

İşçiler Sınıf Dayanışmasına!
Kavgayı Yükselt
Gücünü Birleştir!

Memur Eylemleri:
Hak Dilemeye Değil,
Militan Mücadeleye!

Orta
Sayfa

EKİM 3. Gn. Konf.:
Güncel Siyasal
Durum Üzerine

Genel
Grev
Üzerine

EKİM'den:
İllegal Örgüt
ve Legal Çalışma

Kızıl Bayrak

15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete

21 Haziran-7 Temmuz '95, Sayı:25, Fiyatı:20 000 TL

Kurtuluş Yok Tek Başına! YA HEP BERABER YA HİÇ BİRİMİZ!

- Yapılması gereken bellidir. Hak ve özgürlükler için sermaye düzeni ile dişe diş bir mücadeleye girmek..
Grev hakkını kazanmak için her yerde militan grevler örgütlemek..
İşçilerle tabandan ve sendika bürokrasisine rağmen, ortak bir eylemlilik örgütlemeye çalışmak..
Ve çok daha önemlisi tüm emekçileri ancak sokaklara taşan bir mücadelenin birleştirileceği bilinciyle kararlı-kitlese ve militan bir mücadeleye atılmak...

Kamu emekçileri uzun süredir onurlu ve anlamlı bir mücadele yürütüyorlar. Yoksulluğa, sefalet, örgütsüzlüğe, 657 cenderesine ve her türlü baskıya hayır diyorlar. Bu doğrultuda odağında toplu sözleşmeli ve grevli sendika talebi olan bir mücadele yürütüyorlar.

Sermaye düzeni kamu emekçilerinin bu onurlu mücadelesi karşısında şu ana kadar ikili bir taktik izledi. Bir yandan vaatlerle kamu emekçilerini oyalayıp onların düzenden olan beklentilerini diri tutmaya çalışırken, diğer yandan da, özellikle de hareketin öncüleri üzerinde uyguladığı baskı ve sindirme politikasıyla yükselen mücadeleyi dizginlemeye çalıştı. Kamu emekçileri grevli-toplusözleşmeli sendikal örgütlenme hakkı istiyorlardı. Sermaye düzeni ise içinde bulunduğu kriz koşullarında kamu emekçilerinin bu talebini asgari ölçüde de olsa karşılayabilecek bir esneklikten yoksundu. Taviz verecek imkanlara sahip olmadığı gibi, hareketi şiddet yoluyla ezebilmesi de o denli kolay değildi. Zira, grevli-toplusözleşmeli sendika ana talebi ekseninde gelişen kamu emekçi hareketi kısa sürede geniş kamu emekçileri yığınınına mal-

Devamı 3. Sayfada...

Kızıl Bayrak

Kamu emekçi hareketinde yol ayrımı: Ya dişe diş mücadele, ya teslimiyet!

Kamu emekçileri, yaklaşık son on yıldır bir mücadele ve eylemlilik süreci yaşıyorlar. Zaman zaman kesintiler ve nispi gerilemeler söz konusu olsa da, mücadele bugüne kadar ıstıkrarlı bir gelişim çizgisi izledi. İlk başlarda bir avuç duyarlı kamu emekçisini kapsayan mücadele, bugün aşağı yukarı tüm kamu emekçilerine mal olmuş durumdadır. Kamu emekçilerinin mücadelesi henüz aktif

Devamı 3. Sayfada...

Menzir'i Konuşturan Nedir?

İstanbul Emniyet Müdürü Necdet Menzir'in CHP'li bazı bakanları hedef alan tehditlerinin anlamı ve gerçek hedefi üzerinde durmak gerekir. Çünkü ne Menzir sıradan bir polis müdürüdür, ne de savurduğu pervasız tehditlerin hedefi sadece CHP'li bazı bakanlardır.

Menzir, faşist sermaye devletinin çok özel kadrolarından biridir. M. Açar, H. Kozakçıoğlu, Ü. Erkan, N. Demiral, MGK generalleri gibi o da, özel savaş aygıtının bir yöneticisi ve devletin doğrudan temsilcisidir. Bu tür kadrolar, yetki ve icraatlarındaki cüretlerini bizzat sermaye düzenini ayakta tutma misyonundan alırlar. Öne sürdükleri talepler de sermaye devletinin gerçek ihtiyaçlarıdır. Menzir'in bir devlet memurunun sahip olduğu hukuksal yetkinin ötesindeki konum ve dokunulmazlığını bu çerçevede anlamak gerekir.

Peki, bugün Menzir'i paniğe sürükleyerek konuşturan gerçek nedir? Tek kelimeyle korkudur!

Türkiye'de yaşanan ekonomik ve toplumsal bunalım derinleşmektedir. Sözkonusu krizin siyasal etkileri toplumu derinden sarsmaktadır. Gazi Direnişi'yle başlayan ve Nuretepe, Okmeydanı olaylarıyla devam eden yoksul halk katmanlarının devrimci tepkileri İstanbul'un sınırlarının dışına taşmış durumdadır. Elbistan'da yaşanan adli bir olay karşısında sokaklara taşan halkın ilk hedefi polis karakolları olmuştur. Halk günlerce polisle çatışabilmektedir. Gazi

Direnişi ve onu izleyen militan kitle mücadelelerinde de emekçi kitlelerin tepkileri direkt olarak devlete ve onun militarist güçlerine yönelmiştir. Barikat savaşları bu kalkışmalarda bir reflekse dönüşmüştür.

Yaklaşık aynı süreçte, H. Ocak, S. Yalçın, R. Karakoç'un cenazeleri kitlesel devrimci gösterilerle kaldırıldı. Emekçi kitleler polisin tüm tehditlerine rağmen ve çatışma pahasına kendi çocuklarına, devrim şehitlerine sahip çıkmaktadırlar. Sokak infazları ve gözaltında kaybetmelere karşı kararlı bir tepki gelişmektedir. Bütün bunlar toplumsal muhalefette yeni bir dönemin başladığını, kitle mücadelesinin korku duvarlarını aşarak ilerlediğini göstermektedir. Böylesi bir devrimci dalganın, doğrudan doğruya sınıf hareketini ivmelendireceği de bir gerçektir. İşçi hareketi ile yoksul halk katmanlarının radikal çıkışlarının birleşmesi, birbirini etkilemesi; işte burjuvazinin en büyük kaygısı budur.

Sermaye devleti, adeta bir dinamit tarlasına dönüşen metropollerdeki emekçi kitlelerin devrimci kaynaşması karşısında kör bir şiddetle sarılmakta, devlet terörünü gün geçtikçe daha da

"çatlak sese" tahammüllü olmadığını gösterir. Öte yandan bu, hükümete sermaye düzenin ihtiyaçlarını karşılayamama noktasında bir uyarıdır da. Menzir'e ilk desteğin TUSİAD patronlarından, Sabancı'dan gelmesi de anlamını burada bulmaktadır. Kuşkusuz Menzir'in esas

mesajı yükselen yeni

kitle mücadelesine yöneliktir. Yeni dönemde sermaye devleti, emekçi sınıflardan yükselen militan bir kalkışmaya tahammül etmeyecek ve bunu terörle boğmaya çalışacaktır. Devletin bütün terör odakları buna göre konumlandırılmıştır. Özellikle kitlelerin öncüsüzleştirilmesine yönelik yurtsever, devrimci, komünistlere karşı imha saldırıları hız kazanacaktır. Sokak infazları, gözaltında kaybetmeler daha da artacaktır.

Ancak Gazi'den işçi ve emekçi kitlelere sıçrayarak yayılan kavga ruhunun, işçi sınıfı önderliğinde devrimci bir yükselişin yolunu açtığında tüm bunlar boşa atış olacaktır. Militan, uzlaşmaz bir mücadele ile silahı daha bugünden tersine çevirmek mümkündür!

artırmaktadır. Sokak infazları, gözaltında kaybetmeler vb. gibi kontr-gerilla yöntemleri günlük uygulamalardır. Ne var ki, başta Gazi Direnişi olmak üzere, yaşanan son olaylar devlet terörünün gelinen aşamada geri teptiğini gözler önüne serdi. Ancak tam da bu aynı olgu, tersinden sermayeyi giderek daha fazla pervasız bir terör politikasına mahkum etmektedir. Devlet, katliamcı yüzü iyice teşhir olduğu bir dönemde göstermelik bir tarzda devlet terörüne karşı yükseltile sahte burjuva muhalefetine dahi tahammül edememektedir.

Menzir ve çetesini konuşturan budur. Menzir'in savurduğu tehditlerin görünürde CHP'li bazı bakanları hedef alması, devletin, hükümet üyelerinin çıkardığı hiçbir

Sosyal Demokrasi'de Yaprak Dökümü

Koalisyon hükümeti işbaşına geldiği andan bugüne değin skandallar ve krizler hükümeti oldu. Bu, hükümetin her iki ortağı açısından böyle olmakla beraber, özellikle sosyal demokrat kanatta çok daha yoğun olarak kendisini dışı vurmuştur.

Düzenin yaşadığı krize bağlı olarak sosyal demokrasinin misyon bunalımı da derinleşmektedir. Bunalımın çözücü halkası olarak gündeme getirilen SHP-CHP birleşmesi, beklenenin aksine sosyal demokrasinin krizini derinleştirmiştir. Bu, sermayenin gittikçe büyüyen yapısal sorunlarına ivedi çözümler üretememesiyle yakından bağlantılıdır.

Hükümetin sosyal demokrat kanadında M.Kahraman'la başlayan, M. Yılmaz, M. Soysal, A.G. Gürkan ve en son da E. Karakaş'la devam eden istifa ve çekişmelerin sosyal demokrat program ve hedeflerde tavizsiz tutumdan kaynaklandığı propaganda edilmektedir. Peki, gerçek bu mudur?

Hükümet, iki ayrı partinin koalisyonuyla

oluşturulmuş olmasına rağmen bir tek program yürürlükte. O da, sermaye devletinin içine düştüğü krizden kurtulma programıdır. Bu IMF istikrar programları, olağanüstü hal uygulaması, özelleştirme, 5 Nisan paketi, anti-terör yasası, sokak infazları ve gözaltında kaybetme programıdır. Tüm bu karar ve uygulamaların altında sosyal demokrasinin imzası vardır. Önce SHP'nin, daha sonraki süreçte de CHP'nin dilinden düşürmediği demokratikleşme paketlerinin gelinen aşamada boş bir palavradan başka bir şey olmadığı açığa çıkmıştır. Sosyal demokratlar demokratikleşme masalıyla emek düşmanı yüzlerin gizlemeye çalışmaktadırlar. Bu yalnızca sermaye devletinin kitleleri sosyal demokrasinin yaydığı boş hayallerle oyalama ihtiyacından değil, sosyal demokrasinin kendi ihtiyaçlarından ötürü de böyledir. Zira kendileri de yakın dönemde gündeme gelebilecek olan bir erken seçimde yiyecekleri şamarın farkındalar. Ama nafiye. İster bir bütün olarak

burjuva partiler, isterse de CHP'nin toplumsal tabanları hızla erimektedir. Gitgide düzen partilerinin gerçekliğini daha iyi tanıyan emekçi kitleler, hızla yüzlerini düzen dışılığına çevirmektedirler. Yeni militan kitle hareketi bunun önemli belirtilerini sunmaktadır. Sosyal demokratları tedirgin eden, istifa üstüne istifa verdiren budur. Kendi misyonlarını yerine getirememeye kaygısıdır.

Kitlelere umut diye sunulan SHP-CHP birlik kurultayı ve bu kurultayda H.Çetin'in başkanlığa getirilmesi devlet partisi MGK'nin emri ile olmuştur. Düzenin ekonomik ve siyasal krizinin aşılması için sosyal demokrat desteğin yaşamsal bir önemi vardı. İlk SHP-DYP koalisyonu kurulduğu anda, sermaye çevrelerinin koalisyon ortaklığına SHP'yi tercih etmeleri, sosyal demokrasinin sermaye düzeninin devamı için ve misak-ı milliyle çizilen bölünmez bütünlüğünü sağlamakta üzerine düşen hiç bir "fedakarlıktan" kaçınmayacağını bilmelerindendir.

Ercan Karakaş'ın istifa gerekçesinde; "Biz parti olarak bir fark koyabilmiş değiliz.... Her üç hükümetin programına da demokratikleşmenin temel ilkelerini koyabildik. Ama uygulamada gereken yapılmıyor." demesi, sosyal demokrasinin kimliğinin açık izahıdır. Peki ne yapılıyor? MGK ve TUSİAD tavsiye kararları adı altında emekçilere sefalet ve ölüm kararları imzalanıyor.... Kaf dağının ardındaki demokratikleşme paketlerine erişileceği güne değin sabır ve sükunet vaaz ediliyor...

E. Karakaş "sosyal demokrasinin krizi yapısalıdır" diyor. Kuşkusuz doğrudur. "Kapitalizm işçi ve emekçilere ciddi tavizler verebildiği nispi istikrarlı bir döneme kavuşmadıkça, sosyal demokrasi de krizden kurtulamayacaktır." Bu da "sosyal" ve "demokrat" politikarlardan belirli düzeyde de olsa umudu olan kitleleri bu beladan giderek daha fazla uzaklaştıracaktır.

Sosyal demokrat bakanların peşpeşe gelen istifaları, sosyal demokrasinin kitleler

nezdindeki yıpranmışlığını, sahte çıkışlarla onarma çabalarıdır. Hem Kürt halkına katliam, işçi ve emekçilere özelleştirme, 5 Nisan paketi vs. dayatacağın, hem de bunda payın yokmuş gibi demokrasi çığırtkanlığı yapıp istifa edeceksin. Bu donkişotluklarla kendini "feda" edip, sosyal demokrasinin emek düşmanı çehresini gizleyeceksin. Bu çok ince bir taktiktir. M. Soysal'ın "dövüşerek geri çekilmek" dediği bu olsa gerek.

Bu ömür uzatma manevralarının hiç biri düzeni ve sosyal demokratları içine düştüğü bunalımdan kurtaramayacaktır. Şehir yoksulları şimdiden umutlarını barikatlarda büyüttmeye başlamışlardır. İşçiler de grev ve direniş alanlarında polis ve jandarmayla çatışarak sınıf kavgasını öğreniyor. Kamu emekçileri yüzbinlerle alanlara dökülüyor. Bütün bu gelişmeler umudun, sermaye düzeninin sosyal demokrat koltuk değnekleriyle birlikte tarihin çöplüğüne atılacağı sosyalizmin habercisidir.

Kurtuluş Yok Tek Başına! YA HEP BERABER, YA HİÇ BİRİMİZ!

Baş Sayfadan Devam...

olmayı başarmış, dahası tüm emekçiler şahsında da pasif de olsa kesin bir destek elde edebilmişti. Nitekim son kamu emekçi eylemliliklerine çok büyük ölçülerde katılımın gerçekleşmesi hareketin ne denli güçlü dinamiklere sahip olduğunu yeni bir göstergesi oldu.

Öyleyse, bu denli önemli bir kitle desteğine sahip olan, tüm emekçi kitleleri şahsında pasif de olsa bir destek bulan kamu emekçi hareketi, tüm bu olumlu faktörlere karşın şu ana kadar niçin kesin bir başarı elde edememiştir? Bunun iki önemli nedeni vardır.

Birincisi, kamu emekçi hareketi süreç boyunca, tüm mücadeleci karakterine karşın düzen partilerine ve onun kurumlarına karşı beklentici bir tutumdan kurtulamamıştır. Özellikle sendika yönetimleri şahsında hareket, düzen partileriyle ve kurumlarıyla diyalogu yer yer mücadelenin ana çizgisi haline getirebilmiştir. DYP-SHP burjuva koalisyon hükümetinden uzun bir süre umut beklenebilmiştir. Düzenin demokratikleşme sahtekarlıkları ve sahte vaatleri kamu emekçilerinde umutlu bir bekleyişe değilse de, "bekleyelim de görelim" biçiminde bir anlayışa yol açabilmiştir. Bu temel zaaf ise kamu emekçi hareketinin kararlı militan bir mücadele çizgisine oturmasını engelleyip geciktirmiştir. Oysa bizzat kamu emekçi hareketinin kendi gelişimi dahi hak ve özgürlüklerin nasıl elde edileceği konusunda son derece öğretici derslerle doludur. Bizzat bu mücadele süreci göstermiştir ki, hak ve özgürlükler katil sermaye devletine yalvarmakla, ondan ihsan beklemekle değil, ancak ve ancak sermaye devletine karşı dişe diş bir mücadele yürütmekle elde edilebilir. Kamu emekçileri eğer bugüne kadar belirli kazanımlar sağlamışlarsa, bu tam da mücadeleci tutumları sayesinde. Kamu emekçileri dönüp

kendi mücadele geçmişlerine baktıklarında, burjuva devletin yasal engellerini çiğneyip aşmayı bilebildikleri, kendi yasalarını dayatmayı başarabildikleri oranda mesafe alabildiklerini de göreceklerdir. Geçmiş mücadele süreci kamu emekçilerine göstermiş olmalıdır ki, "Grev hakkı grev yapılarak kazanılır!"

Mücadelenin kesin bir başarıya ulaşmamasında ikinci önemli bir faktör ise, bugüne kadar diğer işçi ve emekçilerle birlikte birleşik bir mücadele hattının örgütlenememiş olmasıdır. "İşçi Memur Elele Genel Greve!" şiarındaki temel perspektife pratik bir anlam ve kuvvet kazandırılmamasıdır. Bunda kuşkusuz işçi sınıfının işten atılma korkusu ve sendika bürokrasisi sultasını parçalayarak kamu emekçilerine eylemli bir destek verememesi son derece

önemli bir nedendir. İşçi sınıfı önderliksizlikle de bağlantılı olarak henüz bu noktada ciddi bir zayıflık içerisindedir ve sınıf görevlerine sahip çıkmamaktadır. İşçi sınıfının öncü güçlerine düşen görev işçi sınıfının içinde bulunduğu bu zayıflığı en kısa sürede aşması için gereken gayreti ve çabayı göstermektir.

Ne var ki bu noktada üzerinde durulması ve kamu emekçi hareketi açısından altı özellikle çizilmesi gereken husus, kamu emekçi sendika yönetimlerinin bu alanda da bürokratik-reformist bir tutum içerisinde olmalarıdır. Birleşik mücadelenin koşullarını tabandan ve sendika bürokrasisine rağmen örmeye çalışan bir politika yerine bugüne kadar izlenen çizgi Türk-İş, DİSK ve Hak-İş'in kaşarlanmış düzen uşağı yöneticileriyle "eylem birliği" için diyalog politikası olmuştur. Oysa bu bürokratların işçi ve emekçilerin çıkarları için sermayeyi zora sokacak hiç bir davranışta bulunmayacakları hiç kimse için büyük bir sır değildi. Onların kitlesel bir işçi-emekçi eylemliliğinden büyük bir korku duydukları, işçi sınıfına yönelik saldırılar karşısında tam bir teslimiyetçi tutum izlemeleriyle apaçık ortaya çıkmıştı. Dolayısıyla, işçi-emekçilerin birleşik eylemini temelde onlarla diyaloga endekslemek,

eğer aptalca bir saflık göstergesi değilse, ki değildir, yalnızca görüntüyü kurtarmak gibi bir ikiyüzlü kaygının ifadesi olabilirdi.

Öyleyse yapılması gereken bellidir. Hak ve özgürlükler için sermaye düzeni ile dişe diş bir mücadeleye girişmek.. Grev hakkını kazanmak için her yerde militan grevler örgütlemek.. İşçilerle tabandan ve sendika bürokrasisine rağmen ortak bir eylemlilik örgütlemeye çalışmak... Ve çok daha önemlisi tüm emekçileri ancak sokaklara taşan bir mücadelenin birleştirebileceği bilinciyle kararlı-kitlesel ve militan bir mücadeleye atılmak... Bu başarıldığında birleşik militan bir mücadelenin de yolu açılmış olacaktır.

Kızıl Bayrak

Kamu emekçi hareketinde yol ayrımı:Ya dişe diş mücadele, ya teslimiyet!

Baş Sayfadan Devam...

biçimlere bürünmemiş de olsa, tüm emekçilerin desteğini de kazanmış durumdadır.

Kamu emekçi hareketi, grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı iktisadi-demokratik talebi ekseninde gelişmekle birlikte, başlangıçtan itibaren gözle görülür bir politik karakter de taşıdı. Mücadelenin başını çeken öncü kuşak kamu emekçileri, ağırlıklı reformizmle lekeli bir sosyalist anlayışa sahiptirler ve halen de öyledirler. Bu durum kamu emekçi hareketinin hem üstün hem de zayıf yanının bir göstergesiydi. Hareket bir yandan belli bir politik karakter taşıırken, diğer yandan da belirgin biçimde reformizmin-demokratizmin etkisi altındaydı. Nitekim bununla dolaysız bağlantılı olarak dönem boyunca hareketi karakterize eden bir diğer özellik, onun barışçıl karakteri oldu. Şu ana kadar kamu emekçi hareketi belli bir politik karakter taşımasına rağmen temelde barışçıl bir çizgi izledi. Ne var ki, 20 Aralık eylemlerinden bu yana gelişen bir dizi kamu emekçi eylemliliği, bugüne kadar izlenen çizginin gelip sınırlarına dayandığını göstermektedir. "Ya militan ve dişe diş bir mücadele, ya da kaçınılmaz olarak teslimiyet" işte bu ikilem son derece pratik bir seçenek olarak kamu emekçi hareketinin önüne gelip dayanmış durumda. Kamu emekçileri gerek 20 Temmuz eyleminde, gerek onu izleyen PTT emekçilerinin eyleminde ve gerekse en son Ankara işgali eyleminde daha kararlı ve militan bir eylem için hazır olduklarını yeteri açıklıkta ortaya koymuşlardır.

Hazır olmayan, tereddüt içinde olan, dahası mücadelenin militan bir karaktere bürünmesinden korkanlar vardır. Ama bunlar kamu emekçileri değil, sendika yöneticileridir. Yüzbine yakın bir kitlenin katılımıyla gerçekleşmiş bulunan son derece önemli bir eylemin ardından, hala "kamu emekçilerinin ciddi eylemlere hazır olmadıklarından" sözdebilmektedirler. "Haklar alınincaya kadar eylem" parolasını "çocukca ve maceracı" bulabilmektedirler. Sorun asla kitlelerin militan bir eylem çizgisine hazır olup olmadıkları değildir. Sorun şu ana kadar süregelen barışçıl eylem çizgisinin ürünleri ve birinci dereceden yürütücüleri olan sendika yöneticilerinin, gelececek bir militan kitle hareketliliğinin kendilerini de ezebileceğine

ilişkin kaygı ve korkularıdır. Düzenen gelecek sert saldırıların birinci dereceden muhatabı olacakları düşüncesinin getirdiği titrekliktir. Ama unutulmamalı ki, artık sendika yönetimlerinin önünde fazla bir seçenek kalmamıştır. Önderlikle ihanet arasındaki çizgi bugün sanıldığından daha da incelmış durumdadır.

Son Ankara işgali eyleminde ve ardından gelişen bir dizi yerel eylemlilikte, kamu emekçilerine başta işçi sınıfı olmak üzere diğer emekçi kesimlerden anlamlı bir destek gelmediği açıktır. Bu olgunun mücadelenin ilerletilmesi bakımından önemli bir engel oluşturduğuna hiç bir şüphe yoktur. Ne var ki, bu olumsuz tablodan çıkarılacak sonuç, asla ve asla "işçi sınıfının ve diğer emekçilerin desteğini almadan, yenilgi kaçınılmazdır, öyleyse ilk başta "emek cephesi"nin koşullarını oluşturalım sonra birleşik eyleme yönelelim" olmamalıdır. Bu bakış açısının bugünkü koşullardaki anlamı, bilinçli ya da bilinçsiz olarak eylemsizliğin, pasifizmin edebiyatını yapmaktır. Hele hele birleşik bir eylem hattını Türk-İş, DİSK ve Hak-İş bürokratlarıyla yapılan ikili görüşmelerle oluşturmaya dönük girişimler, kamu emekçileri saflarında boş hayaller yaymaya dönük açık bir ikiyüzlülük olacaktır. Elbetteki tabanda birleşik hareketi örgütlemenin mümkün olduğu her yerde bu tür çabalar gösterilmelidir. Pek çok KİT'te bunun olanakları vardır da... Ne var ki, bugün birleşik eylemi örgütlemenin, emek cephesini yaratmanın, işçi sınıfının aktif desteğini almanın en pratik ve gerçekçi yolu onbinlerce kamu emekçisinin sokaklara taşan eylemli gücüdür. İşsizlik korkusuyla bunalan, sendika bürokrasisinin sultasını parçalamakta zorlanan işçileri harekete geçirebilecek en etkili güç budur.

Kamu emekçileri herşeyden önce kendi özgücüne güvenmelidir. Kararlı ve militan bir mücadeleden başka hiçbir çıkış yolu yoktur. Eğer kamu emekçileri kitlesel, militan ve kararlı bir mücadele hattında ısrar ederse, bu noktada önüne çıkan barikatları tereddüt etmeden bir yana itmeyi başarabilirse, işte o zaman, "işçi-memur el ele genel eylem!" şiarının pratik bir anlam kazanmasının da önü açılmış olacaktır.

SERMAYENİN SALDIRILARINA KARŞI SINIF DAYANIŞMASI;

Kavgayı yükselt! Gücünü birleştir!

Sişli ve Eminönü Belediyesi, Tuzla Organize Deri Sanayi, Polisan, Marshall, Aras Kargo vb. gibi bir dizi yerde patlak veren direnişler, işçi sınıfı hareketinin yeni bir mücadeleye girdiğini göstermektedir.

Ardı ardına yaşanan eylemliliklerin hemen hepsi, yeni kitle mücadelesinin işçi sınıfı üzerinde yol açtığı sarsıntının somut izlerini taşımaktadır. Neredeyse tüm direnişler bir radikalleşme eğilimini ortaya koymuştur. İşçilerin, düzenin kolluk güçleriyle yüzyüze gelmesi ve saldırılara çatışmayla yanıt vermesi, geçmişten farklı olarak tekil değil genel bir özelliktir. Yine geçmişten farklı olarak, işçi sınıfının devrimci harekete duyduğu açık güvensizlik yerini bir çok yerde kurulan sıcak diyaloglara bırakmıştır.

Bugün işçi sınıfında yaşanan hareketlilik esas olarak mevcut tablonun bütününe anlamını bulmaktadır. Bir yanda, Gazi büyük halk direnişi ile ateşlenen ve hızla diğer emekçi mahallelerine sıçrama potansiyeli taşıyan militan bir kitle hareketi yükselmektedir. Öte yandan, kamu çalışanları yeni bir eylemlilik sürecine girmiştir. Büyük ölçüde reformizmin ve uzlaşmacı sendika yöneticilerinin etkisinde geliyor olsalar da, eylemlere yüzbinlere varan kitlesel katılım, kamu çalışanları hareketinin toplumun gündemine oturmasını sağlamıştır. Kamu çalışanları, mücadelenin taşıdığı tüm zaafıya rağmen, kararlılıklarını sergilemiş ve reformist-uzlaşmacı sendika yöneticilerine yönelik tepkilerini çeşitli biçimler altında ifade etmişlerdir. Tüm gelişmeler kamu çalışanları hareketinin çok kritik bir dönüm noktasında olduğunu göstermektedir. Ya reformizme yenik düşerek etkisizleşecek, ya da devrimcileşecek ve yolunu açacaktır. Son eylemlilikler ise, kamu çalışanları hareketinin kendisini aşma ve devrimci bir mecraya akma potansiyellerini taşıdığını ve daha bugünden daha ileri eylem biçimlerine hazır olduğunu ortaya koymuştur.

Gazi büyük halk direnişi ile hız alan ve kitle mücadelesinde yeni bir safha olarak tanımlanan gelişmeler, işçi sınıfı hareketinin nispeten durgun seyrettiği ve ciddi bir tıkanmayla yüzyüze olduğu bir dönemde yaşandı.

● İşçi sınıfının gücünü birleştirecek olan yine onun mücadelesinin kendisidir. Bugün yaşanan direnişlerin diğer direnişlerle buluşmasını ve birleşmesini sağlayacak yegane şey direnişlerin kendi dar sınırlarını, reformist-sendikalist cendereyi kırabilmesidir.

● Sermayenin topyekün saldırılarının birleşik bir emek cephesini ve örgütlü bir genel direnişi dayattığı açıktır. Öte yandan, yükselen yeni kitle hareketi ve kamu çalışanlarının kitlesel eylemliliği de birleşik bir genel direnişin nesnel olanaklarını çoğaltmaktadır.

Devrimci bir önderlikten ve bağımsız bir örgütlenmeden yoksunluğun tüm handikaplarını taşıyan işçi sınıfı, bir bakıma doğal olarak söz konusu hareketliliğin gerisinde kalmıştır. Ne var ki, giderek yaygınlaşan militan kitle mücadelesinin sarsıcı etkileri, sınıf hareketinin kendisini aşmasının zemininde döşemektedir. Esen devrimci politik rüzgâr, işçi sınıfının mücadelesini yalnızca radikalleştirmekle kalmamakta, toplumsal sorunlar karşısındaki duyarsızlığına da güçlü darbeler indirmektedir.

Sermaye düzeninin işçi ve emekçi sınıflara saldırılarını aralıksız sürdürdüğü ve buna ek olarak devlet terörünü de bu kesimlere yönelik çok daha kaba biçimler altında devreye soktuğu bir dönemdeyiz. Kitlesel tensikatlar, özelleştirme, taşeronlaştırma, sıfır zam uygulamaları ile sömürü koşulları her geçen gün daha da ağırlaştırılmaktadır. Emekçi sınıfların buna karşı yükselttiği en ufak bir hareketlilik ise devletin çıplak şiddetiyle karşılaşmaktadır.

Toplumun mücadele dinamiklerini bir bütün olarak sarsarak harekete geçiren genel politik atmosfer tüm bunlarla birleştiğinde, sınıf mücadelesinde yeni bir yükselişin ve devrimci bir politizasyonun da zemini döşenmektedir. Bugün yeni ve militan bir sınıf hareketinin yaratılmasının olanakları her zamankinden daha fazladır.

Nevarki, işçi sınıfı hareketi ile yeni militan kitle mücadelesi arasında halen daha küçümsemeyecek bir mesafe vardır. Bu ise tersinden sermaye düzenine, sınıf hareketindeki ivmelenmeyi daha başındayken boğma olanağını vermektedir. İşçi sınıfı, içinde bulunduğu yeni mücadele sürecinde radikalleşme eğilimi taşısa da, militan karakteri henüz zayıftır. Toplumsal sorunlara duyarlılığı artıyorsa da, politik sınıf bilinci geridir. Herhangi bir direnişte sermaye devletinin saldırısı o an için militan bir karşılık bulabiliyor, işçiler düzenin kolluk güçleriyle çatışabiliyor. Sermaye devletinin gerçek karakteriyle yüzyüze gelen işçiler kendiliğinden de olsa bir bilinç sıçraması yaşıyabiliyor. Fakat devrimci bir önderlik, bağımsız bir örgütlülük ve aktif bir sınıf dayanışması olmadığı koşullarda direniş süreç içinde çözülebiliyor. Şişli direnişinin yaşadığı akıbet buna iyi bir örnek olmuştur. İşçiler devletin kolluk güçleriyle karşı karşıya gelerek düzenin faşist yüzünü bizzat yaşayarak görmüşlerdir. Tepkileri bizzat devlete yönelmiş, sınıf kinleri bilinenmiştir. Ne var ki söz konusu saldırı mücadeleyi bir üst boyuta sıçratmak bir yana, dağınıklık ve yalnızlık direnişi çözmüştür.

Bugün işçi sınıfı mücadelesinin en yakıcı sorunlarından biri eylemlerin tekil, mevzi ve yalnız kalmasıdır. Yalnızlık güçsüzlük duygusuna, güç-

süzlük duygusu ise zamanla yılgınlığa ve sonunda da yenilgiye kapı aralamaktadır. Oysa tersinden, sınıf dayanışmasını geliştirecek olan da, bizzat mevzi direnişlerin kendi gücüdür. İşçi sınıfının dayanışma refleksi henüz zayıftır. Bu koşullarda, mevzi bir direniş de ancak mücadeledeki kararlılığıyla, militan eylem biçimleriyle, kısacası kamuoyuna duyurabildiği sesiyle sınıf kardeşlerinin aktif desteğini kazanabilir. Ve tam da mücadelenin kendi dinamizmi nedeniyle ki, tekil bir direniş çevre fabrikalara sıçrama, yerel ve giderek de genel bir karakter kazanma olanağını yaratabilir.

Kısacası işçi sınıfının gücünü birleştirecek olan yine onun mücadelesinin kendisidir. Bugün yaşanan direnişlerin diğer direnişlerle buluşmasını ve birleşmesini sağlayacak yegane şey direnişlerin kendi dar sınırlarını, reformist-sendikalist cendereyi kırabilmesidir. Kuşkusuz birleşik bir emek cephesinin yaratılması ve genel direnişin örgütlenmesi adı üstünde bir örgütlenme sorunudur. Ne var ki, genel direnişi taşıyabilen bir örgütlülüğün yaratılması mücadelesinin gelişim düzeyiyle çok yakın bağlantılıdır. Ve onu ortaya çıkaracak olan da bizzat gelişen mücadelenin kendi ihtiyaçlarıdır.

Sermayenin topyekün saldırılarının birleşik bir emek cephesini ve örgütlü bir genel

direnişi dayattığı açıktır. Öte yandan, yükselen yeni kitle hareketi ve kamu çalışanlarının kitlesel eylemliliği de birleşik bir genel direnişin nesnel olanaklarını çoğaltmaktadır.

Ancak açık olan bir başka gerçek de, sınıf hareketinin bugünkü düzeyinin birleşik bir emek cephesinin oluşturulmasının ihtiyaçlarına yanıt veremediğidir. İşçi sınıfı mücadelesini teslimiyetçi ve işbirlikçi sendika bürokratlarına teslim etmeye devam ettiği sürece yanıt veremeyecektir. Sınıf hareketi sendika bürokrasinin denetiminden çıkıp reformist-ekonomist cendereyi aşmadan, kavga bayrağını militan bir tarzda yükseltmeden ne birleşik eylemliliğini daha ileri bir düzeye sıçratabilir. Ve ne de, başta kamu çalışanları hareketi olmak üzere emekçi kesimlerden yükselen mücadeleyi genel direniş-genel grev zemininde buluşturabilir.

Kuşkusuz buradaki görev işçi sınıfıyla sınırlı değildir. Aynı şey kamu çalışanları hareketi için de geçerlidir. Birleşik bir emek cephesinin yaratılmasının tek yolu her iki cepheden de kavga bayrağını militan bir tarzda yükseltilmesidir. Bugün ne işçi sınıfı hareketinin zayıflığının ne de kamu çalışanlarının mücadelesinin zaafının özü birleşik bir emek cephesinin yaratılamamış olması değildir. Aksine, birleşik bir emek cephesinin önündeki en büyük handikap her iki hareket üzerindeki sendikalizmin denetimidir.

Mücadeleyi yükseltmenin, kavgayı birleştirmenin biricik yolu, teslimiyetçi ve işbirlikçi sendika bürokratlarına teslim edilmemesidir. İşçi sınıfı her şeyden önce kendi özgücüne güvenmelidir. Kitlenin mücadele dinamizmini en ileri düzeye taşıyabilecek olan bağımsız taban örgütlülüklerin yaratılması özel bir önem taşımaktadır. Direniş komiteleri sendikanın denetiminden uzak ve en güvenilir öncü işçiler ile devrimcilerden oluşturulmalıdır. İşçi sınıfı başını kendi dar ekonomik-demokratik sorunlardan kaldırmalı, toplumun diğer ezilen kesimlerin taleplerine de sahip çıkmalıdır. Militan, politik ve örgütlü bir sınıf hareketliliği ezilen diğer sınıf ve katmanları da yedekleyecek, birleşik bir emek cephesinin yolunu açacaktır.

“Kavgayı yükselt! Gücünü birleştir!” günün en yakıcı şiarı budur!

Polisan direnişi sürüyor Zafer, mücadele barikatlarında örülür!

Polisan direnişi sürüyor. İşçiler, direnişi devam ettirmeye ve yeni eylemliliklerle yükseltmeye kararlılar. İşçilerin geneline hakim olan düşünce, sonuç almak için üretimi durdurmak ve bunun için ne gerekiyorsa yapmak doğrultusunda.

4 Haziran'da üretimi durdurmak için karar alan işçiler taşeron işçilerinin fabrikaya girişlerini engelleme yönündeki çalışmalarına hız verdiler. İşçiler, karşılarındaki gücün farkında ve kazanımların bedel ödemekten geçtiğinin bilincindedir. Sert bir çatışmaya hazır olan işçiler, başta bölgedeki sınıf kardeşleri olmak üzere, Dilovası ve diğer mahalle sakinlerinin de desteğini almaya çalışıyorlar. Polisan dayanışma gecesine bilet satışı temelinde yürüttükleri çabalarında belli bir başarı da elde etmişler.

Sınıf dayanışması istenilen düzeyde olmasa dahi, özellikle de Gebze bölgesinin geçmişte önemli direnişlere sahne olmasından güç almaktadır. Gebze'de '89-90 yıllarında Nasaş ve Çolakoglu fabrikalarındaki işçiler üretimi durdurmaya ve yol

kesmeye varan militan eylemlilikler gerçekleştirmişlerdi. Polisan direnişinin ihtiyaçlarını kendi deneyimlerinden bilen işçilerden ve işçilerin yoğunluklu olarak oturduğu mahallelerden hatırı sayılır destekler gelmektedir. Bu desteklerin artması, yaygınlaşması ve özellikle çevre işletmelerden aktif katılımlı desteklerin sunulması Polisan grevi için önemli bir ihtiyaç.

Polisan işçileri ve özellikle de öncü işçiler politik bir düzey yakalamış durumdalar. Öncü işçilerin politik ve militan tavırları, diğer işçilerin işverene karşı tutumlarını da belirlemektedir. Sendikaların belli bir etkinliği olmasına rağmen, direnişçilerin kısmi de olsa oluşturdıkları kendi örgütlülükleri, bürokrasinin tam hakimiyetini engelliyor, kırıyor.

Polisan direnişinin sermayeye geri adım atırması ve zaferle sonuçlanması tüm bu olumlulukların devrimci bir önderlikle birleştirilebilmesine bağlıdır. Sınıf devrimcileriyle Polisan direnişçileri arasında

kurulan sıcak bağlar ve komünistlerin bu direnişteki etkinliği ayrıca bunun olanaklarına işaret etmektedir.

Polisan işçileri komünistlerle elele vererek bağımsız örgütlülüklerini ve direniş komitelerini güçlendirmelidirler. Seslerini sınıf kardeşlerine duyurmak ve aktif bir sınıf dayanışmasını örgütlemek için hızla daha etkin araçları devreye sokmalıdırlar. Üretimin tümüyle durdurulması için, sermayenin taşeron oyununu bozmak doğrultusunda, direniş barikatlarını oluşturmaları ve hiç bir koşulda terketmemelidirler. Taşeron işçilerinin çalışmasına izin vermemeli, bu uğurda sermaye devleti ve onun, kolluk güçleriyle sıcak çatışmalara hazırlanmalıdırlar. En önemlisi de, direniş üzerinde denetim kurmaya çalışan sendika bürokratlarının etkisini kırmalı, "Kırıntı değil, Dünyayı istiyoruz!" şiarıyla doğrudan doğruya bu iğrenç sömürü ve zulüm düzenini hedef almalıdırlar.

İşçilerin Birliği Sermayeyi Yenecek!

Geçtiğimiz günlerde Sıslı işçisini satan Türk-İş yönetimi şimdi de aynı yöntemle Polisan işçisini de satma planları yapıyor. 3 Temmuz Salı günü, Petrol-İş Genel Başkanı Adnan Özcan Polisan önünde yaptığı konuşma ile sendikaların niyetini ortaya koydu. "Biz buraya piknik yapmaya geldik" diyecek kadar yüzsüzleşen bu hain, direnişin pasifleşip sona ermesi için elinden geleni yaptı. Ayrıca, Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral'in direnişi bitirmek için, 4 Temmuz Çarşamba günü Refik Baydur ve işverenle görüşeceği de biliniyor.

Sendika ağasının Polisan direnişine geldiği gün, 300'ü aşkın direnişçi işçi ve aileleri fabrikanın önünde toplanmışlardı. Sabah saat 6.00 dan itibaren fabrika önünde toplanmaya başlayan işçilerde kararlı bir tutum vardı. Polisan işçisine destek vermek için grevde olan İzmir Kimya işçisi de gelmişti. Taşeron işçileri taşıyan servislerin zaten gelemeyeceği fabrikaya başka araçlar da sokulmadı. Fabrikada üretim durdu.

Komünistlerin bildirdiği dağıtıldığı eylemde şu sloganlar atıldı: "İşçilerin Birliği Sermayeyi Yenecek!", "İşçiyiz Haklıyız, Kazanacağız!", "Susma Sustukça Sıra Sana Gelecek!"

Polisan Direnişçileriyle Sıcak Buluşma

Polisan işçilerini ilk kez ziyaret ediyoruz. Biraz heyecanlıyım. Ama direniş yerinde işçilerin bizim sıcak bir ilgiyle karşılaması beni rahatlatıyor. Polisan'ı daha önce de ziyaret etmiş olan arkadaşlarımız, direnişin son durumu hakkında sorular sorarak bilgi alıyorlar. İşçiler, yaşanan çatışma sonrasında üç günlük paralarını aldıklarını ve çatışmadan kazanımla çıktıklarını kendileri olduklarını söylüyorlar. "Hak verilmez alınır!" diyerek mücadelelerini sürdürmekte kararlılıklarını ortaya koyuyorlar. Eylemliliklerini bir üst boyuta çıkarabilmeyi yollarını kendi aralarında tartışmışlar. Daha radikal eylemler gerektiği konusunda hemfikir tüm işçiler.

Kendi içlerinden bir komite oluşturmuşlar. Ama "hepimiz birer komiteyiz" diyerek, hem özgüvenlerini ortaya koyuyorlar. Hem de kendi içlerinde az çok örgütlü bir mücadelenin temelini attıkları mesajını veriyorlar. Bugüne kadar sürdürdükleri mücadeleleri kendileri için bir birikim ve eylemlerini yükseltmenin bir basamağı olduğunu belirtiyorlar.

Yoldaşlarımızla birlikte tartışmayı derinleştiriyoruz. İşçi sınıfı mücadelesinin ekonomik-demokratik taleplerle sınırlı olamayacağını, asıl olarak çürümüş sömürü sisteminin yıkılması ve yeni bir düzenin kurulması mücadelesi olduğunu dilimiz döndü-

ğünce anlatmaya çalışıyoruz. İşçiler düşüncelerimize katılıyorlar. Böyle bir noktada buluşmak ve vermek istediğimiz mesajların işçiler tarafından büyük bir içtenlikle kabul görmesi bizi çok sevindirdi.

Bu kez, örgütlü bir mücadele açısından önemli eksiklikler taşıdıkları ve daha ileri bir kavgaya hazırlanmaları gerektiği yönünde konuşuyoruz. Biz komünistlerin görevinin onlara bu çabada yardımcı olmak, politik müdahalelerimizle hareketliliği daha üst düzeye taşımak olduğunu döne anlatıyoruz.

İşçiler bize katılıyor ve önemle; "Polisan'da başlayan mücadelenin diğer fabrikalara taşınmasının yakıcılığı ve bunun uzun soluklu, örgütlü bir çalışmayla başılabileceğini" vurguluyorlar.

Tüm bu noktalarda işçilerle buluşuyoruz. Sağladığımız açıklıklar bundan sonraki çalışmalarımıza da ışık tutuyor: Bilfiil onların mücadelesinin içinde yer alarak, sorunlarını çözmek konusunda yol açıcı olmaları. Devrimci bir perspektife açık olan öncülerle birleşebilmeliyiz. Bu doğrultuda, sınıf dayanışmasını örgütlemek için üzerimize önemli bir sorumluluk düşüyor.

Öncü işçilerle biz sınıf devrimcilerinin ilişkileri sağlam temellere oturduğu ölçüde, mücadeleyi ilerletmek ve zaferle sonuçlandırmak da mümkün olacaktır.

Tuzla Direnişi: "Kavgaya ille de kavgaya" diyenlerin zaferi!

Yaklaşık 7 ay önce bir kısım işçinin istenatılmasıyla başlayan ve kazanımlarla sona eren Tuzla Organize Deri Sanayi'ndeki Cihangir Deri işçilerinin direnişi bir dizi sert çatışmalara sahne oldu.

İşçiler bu direniş süresince pek çok kez jandarma, polis ve sivil faşist çetelerin saldırılarıyla yüzyüze geldiler. Nedir ki her defasında saldırıların önüne adeta etten bir barikat kurdular, her defasında jandarma ile kıyasıya çatışarak bu saldırıları püs-kürttüler.

Direnişi kırmayı başaramayan, deri işçilerine bir türlü boyun eğdiremeyen Cihangir ve özellikle de Tabaksan'ın faşist işvereni, son günlerde işi, kiralık faşist beslemeler aracılığıyla işçilere dönük provokasyonlar tezgahlamaya ve sendika başkanı Musa Selvi'nin evini kurşunlatmaya kadar vardırdı.

İşçiler bu saldırı ve provokasyonlara yanıt vermekte gecikmediler. Anında tüm işyerlerinde iş bıraktılar. İki bin kişilik bir kitleyle saldırıları protesto ettiler.

Geçtiğimiz günlerde jandarmalar direnişi kırmak üzere doğrudan saldırıya geçtiler. Sözde Changir işyerindeki bekçilere ve köpeklere yemek getirmek için gelmişlerdi. Bu yalnızca bir bahaneydi. Asıl hedefleri direniş çadırlarını sökmek ve direnişçi işçileri alandan söküp çıkarmaktı. İşçiler bu oyunu da anında bozdular. İşyerine yemek taşınmasını engellemek üzere harekete geçtiler. Direniş alanı bir kez daha işçilerle jandarmaların taşı-sopalı kavgasına sahne oldu. Direniş çadırları jandarmalar tarafından parçalandı. Ne var ki, direnişi bitirmeyi başaramadılar. Tuzla deri işçileri yine iş bıraktı, binlerce işçi yine yürüdü. Vakit geçirilmeksizin direniş çadırları yeniden kuruldu. Bu arada Aydın'lı köyü halkı da direnişçilere destek verdi. Esnaf kepenk kapattı. Yapılan tüm baskılara rağmen de açmadı.

Jandarma albayı, "Burayı Cizre'ye çeviriniz", "Kağıthane, Gebze ve Pendik'i dağıttık, sıra Tuzla'da" diyerek, ne pahasına olursa olsun direnişi dağıtacağına dair tehditler savuruyor, yeminler ediyordu.

Fakat boşuna! Başta Cihangir işçileri olmak üzere, Tuzla deri işçileri direnişi sürdürmek konusunda kesin bir kararlılığa sahiptiler. Tuzla'nın Kağıthane, Gebze ve Pendik olmasına izin vermeyeceklerini belirtiyorlardı.

Tuzla Organize Deri Sanayi'nde irili-ufaklı onlarca işyeri var. İşçilerin büyük bir bölümü dişe diş bir mücadeleyle sendikalaşmış durumdadır. Sendika yöneticilerine özellikle de başkanlarına güveniyorlar. Kendi iç ilişkilerinde de karşılıklı

güven oldukça güçlü. Önemli bir bölümün aynı yörelerden geliyor olması birleşip kenetlenmelerinde ek bir rol oynuyor. Ama aynı zamanda yapıyorlar. Tersine diğer yörelerden gelen işçilerle iyi ilişkiler kurmaya özel bir dikkat gösteriyorlar.

Bu alandaki devrimci çalışmanın sonuçları bunlar. Cihangir işçilerinin Tuzla deri işçilerinin öncüsü konumuna gelmesinin, Tuzla deri işçilerini örnek bir mücadele hattı tutturmasının gerisinde bu olgu yatıyor ve tüm eylemliliklere dolaysız biçimde yansıyor.

Herhangi bir işyerinde tek bir işçi dahi atılsa, anında tüm işyerlerinde ortak tutum alınıyor, sahiplenilip eyleme geçiliyor.

Saldırıların önüne anında etten barikat kurup, çatışmayı göze alan sayıları yüzleri bulan eylemcilere sahip Tuzla deri işçileri. Bu bir direniş odağı oluyor ve diğer işçilerin katılımıyla büyüyüp her defasında 3-4 bin kişilik bir protestocu kitleye dönüşüyor.

Daha önemli bir özelliği var Tuzla deri işçilerinin. Yalnızca kendi dar sorunlarına değil, toplumsal-siyasal sorunlara karşı da duyarlılar. İşçi ve emekçilerin eylemliliklerine hatırı sayılır bir katılım gerçekleştiriyorlar. Gazi'deki büyük kitle direnişine sahip çıkıp desteklemeleri, 1 Mayıs'95'e kitlesel katılmaları, yargısız infazlara, kayıplara karşı tutum almaları, direnişlere eylemli destek sunmaları (kamu çalışanlarının son iş bırakma eylemini de eylemli desteklediler) bunun göstergesidir.

Ancak Tuzla deri işçilerinin politik ve örgütsel bakımdan katetmeleri gereken uzun bir yol var önlerinde. Mücadelenin daha ileri bir noktaya taşınabilmesi için bugünkü mücadele ve örgütlülük düzeyi aşılmak zorundadır. Öncü bir teori ve politika, öncü bir parti ihtiyacı tüm işçi sınıfı için olduğu gibi Tuzla deri işçilerinin de en acil ve yakıcı ihtiyacıdır. Alandaki örgütlü devrimci güçler içtenliklerine ve bugün için oynadıkları olumlu devrimci role karşın bu temel ihtiyacı karşılamaktan uzaktırlar. Her şey bir yana ekonomik-demokratik mücadeleyi daha uzun vadede tutarlılıkla sürdürme ve sürüklemeye yeteneğine sahip değildirler. Bugün oynadıkları rol onların sınıf hareketi içinde oynayacakları rolün azami sınırınıdır.

Komünistler Tuzla deri işçilerinin bu onurlu ve örnek direnişlerine özel bir dikkat göstermelidirler. Bu ise öncü bir müdahale demektir. Bu alandaki örgütlü devrimci güçlerin bugüne kadar oynadıkları olumlu rolü ve direnişin tüm olumlu kazanımlarını yadsımadan, tersine sahiplenerek, ama yetersizliklerini de vurgulayarak, Tuzla deri işçilerinin mücadelesini ileri taşıyan politik müdahalelerde bulunmalıdırlar.

Kaza değil, düpedüz cinayet!

25 Haziran'da, Polisan limanında tomruk boşaltma işlemi sırasında bir işçinin üzerine tomruk düştü. İşveren ağır yaralanan işçiyi, "Arabam kirlenir" diyerek arabasına almazken, tırla hastaneye götürülen işçi öldü. Kaza yerine gelen savcı ve polisler alelacele tespitle bulunup cenazeyi hemen toprağa verdiler. Sorduğumuz Polisan direnişçilerine göre; "Olay kaza değil, düpedüz cinayet!". Katil ise, kâr, daha çok kârdan başka bir şey düşünmediği için işçileri her türlü güvenlik önlemlerinden yoksun çalıştıran sermaye düzenidir.

Sermayenin topyekün saldırılarına karşı: SINIF DAYANIŞMASI!

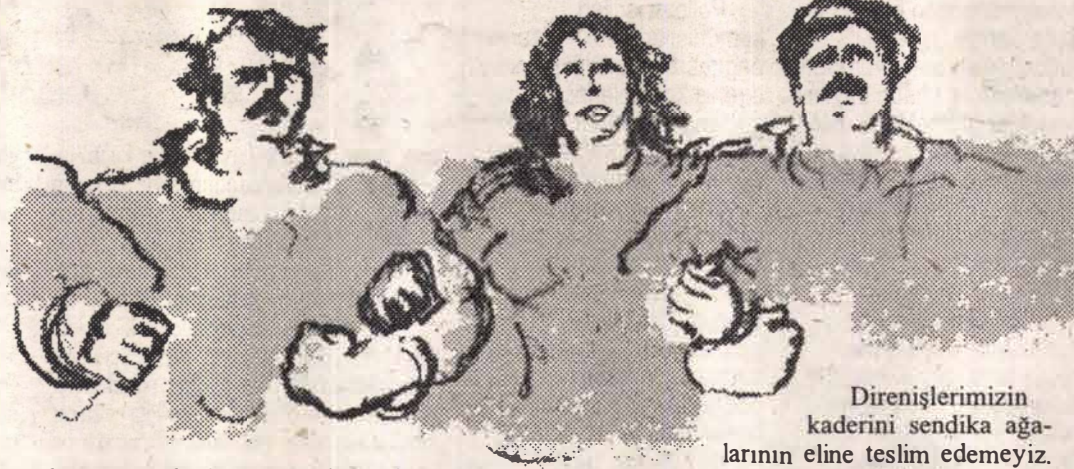
Bir çok yerde işçi direnişleri patlak veriyor. Şişli, Eminönü ve Gebze Belediyelerinde, Aras Kargo, Ünlü Tekstil, Polisan vb. birçok fabrikada işçi ve emekçiler sermaye sınıfının saldırılarını püskürtmek için kavga bayraklarını açtılar.

Her direnişin kendine özgü durumu ve farklı dinamikleri vardır. Ancak, sınıf mücadelesinde düşman ortak olduğuna göre; değişik direnişlerde sorun haline gelen, direnişin önünü tıkayan bir çok ortak zaaf ve engel de ortaya çıkar. Bu engeller, Kağıthane'de, Gebze'de, Pendik'te karşımıza çıktılar. Şimdi de, Eminönü'nde, Şişli'de, Polisan'da ve daha birçok direnişte karşımıza çıkmaya devam ediyorlar.

Sermaye sınıfı, sınıflar mücadelesinde işçi ve emekçi sınıflara karşı kullandığı bir çok araca ve olanağa sahiptir. En başta, burjuvazi her alanda örgütlenmiş bir güçtür. Tüm kurum ve araçlarıyla sermaye devleti burjuvazinin elindedir. Düzen partileri, askeri, polisi, medyası tüm bunlar egemen sınıfın, burjuvazinin temsilcileridir. Attıkları her adımı, yine kendi sınıf çıkarları doğrultusunda olmaktadır. Kısacası sermaye topyekün olarak işçi ve emekçi sınıflara saldırıdadır.

Sermaye düzeni, her direnişten dersler çıkarıp taktiklerini geliştirse de, özünde hep aynı yöntemleri izlemektedir. Elindeki tüm imkanları kullanarak önce direnişi pasifize edip, kontrolü altında tutmak ister. Başaramadığı ölçüde bu direnişleri devlet terörü ile ezmeye çalışır. Vermek istediği mesaj hep aynıdır: "Sessiz durun. Hakkınızı aramayın. Sömürüye boyun eğin. Eğer başkaldırmaya kalkarsanız, başınızı ezeriz."

Sermaye bugün içinde bulunduğu ekonomik ve siyasi kriz koşullarında, işçi ve emekçilerin taleplerini en alt düzeyde de olsa karşılayabilecek güçten yok-

sundur. Bu nedenle; vereceği kısmi tavizlerle hareketliliği engellemek ya da en azından etkisizleştirmek şansını da kaybetmiştir.

Burjuvazinin, işçi ve emekçi hareketliliği kontrol altında tutmak ve pasifize etmek için kullandığı araçlardan biri de düzen partileridir. Aslında tek bir cephe halinde olan sermaye partileri, işçi ve emekçilerin önüne birbirlerinin alternatifleriymiş gibi sunulurlar. Burjuva siyaset sahnesinde yapay gündemler ve kutuplaşmalar yaratarak, emekçi sınıfları bölmeye ve oyalamaya çalışırlar. Özellikle "sosyal demokrat" partilerin işçi dostu maskesi takarak, işçi ve emekçilerin mücadelesini pasifize etmekte başarılı olabildiklerini yakın dönemin bir dizi direnişi de göstermiştir. Sermaye partilerinin sınıf düşmanı ve hain yüzünü açığa çıkarmasının ve direnişlerimiz üzerindeki etkilerini kırmanın zamanı gelmiştir.

Mücadelemizin geleceğini düzen partilerinin kendi aralarındaki sahte çatışmalarda değil, kendi sınıf kardeşlerimizle kuracağımız dayanışmada ve özgücümüzde aramalıyız.

Bir çok direniş, koltuk ve para peşinde koşan ve kendi çıkarları için işçi sınıfına ihanet eden sendika ağalarının ardında eridi gitti. Bu hainlerin atılan işçi sayısı üzerinden yaptıkları pazarlıklara şahit olduk. Mücadele hedeflerimizi ekonomik ve demokratik taleplerle si-

nirlamaya çalıştılar. Bırakın siyasi taleplerimiz için mücadele örgütlemeyi, bir çok yerde mücadelemizin önüne set oldular. Reformist, uzlaşmacı programların arkasına saklanarak, hep pasifist ve erteleme bir mantıkla bizi dizginleyip sermayeye peşkeş çektiler. Bir çok toplu iş sözleşmesinde bizim değil de, sanki patronların temsilcileriymiş gibi davrandılar. Gazetelere yaptıkları açıklamalarda, konuşmalarda sıfır zammı onayladıklarını, "Türkiye ekonomisi için sermayeyi desteklemek gerekir." dediklerini duyduk. Polis şefleri ile, direnişimizi kırmaya çalışan devlet ve işveren temsilcileriyle, aynı yemek masasında çek-tirdikleri dostane fotoğrafları gördük. Onları, içimizdeki truva atlarını tanıyoruz. Bizim içimizde bize karşı çalışan sermayenin uşaklarıdır bunlar. Kağıthane'de, Darıca'da, Güzeltepe'de, Gebze'de, Adana BOSSA'da ve daha birçok yerde direnişlerimizi kıran ve bizi sermayeye satan bu hainlerdir.

Bugün, hem sendikal örgütlülüklerimize sahip çıkmak, hem de sendika bürokrasisinin uzlaşmacı-pasifist cenderesini kırmak zorundayız. Sendikalarımızı, mücadelelerimiz için birer rüş haline getirmeliyiz. Mücadelemizi yükseltir, militan-politik bir eylem hattı izlersek, bugün sendika bürokrasisinin ağzına bakan kimi sendika temsilcileri de, ya sarılıp kendilerine gelecek, ya da aşılp gidileceklerdir.

Direnişlerimizin kaderini sendika ağalarının eline teslim edemeyiz. Kendi özgücümüze güvenmeliyiz. En ileri arkadaşlarımızdan oluşturduğumuz ve bizim taleplerimiz doğrultusunda çalışacak, sınıf kinimizi yapay hedeflere değil sermayenin tam kalbine saplayacak olan işyeri komitelerimizi kurmalıyız. İşyeri komitelerini kurmak geleceğin değil bugünün sorunudur. Bunun için bir direnişi ya da sıcak bir çatışmayı beklemek, bir zaman kaybıdır. Bulduğumuz her fabrikada ve işyerinde mücadelenin ihtiyaçlarına yanıt verecek bir taban örgütlülüğü için çalışmak, her öncü işçinin görevidir.

Kardeş Kürt halkının özgürlük mücadelesine karşı sürdürdüğü kirli savaşı daha fazla tırmandırmak ve bunun ekonomik faturasını karşılamak için sermaye devleti, her geçen gün işçi ve emekçi sınıfları daha fazla sömürmektedir. Sermaye devleti için işçi sınıfı yönelttiği şovenist propaganda, ayrı bir önem taşır. Bir yandan, işçi ve emekçilerden kardeş bir halkın katli için fedakarlık yapması istenir; Öte yandan şovenizm, işçi sınıfının mücadelesini Kürt-Türk temelinde bölmek, yönünü değiştirmek ve etkisizleştirmek için devreye sokulur. İki yönlü kullanılan bu propagandaya kapılmamak ve buna kendi politikalarımızla yanıt vermek zorundayız.

Burjuva propagandanın çeşitli biçimleri olan; Türk-Kürt, alevi-sünni, şeriatçı-laik ayrımcılığı oyununa kapılmamalı ve sınıf dayanışmasının önün-

dekibutür engellere karşı uyanık olmalıyız.

Herhangi bir direnişin elde edeceği başarı ve kazanımlar tüm işçi sınıfının kazanımları için bir ilk adım olduğu gibi, bir moral destektir de. Ancak aynı şekilde herhangi bir di-

renişin kırılması ve kaybetmesi, tüm sınıfın kaybetmesi demektir. Bu kayıp, sınıfın diğer kesimlerine daha kapsamlı saldırıların ilk ayağı olacaktır ve burjuvazinin cüretini artırıcı bir rol oynayacaktır.

Bugüne kadarki deneyimlerimiz bize açıkça göstermiştir ki; mevzi kalan hiç bir direniş, nihai kazanımlar elde edememiştir. Sermaye düzeni için mevzi kalmış bir direnişi ezmek ya da etkisizleştirmek çok zor değildir. Özellikle bu dönem mücadelemizi sınıfın diğer kesimleri de harekete geçirecek bir düzeye yükseltmeli ve direnişlerimizi mevzi direnişler olmaktan çıkarmalıyız. Sınıf dayanışmasının ağlarını örmek ve sermayenin saldırılarına karşı topyekün bir direniş örgütlemek görevi ile yüz yüzeyiz.

Örgütlü bir güç olan ve yaşam koşulu emek sömürsüne dayanan sermaye sınıfını tarih sahnesinden silmek için biz de örgütlenmeli ve sınıf kinimizi sermayeye karşı savaşımızda örgütlü bir tarzda kullanmalıyız.

İşçi sınıfı, sınıf savaşımında onun yanında yer alan ve işçi sınıfı için politika üreten komünistlerle birleşmeli, yüzünü düşmanına değil dostlarına dönmelidir.

"Sınıfa Karşı Sınıf!" şiarı altında sınıf dayanışmasını örmenin, "Kapitalizme Karşı Sosyalizm!" kavgasını yükseltmenin ve birleşik-militan bir genel grev-genel direnişi örgütlemenin tek yolu da budur.

Şişli direnişine katılan bir genç komünist: Yılgınlığı mücadeleyle kırdık!

(...) Çatışma başladığında bir grup direnişçi yukarıya doğru koşmaya başladı. Bahçe girişinde çöp bidonlarından oluşturulan barikatın önünde taşlı sopalı çatışma sürüyordu. Fakat direnişçilerin çoğunun bahçeye dağılması bir dağınıklık yarattı. Barikat savunulamamıştı. Bunu fırsat bilen polis azgınlaştırarak saldırıyı sürdürdü. Bir yandan işçilerin geri çekilmesini "Gitmeyin!", diye bağıracak önlemeye, öte yandan ku-

cağıma topladığım kiremitleri fırlatarak polislin barikatı aşmasını engellemeye çalışıyordum.

Etrafıma baktığımda hemen herkes kendini polislin vahşice saldırılarından korumak için lokale girmişti. Yalnız kaldığımı görünce ben de hızla içeri girdim. Kapının yanındaki kütüphane için lokale girişine barikat yapmak için itelemeye çalışıyorduk. Fakat tüm çabamıza rağmen polisler camları kırarak içeriye girdiler. İpini

koparmış itler gibi içerideki insanlara saldırdılar. Kendime geldiğimde bir polis, "Hey, kafanı kaldırma!" diyerek yüzüme bir tekme attı. O an ellerime geçtiğimi anladım.

Bizi Mecidiyeköy Karakolu'na götürdüler. Geri püskürtülmüş olmanın verdiği moralsizlik işçilerin tavırlarından yansyordu. Ancak bu hava kısa sürede öfkeye döndü. Mahkeme kararından sonra tutuklanan işçileri Bayrampaşa Özel

Tıp Cezaevi'ne götürdüler. İşçilerle birlikte otobüsün camlarına vuruyor ve devletin kolluk güçlerine öfkemizi kusuyorduk. İşçilerin gözaltına alındıkları ilk andaki çekingenlikleri ortadan kalkmıştı. Geleceğimizi haber alan devrimci tutsaklar bizi sıcak ve içten bir tavırla karşıladılar. Koğuşların sıkışıklığına rağmen bize yatak ve yiyecek temin ettiler. İlk defa komün yaşantısıyla karşılaşan işçiler bundan çok etkilendiler. (...)

Eminönü Belediyesi'nde Direniş Sürüyor: SINIF KİNİNİ BİLE, KAVGAYI KÖRÜKLE!

50. gününe yaklaşan Eminönü Belediyesi'ndeki direniş, sınırlı sayıda işçinin aktif desteklerini kesmelerine rağmen kararlılıkla sürüyor. Fakat bu kararlılık bir bakıma kör bir kararlılıktır. Zira anti-Çetinsaya, anti-ANAP ekseninde yürütülen mücadelenin ufkunu sermaye düzeninin sınırları içerisine hapsetmektedir. Direnişçi işçiler ve yakınları sonuç alıcı, mücadelenin kazanılmasına hizmet eden eylemler geliştiremediler. Eylem için eylem-kamuoyu için eylem perpektifiyle çeşitli ANAP ilçe binaları işgal edildi. Son işgal eylemleri Beyoğlu ve Gaziosmanpaşa'da yaşandı.

Bu tür eylemler, direnişin geline aşamada kendi kendisini tekrar etmesini ifade ederken, umulanın aksine kamuoyunun ilgisini de başlangıçta olduğu gibi çekmemektedir. Geriye dönüp bakıldığında bu tür eylemlerin yürütülen mücadeleyi çok fazla ilerletmediği de aşikardır.

Sendika bürokrasisi, direnişin başından beri devrimci çalışmayı kısıtlayan ve engelleyen bir tutum içinde olmuştur. Direniş komitesi ise sendika bürokrasinin ağzına bakarak bunu açıkça onaylamıştır. İşçilerin devrimcilerle sıcak diyaloglar kur-

masına rağmen, sendika bürokrasisinin ve komitenin aldığı gerici kararlar karşısında duyarsız kalabilmişlerdir. Şişli Belediyesi direniş yerinin polis tarafından dağıtılması ve direnişçi işçilerin tutuklanması Eminönü Belediyesi direnişçilerini de yakından etkilemiştir. Fakat Eminönü işçileri öfkelerini doğrudan doğruya devlete yöneltecek yerde, Şişli'de yaratılmış mevzilerin kaybedilmesinin sendikalar arası anlamsız bir rekabet malzemesine dönüştürülmesine seyirci kalabilmişlerdir. Sendika bürokratları işçilerin bu tutumundan cesaret alarak, Şişli direnişinin saldırıyla dağıtılmasını, devrimcilerin direnişlerde

bulunmasına ve devrimci faaliyete bağlayarak engellemeleri sözde haklı çıkaracak bir mazeret olarak kullanmıştır.

"...İşçilerin gerive zayıf yanlarını veri alarak politika yapanlar, eyleme önderlik edenler, kaçınılmaz olarak yüzlerini düzene dönerler ve giderek de mücadelelerini düzenin kendi zemininde, koşullarını, kurallarını düzenin belirlediği sınırlar içerisinde sürdürürler. Ve böylelikle niyetimizden bağımsız olarak yenilgimizi kendi elimizle hazırlamış oluruz. Ayrıca, işçilerin verili geri bilinci üzerinden mücadeleyi sürdürmek süreç içerisinde işçilerde var olan ileri ve güçlü yanların da törpülenmesine, ken-

dilerine zaten zayıf olan güvenlerini bile yitirmelerine neden olur. Bu ise mücadelenin tam anlamıyla keybedilmesi demektir..." (Pendik Belediyesi Direnişinin Öğrettikleri, Kızıl Bayrak Sayı:23, s.9)

Eminönü direnişçileri, Şişli direnişindeki gelişmeler karşısında edilgen kalmışlardır. Ne sınıf kadeşlerinin ve onlarla omuz omuza mücadele eden devrimcilerin devlet terörüyle gözetimine alınıp, tutuklanmalarına karşı aktif bir tepki yükselttiler. Ve ne de tutuklananların derhal serbest bırakılmalarına yönelik anlamlı bir adım attılar. Sınıf dayanışmasını yükselterek sınıf kadeşleriyle bütünleşmek; onların kaderleriyle kendi kaderlerini bir görüp eyleme geçmek yerine bekleyip, izlemeyi tercih ettiler. Şişli direnişinden çıkarttıkları tek şey de direnişin artık bittiği oldu. Oysa ki, sınıflar mücadelesi sınıflar ortadan kalkmadığı müddetçe sürmeye devam edecektir. Ve bu savaştan galip çıkacak, sınıfsız topluma yürüyüşe önderlik etmeye muktedir tek sınıf, işçi sınıfıdır. Sınıflar mücadelesi tarihi bunu kanıtlayan zengin deneyimlerle doludur. Daha dün, Tuzla Cihangir Deri direnişçi işçileri,

jandarmanın ve polisin direniş çadırlarını, battaniyelerini yakıp, çatal kaşıktan tüpe varana dek herşeylerine el koymasına ve gözetimine alınmalarına rağmen, yılmadılar. Direniş yerine tekrar çadırlarını diktiler. Böylece Tuzla Organize Sanayi bölgesindeki ezilen ve sömürülen işçilere de örnek oldular. Şu an bu bölgede 2 bin işçi, Cihangir Deri işçilerine destek için iş bırakmış durumdadır.

Eminönü işçisi şunu unutmamalıdır ki; sermayenin saldırıları karşısında karşı saldırıyı örgütlemekten var olan mevzileri dahi savunmak mümkün değildir. Kapitalist devletin ve sermaye sınıfının iktisadi-politik saldırılarının (işten atma, taşeronlaştırma, özelleştirme, sefalet ücretleri, devlet törürü) karşısında mücadeleyi kendi dar sorunlarımızla sınırlı, ekonomist-sendikalist bir hatta sürdürmeye çalışmak, kendi ellerimizle kendi kuyumuzu kazmak olacaktır.

Bu bakış açısıyla, sadece diğer belediye içileri ile değil tüm sınıf kadeşlerimizle (somut olarak: Polisan, Marshall, Cihangir, Aras Kargo işçileriyle) sınıf çıkarlarımız zemininde bütünleşip, mücadeleyi yükseltmekten başka çaremiz yoktur.

**Kahrolsun Sermaye İktidarı!
Yaşasın İşçi-Emekçi İktidarı!
Yaşasın İşçi Sınıfının Birliği
ve Mücadelesi!**

Şişli İşçisi Sermayenin Oyununu Bozmalıdır!

Şişli direnişçileri, Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral ve Genel-İş Başkanı Fuat Alan'ın imzaladığı ihanet belgesinden sonra şimdi de işverenin liste oyunları ile karşı karşıya.

Gülay Atıg ilk listede olmayan, fakat atılan arkadaşlarının geri alınması için direnişe geçen işçileri işten çıkarmış.

Ancak, bunu yaparken direnişe öncülük eden komitedeki çoğu işçiye dokunmamış. İş bırakmamış olan kendi adamlarından bile bir kaç kişi atan Atıg, bir yandan atılmayan (ya da işe geri alınan işçilere) gözdağı vermeye çalışırken, bir yandan da öncü işçilere olan güveni kırıp yeni bir direnişi başlamadan bitirmeyi düşünüyor. Gülay Atıg,

işçilere; "Komite sizi sattı. Kendileri için pazarlık yaptı. Sizi attırdı" düşüncesini yaymaya çalışıyor.

Sürekli eylem kararı almak yönünde hiçbir adım atmayan sendika bürokratları ise, kendi koltukları söz konusu olunca, sözde kahramanlığı elden bırakmıyorlar. Direnişi sattıktan sonra; yaptıkları toplantılarda reformistlerle elele vererek işçileri oyalıyorlar. Devamlı, "Sizi biz değil, Bayram Meral sattı. Biz sizden yanayız" diyen şube yöneticilerini gerçek yüzleri açığa çıkarılmalıdır.

Şişli işçisi bir çok direnişte karşılaştığımız bu hilelere karşı uyanık olmalıdırlar. Şurası açıktır ki, direnişe katılmış ve öncülük etmiş işçiler süreç içerisinde tek tek atılacaklar. Bugün atılmamış olmalarının sebebi direnişi içerden kırmaktır. Ayrıca bugün işe geri alınan işçiler de zaman içerisinde yine işlerini kaybedecekler. Hiçbir işgüvenceleri yok. Atılan işçiler kıdem tazminatları ve birikmiş alacaklarını da uzun süre alamayacaklardır.

Bütün bunların önüne geçebilmenin tek yolu, tüm işçilerin işe alınması talebi ile yeniden aktif bir direnişin başlatılmasıdır. Gülay Atıg'ın, 2 Haziran'da 900 işçinin başlattığı militan direnişin ardından "Bu direniş 3 gün daha sürseydi

hepsini işe geri almak zorunda kalacaktım" sözü bile direnişin nasıl olması gerektiği konusunda bize yeterince ipucu vermektedir.

İşçiler sendikadan bir şeyler beklemeyi bırakıp kendi komitelerini yeniden oluşturarak kendi yollarında yürümelidirler. Sendikayı sadece maddi konularda zorlamak ve bu tür imkanları almak gerekir. İşverenin tüm oyunları boşa çıkarılmalı ve Şişli işçisi birbirine kenetlenmelidir.

Sermayenin topyekün saldırılarının durdurulması için genel grev-genel direniş hattının ilk adımlarından biri Şişli olmalıdır.

**"Kurtuluş Yok Tek Başına!
Ya hep beraber Ya Hiç Birimiz!"**

Yılgınlık Yok Direniş Var!

21 Haziran günü Şişli işçileri yürüyüş için harekete geçti. Ancak polis barikatıyla engellendi. Barikat zorlandı ama aşılamadı. Uzun süreli bir bekleyiş başladı. Sendika bürokrasisi bu boşluktan yararlanarak oyalama politikalarını hemen devreye soktu. Sendika temsilcileri önce polis amirleri ile, sonra kaymakamla, en son da kaymakamın makamında valiyle görüşmeler yaptılar. Açık bir uzlaşma arayışı içerisine girdiler. Belirsiz bekleyiş kortejde gevşemeye neden olmuştu. Sloganlarla ve konuşmalarla kortejin düzenli ve canlı tutulmasına çalışıldı.

Sendika başkanı ve temsilcilerin "son bir kez deneyeceğiz" demeleri üzerine barikata bir kez daha yüklenildi. Ancak barikat aşılamadı. Polisin kortejin üzerine yürümesi, kortejin arkalarından taş fırlatılmasına neden oldu.

Çatışmaya hazırlıksız olan kitle, bir taraftan polise taş ve kiremitler atmaya sürdürürken, diğer taraftan da bahçeye doğru kaçışıyordu. Bidonlarla oluşturulan barikatta bir süre için çatışma devam etti. Fakat barikatın savunulamaması, polisin azgınca saldırısına neden oldu.

İşçiler işlerine geri dönmek için yapmak istedikleri yürüyüşlerine,

böyle vahşice saldırılmasına bir türlü anlam veremiyorlardı. Düzen ise saldırısını meşrulaştırmak için devrimcileri suçluyordu. Sormak gerekir: İşçi sınıfına saldırılarına azgınca devam eden, onu öncüsüz bırakmak için her türlü yolu mübah sayan sermaye devleti, devrimciler orada bulunmasaydı saldırmakta tereddüt mü edecekti?

Sermaye düzeni yalnızca Şişli işçisini değil, bir bütün olarak işçi sınıfını hedeflemişti. Gözetimine alınan direnişçilerin mahkemesi de bunu göstermiştir. 88 işçi ve destekçinin tutuklanması kararının anlamı açıktı: Şişli direnişi ne pahasına olursa olsun bütürmeliydi. Oyle bir karar verilmeliydi ki, sermaye devleti işçi sınıfına caydırıcı bir gözdağı vermiş olsun.

Oysa bugüne kadar alınan önlemler yeni ve daha militan eylemlerin yaratılmasına engel olamamıştır. Bundan sonra da olamayacak. Yeter ki işçi sınıfı yaşadığı mücadelenin deneyimlerini süzsün, daha militan ve kararlı direnişler için hazırlık yapsın, kavgaya bayrağını yükseltsin. Bugün Şişli direnişçilerinin ve öncü işçilerin önündeki en yakıcı görev Şişli'deki direnişi yeniden başlatmak ve daha üst bir boyuta sıçratmaktır.

Hak Dilenmeye Değil, Militan Devrimci Mücadeleye!

Kamu emekçilerinin artık gelenekselleşen Haziran eylemliliğinin '95 süreci, giderek düşen bir ivmeyle sürüyor.

Yüzbinlik bir kitleyle, iki gün boyunca Ankara'yı adeta işgal eden kamu çalışanları, aksi yönde tüm iddialara rağmen, ardından gelişen eylemlerde aynı güçle seferber olmadılar. Ankara eylemi, kendi içinde taşıdığı zaafırlara rağmen ve hükümetin sözde duymazlıktan-görmezlikten gelmesine karşın, iki gün boyunca meclis gündeminde kalmıştı. Eylemler "sonuç alana dek" yurt çapında iş bırakma, yani, "süresiz genel grev"e dönüşerek sürecekti. Ne var ki, uygulama ne "genel", ne de "süresiz" oldu. Eylem sadece iki günle sınırlandırılarak geçiştirildi. Katılım zayıf, moral Ankara'dan da düşüktü. Hemen ardından ise, daha düşük katılımı ve daha pasif bir tarzla yürütülen "susma" eylemleri gerçekleştirildi. Eylemler bu geri düzeyde seyretmeye devam ederlerse "sonun başlangıcı" olacaklarına kuşku yok.

"Genel grev", hele hele "süresiz genel grev" her şeyden önce ciddi bir ön çalışma, sağlam bir örgütlenme ve en önemlisi, kararlı bir önderlik gerektirir. Bir mitingi, bir yürüyüşü, bir tek çağrıyla düzenlemek mümkün olabilir. Kitle de buna hazırsa, zaten birikmiş bir potansiyel, bir öfke varsa, çağrınıza yüzbinler yanıt verebilir. Ve burjuvazi, bugün olduğu gibi, daha ciddi patlamalara yol açmadan, bir-iki günlük bir deşarjla gözde yumalabilir. Ya da yummak zorunda kalabilir. Ne var ki, ülke çapında üretimi durdurmak, bu hizmet üretimi de olsa, başka bir şeydir. Ki, "hizmet üretimi" dediğimiz, Türkiye'de, enerji-haberleşme-ulaşım gibi, maddi ürünlerin üretimini de etkileyecek alanlardan, vergi ve yargı gibi, devletin temel işlevlerinin sürdüğü alanlara dek uzanmaktadır. Demek ki, bu alanlarda "süresiz iş bırakımı" düşman güçlerin çatışmasını şiddetlendirecek bir hareket olacaktır. Bu da, bu "şiddet"in gereklerine uygun bir hazırlığın önden yapılmasını zorunlu kılar. İşçilerin "grev fonu" dediği parasal hazırlıktan, moral hazırlığa kadar bir dizi çalışmayı gerektirir. Esas olarak da, eylemin tabandan, işyerlerinden örgütlenmesini. Bunları yapmadığınız zaman, aldığınız kararların kağıt üzerinde kalması elbette kaçınılmazdır. Nitekim KÇSP'nin, "ülke ge-

nelinde sonuç alana kadar hizmet üretiminden gelen gücümüzü kullanacağız" kararının başına gelen de bu olmuştur. Karar, toplantı tutanakları ve eylem programı duyuru metinlerinde "güzel bir dilek" olarak kalmış, uygulanan ise, iki günlük ve kısmi bir iş bırakımı olmuştur.

Eylem programının son maddesine böyle bir karar yazmak, elbette KÇSKK'nın şahsi yaptırımı değildir. Merkezin çıkardığı program, tabanın, bölge toplantılarında ortaya koyduğu iradenin karara dönüştürülmüş halidir. Bu da, kararın, bugün uygulanıp uygulanmamasından bağımsız olarak olumlu yanına işaret eder. Genel grev talebini, yıllardır, hemen her eylemde dile getiren sanayi işçilerinden sonra, kamu emekçilerinin de buna bilinç olarak hazır olduğunu gösterir. Ki bu, bunun ilk göstergesi de değildir. "İşçi Memur Elele, Genel Greve!" şiarının, epeyce bir süredir, kamu emekçi hareketinin temel şiarlarından biri olmakla kalmayıp, sanayi işçileri arasında da etki alanı bulduğu ve oldukça yayıldığı bilinmektedir.

Bugün temel ihtiyaç, bu zemin üzerinde, birleşik-politik-militan bir işçi-emekçi hareketini geliştirmek için çalışmak, daha fazla çalışmaktır. Bu görev, hem sanayi işçileri,

hem kamu emekçilerinin bilinçli-öncü kesimlerinin durumundaki devrimci-sosyalist kamu emekçileri de, hareketin giderek düşen ivmesini yeniden yükseltmek göreviyle karşı karşıya bulunmaktadır. Sermaye devletin işçi sınıfını sendikasıylaştırmak için binbir baskı ve hile uyguladığı bir dönemde, kamu emekçileri bu aynı hakkı kolayından elde etmenin mümkün olmadığını, kararlı ve uzun soluklu bir mücadeleye ve bedel ödemeye gerektirdiğini bütün açıklığıyla görmelidirler. Kimilerinin iddia ettiği gibi, kitleler, zorlukları öğrendikleri için değil, tam tersine bilinçsiz bırakıldıkları

Bu çerçevede, bugün, aynı zamanda doğal-yerel öncüler durumundaki devrimci-sosyalist kamu emekçileri de, hareketin giderek düşen ivmesini yeniden yükseltmek göreviyle karşı karşıya bulunmaktadır. Sermaye devletin işçi sınıfını sendikasıylaştırmak için binbir baskı ve hile uyguladığı bir dönemde, kamu emekçileri bu aynı hakkı kolayından elde etmenin mümkün olmadığını, kararlı ve uzun soluklu bir mücadeleye ve bedel ödemeye gerektirdiğini bütün açıklığıyla görmelidirler. Kimilerinin iddia ettiği gibi, kitleler, zorlukları öğrendikleri için değil, tam tersine bilinçsiz bırakıldıkları

- Bugün temel ihtiyaç, bu zemin üzerinde, birleşik-politik-militan bir işçi-emekçi hareketini geliştirmek için çalışmak, daha fazla çalışmaktır.

zaman mücadeleden uzak durmaktadırlar. Bilinç yükseldiği oranda da daha kararlı ve militan bir mücadeleye girebilmektedirler. Özel-leştirmeler, taşeronlaştırmalar, tensikatlar boşuna uygulanmıyor ve sadece sanayi kesimiyle sınırlı kalmıyor. Aksine giderek daha da yoğunlaşıp, yaygınlaştırılacaktır. Üstelik sermayenin ücretli emeği örgütsüzleştirme saldırısının araçları bunlardan ibaret de değildir. Uzun zamandır, her emek hareketinin karşısına devletin silahlı güçleri çıkarılmakta, memur yürüyüşlerine, işçi direnişlerine, emekçi semtlerine, devrimci güçlere yönelik silahlı caydırıcılık artırılmaktadır. Yalnızca silahlı güçler değil, devletin yasama ve yargı organları da sermayeye hizmette en küçük bir kusur etmemektedir. Bir yandan, burjuva meclisinde emekçisınıflarının yeni kuyular kazılmaya çalışılmaktadır. Diğer yandan yargı organları, direnişçi işçilere, sendikacılara, emekçi sınıflardan yana tavır koyan düşünce ve bilim insanlarına, aydınlarca ceza üstüne ceza yağdırılmaktadır. Şişli direnişinde olduğu gibi, işçi sınıfı, düşmana tutsak düşen üyelerini geri alabilmek için sermaye devletine 500 milyon liraya varan bir haraç ödemek zorunda kalabiliyor. İşçisınıfı ve emekçi katmanların devrimci düşüncüyle buluşmasını önlemeye yönelik devlet terörünün ise haddi hesabı yoktur. Yargı, infaz görevini çoktan polise devretmiş bulunmaktadır. Sermaye devleti ise varlığını, adam kaçırmayı, cinayet, işkence, rüşvet, iltimas gibi her türden yasadışı suçların faili olarak sürdürmektedir. Burjuva medya ise, sermayenin başborazanı olarak, emekçi sınıflar tarafından çoktan teşhir olmuştur. Başlangıçta, talepleri yanıtsız bıraktığı gerekçesiyle emekçi kesimlerden yükselen tepkiler, medya organlarının giderek hakaret ve küfürle varan saldırılarıyla, bugün daha bilinçli ve sert biçimler almış bu-

lunmaktadır.

Burada, emekçi sınıflar açısından, geçerken değinilemeyecek kadar yaşamsal bir sorun olan sömürgeci, kirli savaş suçlarına ise hiç girmiyoruz.

İşte, kamu emekçileri, böyle bir devletten hak istemektedirler.

Bugüne kadar bu mücadele, kamu emekçilerine, fazla zorlanmadan elde edilebilecek basit bir hak talebi olarak gösterilmeye çalışıldı. Elbette kimse çıkıp da, "bu basit bir istektir, hemen karşılanacaktır" demedi. Ama, sayısız milyona yakın bir kesim ücretli emekçinin, "sendikal hak" gibi temel-politik bir talebini, şu ya da bu bakanla yapılacak görüşmelere endekslemek, başka bir anlamda da gelmemektedir.

Eğer polis DYP'nin polisi, yargıtay DYP'nin yargıtayı, gazeteler DYP'nin gazetesi, televizyonlar DYP'nin televizyonu değilse, kamu emekçileri, sermaye devletin tüm kurumlarının elbirliği, söz birliği, eylem birliğiyle saldırısının nedenini bilmeli, öğrenmelidir. Öğrenmelidir ki, mücadelesini onagöre yürütsün. Kamu emekçilerinin gerçek muhatabı ne DYP ve ne de hükümettir. Onlar, adı üzerine "devlet memuru" durlar. Yani işverenleri devlettir. Hükümet, hükümet partisi veya partileri, bir tek sıfatla, sermaye temsilcisi olarak kamu emekçilerinin karşısına çıkabilir. Demek ki, bir bakana, başbakanı veya partiye bağlanacak umutlar boş umuttur. Bunlarla yapılacak her türden ikili diyalog, alınacak her söz, kitleleri bir süredir oyalamaktan, sahte umutlar yaymaktan başka bir iş yaramayacaktır. Bugüne dek de yaramamıştır. 5 yıldır, her koalisyon hükümeti, kamu çalışanları hareketini binbir sahte vaatle oyalamaya, kandırmaya çalışmaktan geri durmamıştır. Gene 5 yıldır, sahte vaatlerinin işe yaramadığını gördüğü her durumda da, hareketi en aşağılık bir devlet terörüyle engellemek için,

elinden geleni ardına koymamıştır. Kamu emekçi hareketinin baştan beri ilke edindiği "Hak Verilmez Alınır!" şiarı hiç de boşuna ortaya çıkmamıştır. Açık bir politik bilinçle olmasa da, kamu emekçileri, haklarını rica-minnetle değil, zorla almaları gerektiğinin farkındadırlar. Hareketin baştan beri sahiplendiği "Ücretli Köleliğe Hayır!" sloganı da aynı bilincin ürünüdür.

Ne var ki, kitlelerin kendiliğinden bilinci, politik bilinç tarafından yönetilmeye de, saptırılmaya da her zaman müsaittir. Kamu emekçileri de, sahiplendikleri devlet ve düzen karşılı şarlara rağmen, mücadelenin DYP karşıtlığına kilitlenmesini veya tersinden eylemliliğin kimi mevzi gösteri ve toplantılarında DYP şakşakçılığına ve DYP'den medet ummaya endekslenmesini, bir bakanla görüşmeye indirgenmesini, çok fazla zorlanmadan kabulenebilmişlerdir. Enazından, bunun böyle olduğunun farkına bile varmamışlardır.

Oysa içine girilen süreç, kamu emekçileri açısından oldukça kritik bir döneme denk düşmektedir. Burjuva meclis, hareketin önünü yasalarla kesmeyi tartışıyor. Burjuva yargı sendikaları kapatıyor, yöneticileri cezalandırıyor. Şimdi mücadele daha örgütlü, daha kararlı, daha militan yürütülmek zorundadır. Devlete geri adım atılabilecek güçte birmücadeleye girişmeden, bu saldırıların önünü almak olanaksızdır. Bu konuda, temel görevin, hareketin başlatıcısı ve doğal önderleri durumundaki devrimci ve sosyalist kamu emekçilerine düştüğü açıktır. Mücadeleyi tabandan, işyerlerinden örgütlemek için kararlı, istikrarlı bir çalışma; şubelerin harekete geçirilmesi; eylem kararlarının arkasının aranması; sürekli bir propaganda-ajitasyon çalışmasıyla kitlelerin bilinçlendirilmesi; kitlenin daha yüksek eylem biçimlerine hazırlanması... Bunların tümü, yerel öncülerin eylem birliğini ve örgütlü faaliyetini zorunlu kılan görevlerdir.

Kabul edilmelidir ki, devrimci güçlerin bugünkü dağınıklığı, örgütsüzlüğü ve programsızlığı, hareketin reformist sendikal önderlikler elinde çözümsüzlüğe doğru sürüklenmesinden başka hiç bir sonuç yaratmamıştır. Artık bu dağınıklık giderilmeli, kamu emekçilerine ikitemel mücadele programı açık ve net olarak sunulmalıdır: Reformist ve devrimci program. Ki onlar da, kimlerle, nereye kadar yürüyebileceğini bilsinler. Ya reformist cendere içinde boğulmayı, ya da devrimci mücadele ile yolunu açmayı seçsinler.

AKBAŞ İşçisi Direnerek Kazandı!

Adana/Pozantı'da kurulu, AKBAŞ-Madencilik işletmelerinde yaklaşık 220 işçi çalışmaktadır. İşçilerin büyük çoğunluğu Türk-İş'e bağlı, Maden-İş Sendikasına üye. Son toplu sözleşmelerde işçileri satmakta en ufak bir tereddüt göstermeyen sendikanın, sergilediği hain tutumlar, işçileri farklı bir sendika arayışına itti. İşçiler, Türk-İş'den ayrılarak, Dev-Maden-Sen'e üye olmaları ile birlikte, işverenin yoğun baskı ve saldırılarına maruz kaldılar. 24 işçinin işine son verilmesi ise bardağı taşıran son damla oldu.

İşten atılan işçiler işe geri alınmak talebi ile direnişe geçtiler. Pozantı halkının da desteğini alan direnişçi işçilerin, açmış oldukları iki ayrı çadırda sürdürdükleri açlık grevinden rahatsız olan işveren, iki kez üst üste polis desteği ile işçilere saldırdı. Çadırlarına el koydu. Bunun üzerine, diğer işçiler de üretimi durdurup direnişteki arkadaşlarına destek vermek amacıyla direniş alanına geldiler. Fakat bu kez toplu halde jandarma saldırısı ile yüz yüze kaldılar. İşçiler, belki de ilk kez devletin gerçek yüzüyle bu denli çıplak karşılaşmanın şaşkınlığını yaşadılar. Polisin, jandarmanın kapitalistlerin emrinde olduğunu yaşayarak gören işçilerin bu deneyimi bilinçlerine bir daha silinmemek üzere kazındı.

İki Pozantı-Maden işçisinin, işverenin kasıtlı tutumu sonucu daha önce üretime kapalı tutulan bir ocakta

göçük altında kalması, işçilerin öfkesini bir kez daha kamçulamıştır. Krom madenlerinin havaya ve yöreye verdiği zarardan dolayı Pozantı halkında birikmiş tepkileri bu olay ve süren direnişle birlikte daha da artmıştır. İşçilerin 6 mahalle muhtarı ve halktan destek bulması, iş vereni iyice köşeye sıkıştırmıştır. İşveren, tüm talepler dahil, daha önce işlerine son verilmiş olan 24 işçiden 22'sini işe geri alacağı açıklaması yapmak zorunda kalmıştır.

Dev-Maden-Sen ile işverenin görüşmesi sonucunda kısmi bir antlaşma sağlandı. İşçiler; tüm talepleri yasal zemine otuncaya kadar üretime %50 oranında katılacaklarını, aksi takdirde ise mücadelelerini sürdüreceklerini ifade ettiler.

AKBAŞ işçilerinin, haklı ve kararlı mücadelesi sonucunda işçilerin talepleri işveren tarafından kabul edildi. Dev-Maden-Sendikasının % 10 barajı aşamamasına ve yasal olarak toplu iş sözleşme gerçekleştirme hakkı bulunmamasına rağmen "toplular sözleşme" hakkı fiilen kazanıldı. Burada önemli olan, işçilerin kararlı ve inatçı mücadeleleriyle olanaksızmış gibi görüneni başarması, yasalara aykırı olan bir şeyi meşru bir hak olarak elde etmesidir.

Kızıl Bayrak/ADANA

Aras Kargo İşçileri Mücadelede Kararlı

Aras Kargo'da başlayan grev ekonomik-demokratik talepler temeli üzerinde sürüyor.

Çoğunlukla kurye ve şoförlerden oluşan işçilerin çalışma koşulları oldukça ağır. Çalışma süresi 13-14 hatta bazen 16 saate kadar varıyor. 5-6 milyon arası maaş alan işçilere fazla mesai ücreti ödenmiyor. İşçilerin çoğunluğu sigortasız olarak çalıştırılıyor.

Gün be gün daha yoğun bir sömürü politikasıyla yüzyüze gelen Aras Kargo işçilerinin uzun sayılabilecek bir mücadele geçmişi var. Ankara'da işveren sendikalaşma faaliyetini önlemek için taşeron bir şirketi devreye sokarak işçilerin üyeliğini taşeron aracılığıyla yaptırmıştı. Ancak taşeron şirketi sözleşmeyi feshetti.

İşveren'in de toplu sözleşme görüşmesine gelmemesi üzerine arabulucular devreye girdi. Yüksek Hakem Kuruluna gidildi. 10 aylık bir bekleyişin ardından greve çıkıldı. Direnişçi işçiler 10 milyon ücret ve ücretlerin haftada 45 saat üzerinden ödenmesini talep ediyorlar. Başlangıçta sancılı başlayan direniş, işçiler arası iletişimin geliştirilmesiyle olumlu bir sürece girdi. 14. gününde direnişe yığınsal

bir katılım oldu. İş durduruldu. İşverenin polis baskısı eşliğinde "dağılacaksınız" tehditi sökmeyince 24 kişi gözaltına alındı, dokuzu tutuklandı. Altısı Aras Kargo'da çalışan ve sendikal faaliyetten dolayı atılan işçiler. İşçiler sermaye devletine tepkilerini: "ya serbest bırakın, ya da bizi de gözaltına alın" şeklinde dile getiriyorlar. Grevi inanç ve kararlılıkla sürdüreceklerini belirtiyorlar.

Ankara büromuz yeni adresine taşındı:
Korkut Reis Mah. İlkiz Sk. EKMEK İŞHANI 22/14 Kat: 5
Sıhhiye/ANKARA

Kurtköy İpragaz Dolun Tesisleri İşçileri:

"Direnişimizle İz Bırakacağız!"

30 Mayıs'ta işveren 7 işçinin çıkışını veriyor. İşçiler buna karşı bir direniş örgütlemeye çalışırken, 8 Haziran'da hiç bir gerekçe gösterilmeden tüm çalışanlar işten atılıyorlar.

Bunun üzerine harekete geçen işçiler, direnişlerini şu anda 24 kişiyle sürdürüyorlar. Dolun tesislerinde üretim yapılmıyor. Yaptığımız ziyaretlerde, direnişçiler, üretimi durduklarını, fakat İzmit'te bulunan başka bir dolun tesisinde üretimin sürdüğünü söylüyorlar. Direnişi İzmit'e taşımak doğrultusundaki çabaların, sendika ve taşeron nedeniyle başaramadıklarını anlatıyorlar.

Üretimin büyük çoğunluğu direnişin olduğu tesislerde yapılıyor. Fakat yaz sezonu olması sebebiyle İzmit'teki tesisin üretimi şimdilik yeterli oluyor. Yarın ise olmayacağı açık.

Direnşçiler, işverenin Yakacık'ta korsan olarak bayilere dağıtım yaptığını tespit edip burayı basmışlar Eylemlerini sürdürmeye kararlı olan işçiler, "işe geri alınmayı başarmasak dahi direnişimizle iz bırakacağız" diyorlar.

Ünlü Tekstil Direnişi Kazanımla Sonuçlandı

450 işçi çalıştıran Ünlü Tekstil'de bir işçinin, iş saatinde arkadaşlarıyla konuştuğu gerekçesiyle işten atılmasıyla direniş başladı.

Ütü bölümünden bir işçi, diğer işçilere arkadaşlarına sahip çıkmaları gerektiği doğrultusunda bir konuşma yaptı. Fabrika müdürüyle yaşanan tartışmada fabrika bekçisi silahını çekmesi üzerine boğuşma yaşandı. Üretim bölümüne girmeyi başaran işçiler, arkadaşlarına "Bugün bize silah çekenler yarın size de çekecek. Birbirimize sahip çıkalım!" uyarısını yaptı. Diğer işçilerin yanıtı şartelleri indirmek oldu. İşverenin polis çağırmasına karşın direnişi kararlılıkla sürdüren işçiler, 23 Haziran'da taleplerini (her işçiye 6 milyon zam, iki tam ikramiye, sigorta ödeme belgelerinin düzenlenmesi, yemeklerin düzeltilmesi, zorunlu mesainin kaldırılması) işverene ilettiler. Talepler gerçekleşinceye kadar üretimi %80-90 düşüreceklerini belirttiler.

Görüşmeden bir hafta sonra direnişçiler fabrikadan polis zoruyla dışarıya atıldılar. Zorunlu mesaiye kalmayan ve taleplerinin kabulü için üretimi düşüren işçilerle birlikte toplam 56 işçi işten çıkarıldı. Bu kez kapı önünde devam eden direnişe polis saldırdı ve 9 işçi gözaltına alındı.

İşten atılan ve gözaltına alınan arkadaşlarına sahip çıkan yaklaşık 400 Ünlü-Textil işçisinin mücadelelerindeki kararlılığı sonunda işverene geri adım attırdı. Atılan arkadaşlarının işe tekrar geri alınması ve ücretlerine zam yapılması sözü alan işçiler, direnişlerini kazanımlarla sonuçlandırdılar.

Ankara'da 30 bin kişi devlet terörüne karşı yürüdü!

Sivas katliamının 2. yıldönümü nedeniyle Ankara'da yapılan mitinge yaklaşık 30 bin kişi katıldı. Reformist "eylem komitesi" sermaye devletinden aldığı emirle, Dikmen'deki katılımı düşürmek ve yürüyüş yaptırmamak için eylemin Tandoğan meydanında yapılacağını bildirdi. İşçi ve memur sendikaları ile bazı partiler bu karara uydu. Buna rağmen Dikmen'de 10 bin kişinin toplanması, reformizmin Ankara'da emekçi kitleler üzerindeki etkilerinin yavaş yavaş kırıldığını göstermektedir. Yürüyüş boyunca "Sivas'ın Fahi Katil Devlet!", "Katil Devlet-Katil Polis!", "Kurtuluş Devrimde-Kurtuluş

Sosyalizmde!" gibi sloganlar özel bir ilgiyle atıldı. Komünistler "Sivas'ı Unutma, Üstünü Aratma, Pankartı Bırakma!" sloganıyla polis barikatını yararak alana girdiler. Saat 15.00'e doğru alanda yaklaşık 30 bin kişi toplanmıştı. Mitingin bittiğinin duyurulması üzerine kitle Sıhhiye köprüsüne doğru sloganlar atarak yürümeye başladı. Pankartların toplanması yönünde yapılan çağrıya tüm sendikalar, partiler ve DKÖ'ler uyarken, ADSBP pankartı kapatılmadı. Yürüyüş Toros sokağına kadar devam etmiştir.

Kızıl Bayrak-ANKARA

Sermaye devleti bir kez daha lanetlendi!

Sivas katliamı, 2. yıldönümü dolayısıyla Mersin'de gerçekleştirilen bir mitingle protesto edildi. Yaklaşık 6 bin kişinin katıldığı miting, saat 10:00'da İstasyon meydanında başladı. Yürüyüş kortejinde Pir Sultan Abdal Derneği, HADEP, Kamu emekçileri, işçi sendikaları, bir çok demokratik kitle örgütleri ve devrimci güçler yer aldı. Mitinge genelde devrimci bir hava hakimdi. Miting alanı sermayeyi ve onun faşist devletini hedef alan bir çok pankart ve dövizlerle

doluydu. Yürüyüş başladığında "Katil Devlet!", "Devlet Terörüne Son!", "Sivas'ın Hesabı Sorulacak!", "Yaşasın Devrim, Yaşasın Sosyalizm!", "Yaşasın Gazi Direnişimiz!", "Kurtuluş Devrimde, Kurtuluş Sosyalizmde!", "İşçi emekçi el ele genel greve", "Laik değiliz, sosyalistiz" sloganlar haykırıldı. Polis coşkulu ve kararlı devrimci bir atmosferde geçen mitinge müdahale etmeye cesaret edemedi.

Kızıl Bayrak-ADANA

Kitleler "Katil Devlet!" diye haykırdı!

Sivas şehitlerini anmak için İzmir'de, Demokrasi Platformu ile Pir Sultan Abdal Kültür Derneği iki gece düzenledi. Pir Sultan Abdal Kültür Derneği'nin düzenlediği, Alsancak stadındaki gece beş binin üzerindeki bir katılımı gerçekleşti. Kızıl Bayrak'ın özel sayı dağıtımı ve kuşlamaları kitle tarafından coşkuyla karşılanırken; İHD ve Kızıl Bayrak özel sayıları dışında legal alandan çalışma yapılmaması dikkat çekti. Coşkulu bir saygı duruşunun ardından "Yaşasın Devrim ve Sosyalizm!" sloganı kitlelerde yankısını buldu. Kitleleri salonlara hapsederek, kavga ruhunu köreltmeyi amaçlayan düzenleyicilerin

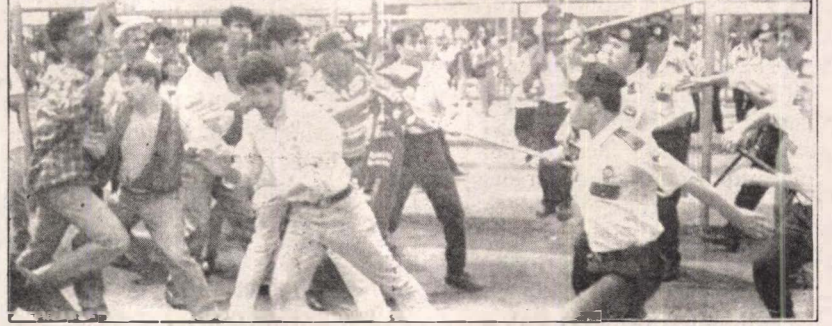
dizginleyici çabaları devrimcilerin ve komünistlerin çalışmasıyla boşa çıkarıldı. "Sivas'ın Katili Sermaye Devleti!", "Sivas'ın Hesabı Sorulacak!", "Yaşasın Devrim ve Sosyalizm!", "Faşizme Karşı Omuz Omuza!", "Yaşasın Halkların Kardeşliği!" sloganları yoğun şekilde atılırken, bazı konuşmacıların kemalist vurgularına "Kürdistan Faşizme Mezar Olacak!" sloganıyla yanıt verildi. Asılan bir devrimci örgüt pankartının Pir Sultan Abdal Derneği Karşıyaka Şube Başkanı Haydar Aslan tarafından indirilmesi kitleler tarafından yuhalanarak ve ısıklanarak karşılandı.

Kızıl Bayrak-İZMİR

Sivas katliamı 2. yılında;

Yaktığınız Ateşi Söndüremeyeceksiniz!

2 yıl önce, Sivas katliamının hemen ardından harekete geçen emekçi ve küçük burjuva yığınlar, 12 Eylül'den beri ilk defa, bu denli kitlesel bir tarzda devlete olan tepkilerini dile getirmişlerdi. Yüz-

binler halinde, "Katil devlet!", "Devlet terörüne son!", "İnfazlara son!" sloganlarıyla protesto gösterileri düzenlenmişti.

37 aydının, devletin tezgahladığı kirli bir senaryo ile diri diri yakıldığı Sivas katliamının üzerinden tam 2 yıl geçti. Amane kitlelerin öfkeleri dindi, ne de devlet katliam yapmaktan vazgeçti. Tersine... Nasıl ki, Maraş'ı Çorum izlemişse, Sivas'ı da Gazi izlemiştir.

Sivas katliamının ardından yaşanan olaylarda devlet karşıtı bir politizasyonunun ilk işaretlerini veren yığınlar, Gazi katliamı ile birlikte tepkilerini doğrudan doğruya ve militan bir tarzda düzene yöneltti. Düzenin, yükselen Kürt ve işçi hareketlerini, emekçi muhalefeti dizginlemek ve boğmak için eskiden beri kullandığı provokasyon silahı, Gazi Büyük Halk Direnişi ile birlikte geri tepti. Buz kırılmış, yeni devrimci bir kitle hareketinin yolu açılmıştı.

Sivas katliamını izleyen olaylarda, düzen ve devrim ikileminden uzak, genel bir ilerilik-gericilik, laiklik-irtica kutuplaşması kendisini zayıf da olsa hissettirebilmişti. Oysa Sivas'ın 2. yıldönümünde ülkenin dört bir yanında yapılan görkemli protesto gösterilerinde ne alevi-sünni, ne Türk-Kürt, ne laik-şeriatçı kutuplaşmasından eser vardı. Gösterilere açık bir devrimci hava egemendi. Devlete karşı konumlanış kendisini yalnızca atılan sloganların düzen karşıtı niteliğinde değil, bir bütün olarak kitlelerin devrimci coşkusu, üst aratmama, devletin kolluk güçleriyle çatışma vb. biçimindeki tavırlarında ortaya koymuştur. Sivas katliamını protesto gösterileri, 1 Mayıs'95'i de aşan devrimci bir havanın etkinliğinde geçmiştir. Gazi'de verilen militan ve dış

ış mücadelenin kazanımları, Sivas gösterilerinde kararlılıkla savunulmuştur. Öyle ki, İstanbul'da tüm Kadıköy'ü ablukaya alan devletin kolluk güçleri, kitlelerin kararlılığı karşısında gerilemek ve savunma pozisyonuna çekilmek zorunda kalmışlardır. Bir grup devrimciyle yaşanan çatışmanın ardından gerilen atmosfer karşısında, polisler kalkanlarını siper ederek alanı terk etmişlerdir. Ekilen isyan tohumlarının birer birer patlamasından duyulan korkunun ifadesi olan bir temkinlilik kendisini açık bir tarzda göstermiştir.

İstanbul ve Ankara'da yaklaşık 40 bini bulan bir kitlesellik sağlayan Sivas katliamını protesto gösterileri, emekçi yığınların giderek hız alan politizasyonunu ve belirginleşen düzen-devrim saflaşmasını yansıtmaları açısından özel bir önem taşımaktadır. Son gösteriler, radikalleşme eğilimi taşıyan bir işçi sınıfı hareketliliği, kamu çalışanlarının kitlesel eylemlilikleri, tırmandırılmış savaşa rağmen dindirilemeyen Kürt halkının özgürlük mücadelesi ile birlikte ve tablonun bütünü içerisinde değerlendirildiğinde, gelişen kitle hareketinin yeni bir devrimci yükselişin koşullarını hızla olgunlaştırdığını söylemek de olanaklı olacaktır.

Sermaye düzeni bırakalım gelişen kitle hareketinin ekonomik-demokratik taleplerini karşılamak, en ufak bir taviz dahi veremez durumdadır. İşçi ve emekçi yığınlarından yükselen mücadelenin radikalleşmesiyle birlikte faşist sermaye devleti de terör politikasında yeni açılımlar yapmak zorunda kalmıştır. Yeni bir kitle hareketinin varlığı geline aşamada devlet terörünü de doğrudan doğruya kitlelere yöneltmektedir.

Oysa, Sivas'ın 2. yıldönümünde gerçekleşen protesto gösterilerinin devrimci niteliği bir yanda, devletin güvenlik güçlerinin geri adım atarak alanın dışına çekilmek zorunda kalması öteyanda, tüm

bu göstergeler söz konusu politikanın iki yanı keskin bir bıçak olduğunu ortaya koymuştur. Devrimciler 2 yıl önce "Sivas'ın yangını sizleri de yakar!" demişlerdir. Bir yıl sonra bugün, Gazi ile tutuşan isyan ateşinin alevleri sermaye düzenini giderek daha fazla yalamaktadır.

Burjuva medyanın, gösterileri ısrarla devlet karşıtı mücadele ekseninden kaydırmaya, gösterilere damgasını vuran devrimci güçleri kitleler tarafından dışlanan "provokatör"ler olarak yansıtmaya çalışması, sermaye devletinin bu yönlü kaygılarını ve karşıt çabalarını yansıtmaktadır.

Oysa Gazi'den sonra, son Sivas gösterileri de bir kez daha göstermiştir ki; devletin provokasyon politikası ve alevi-sünni, laik-şeriatçı, Türk-Kürt gibi sahte kutuplaşmaların yaratılması üzerine yapılan hesapları, bizzat mücadelenin kendisi tarafından boşa çıkarılmaktadır. Yeni kitle hareketi kendi doğal süreçleri içerisinde devrimci kaynaşmayı hızlandırarak, suni ayrımları bertaraf ederek ve saflaşmayı derinleştirerek ilerlemektedir.

Ne var ki, hareket tüm bu olumluluklara rağmen devrimci önderlik boşluğunu kapatamaz, kitle hareketi işçi sınıfının bağımsız devrimci önderlik düzeyiyle buluşamazsa, her an gerileme ve çözülme potansiyelini de içinde barındırmaktadır. Kendiliğinden gelişimini sürdüğü koşullarda dahi kendi sınırlarına dayanması kaçınılmaz olacaktır.

Devrimci-demokrasi perspektifini aşamayan bir önderliğin devrimci kalkışmaları nasıl da kesin ve acımasız bir tarzda yenilgiye uğrattığını görmek için yakın tarihimize bakmak yeterlidir. Yeni bir devrimci yükselişi başarıya ulaştırmanın tek koşulu vardır: Proletaryanın devrimci önderliği. Çözücü halka bir kez daha sınıf hareketini devrimciyeleştirmek ve kitle hareketine devrimci öncü müdahalede bulunmaktadır.

Kayıpların Faili Sermaye Devletidir!

Kapitalist terör cumhuriyeti, suç dosyasını kartlamaya devam ediyor. Terör politikalarına her gün bir yenisini ekleyerek yaşamını uzatmaya çalışıyor. Özellikle, yükselen ulusal mücadeleye karşı, her türlü kirli savaş yöntemiyle sürdürülebilen terör politikaları, '90'lardan itibaren giderek toplumsal muhalefetin her kesimine karşı devreye sokulmaya başlandı. Yükselen kamu çalışanları hareketinin tepesinde başlangıcından bugüne, hep tepesinde bulunan polis sopası bulundu. Vahşi köpekli saldırılarla, sendikal önderlerinin katledilmesi, tutuklanması vb. ile karşılaştı. İşçi sınıfının yükselme eğilimi gösteren mevzi direnişlerinin hemen hepsi ya polis ya da sivil faşistlerce teröre edildi. İnsan hakları ihlalleri arttıkça, bir karşı tepki olarak gelişen her türlü hareket de aynı çıplak terör ile karşılandı. İHD'li çalışanlara, avukatlara yönelik saldırılar giderek arttı. Devrimci tutsaklar yeniden bir saldırı dalgasıyla karşı karşıya kaldılar. Buna paralel olarak, yeni biçimler altında gelişen tutsak yakınları hareketi de aynı terörist cendere ile karşılaştı. '92-93'te gözaltında ve zindanlarda 35 kişi katledildi.

Düzenin sıkışmışlığına paralel olarak, yükselen muhalefetin kısmi reformlar ve tavizlerle yumuşatılması mümkün olmadı. Her reform paketinin altından bir öncekinden daha gelişkin bir zor paketi çıktı. Kısmi demokratik kazanımlar olarak sunulan yasa değişiklikleri pratikte bir anlam ifade etmez oldular. Düzen hızla ya o güne dek işletmediği başka yasaları ya da yeni baskıcı yasaları devreye soktu. Yasaların yetmediği yerde fiili uygulamalarla saldırı politikalarını sürdürdü. '92-93'te 220 kişi yargısız infaz edildi.

Yükselen kitle muhalefeti giderek, düzen dışına yönelmeye ve radikal biçimler altında ortaya çıkmaya başladı. İşçi direnişleri, faşistlere ya da grev kırıcılarına karşı zor kullanmak zaten meşru bir hak olarak görülmüyordu. Buna ek olarak düzenin kolluk güçleriyle çatışmak da olağanlaştı. '90'ın Mengen barikadı, devlet karşısında zora baş vurmak anlamında aşıldı. Emekçiler cephesinde devletin zoruna karşı zor kullanmak genel olarak meşru ve kabul görür oldu. Tam da bu gelişmelere bağlı olarak devlet, yükselen ve giderek politizasyona açık hale gelen kitle hareketinin devrimci politikalarla ve somut olarak da

devrimci örgütlerle buluşmasını engelleyebilmek için bir dizi politikayı devreye soktu. Açık devrimci çalışmayla kazanılmış mevzileri susturmak için devrimci ve yurtsever yayınlara matbaada ve dağıtım şirketlerinde el koymaya başladı. Toplatma, kapatma ve yüzyıllara varan basın cezalarına hız verdi. Gelişen toplumsal muhalefeti öncüsüzleştirmek ve potansiyel öncülerinden yaltıtmak için yeni infaz yöntemlerini eskisinden dahayogun bir biçimde devreye soktu. Gece yaraları yapılan ev infazlarına sokak infazları eklendi. Kürdistan'da yurtsever ve devrimcilere karşı yıllardır uygulanan kaybetme yöntemi batıda da yaygın biçimde uygulanmaya başlandı. Bir çok devrimci, devletin polisi ve kontr-gerillası tarafından kaybedildiler. Karakollarda yakınlarını aramaya giden herkese "Burada yok!" demek polisin sıradan bir uygulaması oldu. Sermaye düzeni işkence, infaz ve cinayetlerine ek olarak yaygın bir kaybetme politikası uygulamaya başladı. '94'de gözaltında kaybedilen devrimci ve yurtsever sayısı 299 olarak kayıtlara geçti. '95 yılının ilk altı ayında ise 31 kişi kaybedildi. Elbette bunlar şu veya bu biçimde kamuoyunun gündeminde yer bulmuş ve kayıtlara geçebilmiş olanlardır. Gerçek rakamların bunların epeyce üzerinde olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Sermaye devleti, özellikle içinden geçtiğimiz dönemde, rejimine yeni hareket alanları açmakta zorlanıyor. Kitle hareketinin her cepheden yeniden yükselişe geçtiği ve özellikle kent yoksulları arasında daha militan bir karakter kazandığı bugünlerde, düzen bu hareketliliğin yönünü saptırmak için özel bir çaba harcıyor. Ancak giderek daha da hızlanan devrimci ivmelenmenin karşısında çoğu zaman bunu başarmakta da zorlanıyor. Gazi

ve 1 Mayıs mahallesi olayları bunun en somut kanıtları olarak önümüzde duruyorlar.

Gelişen kitle politizasyonu, gelecekte olacakların haberini önceden verdiği için sermaye düzeni, büyük bir dikkatle önlem almaya, kitleleri devrimci politikaların etki alanlarından uzak tutmaya çalışıyor. Giderek kitle hareketinin içine daha fazla yerleşen devrimci öncüleri yıldırmak, reformize etmek, başaramazsa da yoketmek, temel politikasına daha büyük bir hınçla sarılıyor.

Gündeme son bir yılda yoğun olarak giren "kaybetme" politikasının anlamı işte bu çerçevede içinde yerini buluyor. Devlet ve onun katliam çeteleri, kaybetmek üzere aldıkları devrimcileri "Sana şehit olma fırsatı bile tanımayacağız!" diyerek karşıyorlar. Bir mezarı bile bulunmamanın, kayıplar listesinde bir isim olarak kalmanın ağır bir caydırıcılığı olduğunu sanıyorlar. Ayrıca düzenin katil şebekeleri işkencede "ellerinde kalan" ya da "yanlışlıkla" yok edilen devrimcileri de kayıp olarak ilan ediyorlar. Devletin yarı resmi cinayet şebekeleri, işlerini kolayca ve denetimden uzak yapabilsinler diye çoğu zaman kaybedilen devrimcilerin resmi gözaltı kayıtları yapılmıyor. Bu yüzden, yargısız infaz ya da işkencede ölüm olarak kayıtlara geçmiş bir cinayetin somutluğunu da almaktan kurtulduklarını düşünüyorlar.

Özel bir politika olarak "kaybetme", giderek her türlü radikal muhalefete karşı yaygınlaştırılıyor. Hasan Ocak, Gazi direnişinde emekçilerle omuz omuza savaşmış bir devrimci. Devrimci sağlık emekçisi Ayşenur Şimşek, aynı zamanda bir sendikal örgütçü. Kitle muhalefeti radikalleştikçe tüm diğer özelsavaş yöntemleri gibi bu yöntemin de doğal kitle önderlerine yöneleceğini bugünden söylemek kehanet sa-

yılmaz. Düzen cephesinden bakıldığında, doğal olarak yeni dönem kitle hareketliliği, devletin yeni bir kitle terörü politikası ile karşılanmak zorundadır.

Bugün kayıplara ve kaybetme yöntemine karşı, özellikle İsmail Bahçeci ve Hasan Ocak kampanyalarından sonra toplumda bir duyarlılık oluşmuş durumdadır. İnsan hakları örgütlerinin temel gündemini kayıplar sorunu oluşturuyor. Burjuva basın ve televizyonlar dahil olmak üzere, bir çok odak bu sorunu işliyor. Kayıp yakınları adıyla tınsayıcı binlere varan yeni bir toplumsal muhalefet odağı, "adi" kayıp vakalarının takipçileriyle de birleşerek güçleniyor. Mum yakma, Beykoz ormanlarında kayıpları simgesel olarak arama vb. eylem biçimlerinin de katkısıyla toplumsal duyarlılık artırılıyor. Kayıp yakınları hareketi niceliğinin çok üstünde bir etki ile toplumu uyardırmaya, devletin karanlık yüzünü sergilemeye devam ediyor.

Sermaye düzeninin teşhiri ve emekçi kitlelerle devrimci bir mecrada bütünleşebilme açısından önemli olanaklar sunan bu hareketlilik, gereğince değerlendirilebilirse eğer, bir yandan kısa vadede devletin terör politikalarını boşa çıkartmayı, diğer yandan da gelişen muhalefet içinde kalıcı mevziler edinerek ilerlemeyi kolaylaştıracaktır. Bu yüzden kayıplar sorununu soğutmamak ve yeni biçimler altında politika gündemine dayatmak devrimcilerin özel bir görevi olmalıdır.

Ayrıca, işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin yükselen eylemliliklerinin talepleri arasına kayıplar sorununun da eklenmesini sağlamak özel bir görev olarak ele alınmalıdır. Her işçi direnişinin kayıp tutsak yakınları hareketi ile diğer devlet terörü karşıtı muhalefet odak-

larıyla dayanışması örgütlenmelidir. İşçi sınıfı ve emekçiler, kendi devrimci savaşlarında omuz omuza olacakları devrimci güçlere yönelik her türlü terörün eni sonu kendi kazanımlarına karşı bir saldırı olduğunu bilmelidirler. Kayıplar sorunu, özellikle sınıfı politik sorunlara ilgili hale getirmek için birdizi olanaklar sunuyor. Kayıp ailelerinin büyük ölçüde emekçi kökenli insanlar oluşu, bu ailelerin örneğin bir işçi direnişi ziyaretini paha biçilmez bir fırsata dönüştürebiliyor. İşçiler, direnişlerinde somut olarak karşılaştıkları devletin kolluk güçlerinin şiddetini göğüslemenin yolunu devlet terörüyle yıldırılamayan insanların ağzından dinliyorlar. Hatta Eminönü direnişinde olduğu gibi, devletin terörüne birlikte muhatap olmak durumunda kalıyorlar. Bu olanaklar devrimci bir tarzda değerlendirilmeli ve sınıfın güncel sorunlarına ek olarak bu türden toplumsal sorunlara da sahip çıkması gerektiği propagandası yükseltilmelidir. İşçi sınıfının tüm toplumu özgürleştirme görev ve sorumluluğuyula savaşa hazırlanması ve tüm emekçilerin öncüsü olmayı başarabilmesi buna bağlıdır.

Devletle karşı karşıya gelmeyi gerektiren her sorunda olduğu gibi kayıplar sorununda da reformist ve pasifist bir "mücadele" cephesi ortaya çıkmıştır. BSP, "Kaybolursak devlet bizi kolay bulsun!" şiarıyla, adli tabipliğe giderek parmak izi, fotoğraf ve kimlik bildirimini vermeye kadar varmıştır işi. Kaybeden devlete karşı mücadele etmek yerine kayıpların bulunmasını yine devletten beklemek, kafa bulandırmaktan, katliamcıların ekmeğine yağ sürmekten başka bir işe yaramayacaktır. Reformistlerin "Kayıpları devlet bulmalı!" anlayışının karşısına "Kayıpların faili sermaye devletidir!" şiarıyla çıkılmalı, "Hesabını soracağız!" sloganı ile devrimci odakların zor kullanmasını meşruiyeti bir kez daha haykırılmalıdır.

Kayıpların bulunması talebi elbette olmazsa olmaz bir taleptir. Ancak bununla birlikte, işkenceden, katledilmekten ve her türlü terörist yöntemden korkmadığımız gibi, kaybedilmekten de korkmadığımızı haykırmak, kaybetme politikasını etkisizleştirebilmenin, ona cepheden karşı koyabilmenin ön koşuludur. Bu noktada "Kaybederek tüketemezsiniz! Bir gider, bin geliriz!" şiarı "Kayıpları istiyoruz!" şiarı ile birleştirilmelidir.

EKİM 3. Genel Konferansı'ndan **Güncel Siyasal Du**

1-Ekonomik cephede durum

Türkiye'de geride kalan yılın en önemli iki olgusu, ekonomik krizdeki ani ağırlaşma ile sermayenin sistematik bir saldırıyla bunu işçi sınıfına ve öteki çalışan kesimlere fatura etmesi oldu. Böylece de, toplumun tekelci burjuvazinin sınıf egemenliği koşullarında son 40 yıldır defalarca yaşamak zorunda kaldığı kısır döngüye, yeni bir halka daha eklendi. Bugün kapitalist ekonominin krizi de, kapitalist sınıfın bu krizi işçi sınıfına ve emekçilere fatura etmek biçimindeki değişmez saldırı politikası da tüm şiddetiyle sürüyor.

Çalışan sınıfın elini kolunu bağlayan faşist askeri rejimin sağladığı son derece uygun koşullarda ve yıllar boyunca engelsizce uygulanan "24 Ocak Kararları", güya ekonomide yapısal bir değişim yaratacaktı. Ekonomiye dışa açacak ve ihracata dayalı bir gelişme modeline geçişi sağlayacak, böylece de Türkiye kapitalizminin müzmin yapısal sorunlarına nihayet bir çözüm bulunmuş olacaktı. İşçi sınıfını ve emekçileri neredeyse bütün bir '80'li yıllar boyunca ağır yaşam koşullarına mahkum eden, Türkiye'yi sermaye için bir "ucuz emek cenneti"ne çeviren politikalara, hep bu gerici burjuva propaganda eşlik etti. Olaylar bu aldatıcı propagandanın dayanaksızlığını yıllar öncesinden gösterdi. Zira Türkiye kapitalizminin kronik sorunları, kendini her safhada şu veya bu şiddetle ortaya koydular.

Ne var ki, yıllar yılı sürdürülen bu yalan propagandaya asıl darbeyi, 1994 yılı başında mali piyasalardaki çöküntüyle patlak veren kriz (daha doğrusu yapısal krizin bu yeni safhası) vurdu. Bu son krizin tüm açıklığı ile ortaya serdiği ekonomik tablonun genel görüntüsü, on yılların kısır döngüsünün en ağırlaşmış biçimiyle tekrarından başka

bir şey değildi. Ekonominin dışa bakan yüzünde döviz kıtlığı, büyüyen dış ödemeler açığı, içe bakan yüzünde büyüyen bütçe açıkları, muazzam iç borçlar, üç haneli enflasyon ve üretimde durgunluk ve daralma vardı. Dışarıda 70 milyar doları bulmuş dış borca, içerde dev boyutlarda bir işsizlik, reel ücretlerde sürekli bir düşüş ve halk kitlelerinin sürekli artan yoksullaşması eşlik ediyordu.

Bu tablo geçmiştekilerin bir benzeri gibi görünse de, gerçekte durum, geçmişle kıyaslanamaz ölçüde daha vahimdir. Bunun nedeni ise, tam da 24 Ocak Kararları'nın ekonomide yarattığı "değişim"le ilgilidir. 24 Ocak Kararları ticaret ve finans sektörüne görülmemiş bir ağırlık kazandırdı ve Türkiye kapitalizmini büyük ölçüde üretimden kopuk bir rant ve faiz ekonomisine çevirdi. İhracatı teşvik adı altında, dış ticaret tam bir vurgun alanı haline getirildi. '80'li yılların ikinci yarısında, üretken yatırımlar hemen neredeyse durdu. Tersinden ise, ticaret, finans, emlak alım-satımı, üretken olmayan hizmet sektörlerinde aşırı borçlanmaya dayalı yapay ve şişirilmiş bir büyüme yaşandı. Spekülasyona dayalı kazanç, ekonominin ağırlık merkezi haline geldi. En büyük holdinglerin kârlarının neredeyse yarısı sanayi dışı sektörlerden, demek oluyor ki, üretim dışı faiz ve rant gelirlerinden sağlandı. Özetle, Türkiye kapitalizmi, son 15 sene içinde, üretim ve yatırım yerine ticaret, finans, emlak spekülasyonu ve devlet ihaleleri vurgunlarına dayalı bir rant ekonomisine geçişi, bu anlamda bir "değişimi" yaşadı. Dolayısıyla son krizin etki ve sonuçları da, ekonominin bu yeni karakterine uygun olarak çok daha ağır oldu.

Sermayenin '94 yılı başında patlak veren krize tepkisi, faturanın işçi sınıfına ve halk kitlelerine çıkarılması oldu. Bu saldırı 5 Nisan Kararları'

Son krizin tüm açıklığı ile ortaya serdiği ekonomik tablonun genel görüntüsü, on yılların kısır döngüsünün en ağırlaşmış biçimiyle tekrarından başka bir şey değildi.
Ekonominin dışa bakan yüzünde döviz kıtlığı, büyüyen dış ödemeler açığı, içe bakan yüzünde büyüyen bütçe açıkları, muazzam iç borçlar, üç haneli enflasyon ve üretimde durgunluk ve daralma vardı.

Dışarıda 70 milyar doları bulmuş dış borca, içerde dev boyutlarda bir işsizlik, reel ücretlerde sürekli bir düşüş ve halk kitlelerinin sürekli artan yoksullaşması eşlik ediyordu.

Bu tablo geçmiştekilerin bir benzeri gibi görünse de, gerçekte durum, geçmişle kıyaslanamaz ölçüde daha vahimdir.

rum Üzerine

Politik mücadele sahnesine bir türlü çıkamamak ile bunu kolaylaştıracak ve hızlandıracak bir devrimci önderlikten yoksunluk, bugün sınıf hareketinin birbirine yakından bağlı iki temel zaafı durumundadır. Önderlik bosluğu, işçi sınıfının yeni genel çıkışlar yapmasını güçleştiriyor. 20 Temmuz, işçi sınıfının sendika bürokrasisine duyduğu büyük güvensizliği tescil etmiştir. Dolayısıyla sınıf cephesindeki gelişmeler, (derinden derine yaşanan mayalanma ile gelişmekte olan yeni kitle hareketinin yaratacağı kaçınılmaz olumlu etkilerin kendiliğinden ne getireceği bir yana bırakılırsa) bundan böyle önderlik bosluğu ve arayışına ne ölçüde yanıt verilebileceğine sıkı sıkıya bağlı olacaktır.

ifadesini buldu. 5 Nisan Kararları önden uygulanarak sonradan onaylatmak üzere IMF'ye sunulan gerçek bir IMF paketi oldu. '94 yılı başından itibaren peşpeşe gelen devalüasyonlarla TL'nin büyük çapta değer kaybetmesi ile onu 5 Nisan'da izleyen yüksek oranlı zam furası nedeniyle, halk kitleleri bir anda daha derin bir sefaletin içine itildiler. 5 Nisan'ı izleyen bir yılda bir milyona yakın işçi işini kaybetti. Devlet bütçesinden eğitim ve sağlık gibi zorunlu kamu hizmetlerine ayrılan fonlardan yeni kısıntılar yapıldı ve kestirme bir soygun mekanizması olan dolaylı vergiler artırıldı. Bu yolla sağlanan "tasarruflar"la ya batık bankalar ve şirketler kurtarıldı, ya da kirli savaş bütçesi takviye edildi. Devalüasyon, zam, vergi vb. yollarla halk kitleleri kriz adına soyulurken, aynı gerekçeyle başta otomotiv olmak üzere bazı tekeli şirketlere yeni vergi muafiyetleri sağlandı. Bu arada işçilerin çeşitli sosyal hakları gaspedildi ve kendilerine düşük ücret zammı ya da sıfır sözleşme dayatıldı vb.

Halk kitlelerinin solugunu kesen tüm bu "tedbirler"le kapitalistlere nefes aldırıldığı, onların krizin yaratacağı çöküntüden kurtarıldığı bir gerçektir. Fakat aynı şekilde, bu önlemlerin krizin nedenlerine değil, etkilerine, yani faturasına yönelik olduğu; bu önlemlerle sağlanan "başarı"nın yalnızca, faturayı kapitalistler yerine işçilere ve emekçilere ödettirmeyi başarmaktan ibaret olduğu da bir gerçektir. Yılın sonunda tüm temel ekonomik göstergeler, bu gerçeği açıklıkla teyid etmektedir.

Büyümede eksiye geçilmiş, yani fiilen bir küçülme yaşanmıştır ve bu bir Cumhuriyet dönemi rekorudur. Enflasyon üç hanelidir, %150'yi bulmuştur; bu ise aynı dönemin bir başka rekorudur. İç borçlar ve dış borçlar her zamanki önlenemez yükselişlerini sürdürüyorlar. Dolar 40 bin liranın üstündedir ve TL'nin ne değeri ne de itibarı kalmıştır. Dolar ve marke ekonomide fiilen TL'nin yerini almış bulunmaktadır. İşsizlikteki korkunç büyüme ise, zaten "istikrar tedbirleri"nin temel ve zorunlu bir unsurudur; krizi hafifletmenin etkili bir çaresi olarak ele alınmaktadır. Ve nihayet, Cumhuriyet tarihinin büyük rekorlar serisine faiz oranları eklenmiştir. Hazine bonolarına %400'ü aşan yıllık faiz, devlet bütçesinin olduğu kadar Türkiye kapitalizminin de bugünkü özeti ve aynasıdır. Sonuç olarak, 5 Nisan Kararları ekonomik sorunları çözmemiş, tersine, ekonominin faize, ranta ve borsa spekülasyonlarına dayalı karakterini iyice pekiştirmiştir. Bu, tüm kriz dinamiklerinin yerli yerinde durduğu anlamına gelmektedir. Ekonominin bu rantıye karakteri rüşvetin, hırsızlığın, peşpeşe patlayan yolsuzlukların, yanı sıra devletin mafyayla içiçe geçmesinin ve sermayenin mafyalaşmasının, özetle çürüme ve kokuşmanın görülmemiş boyutlara ulaşmasının da zeminidir.

Bugün kriz dinamikleri tüm şiddetiyle sürüyor

ve yeni faturalar biriktiriyor. Sermaye ise bu faturaları her zamanki gibi çalışan sınıflara çıkarma politikasına yeni unsurlar ve boyutlar ekliyor. İçinde bulunduğumuz dönemde bunun en önemli unsuru ve alanı özelleştirme saldırısıdır. Ekonomik, sosyal ve siyasal boyutları olan bu saldırıyı, sermaye bir ideolojik saldırıyla da birleştiriyor.

Halkın ödediği vergilerle kurulan ve artı-değer sömürsüyle büyüyen KİT'ler, bugüne kadar devlet eliyle türedi zenginler yaratma ve özel kapitalist gruplara rant aktarma işlevi gördü. Şimdi ise yağmaya açılıyor, haraç-mezat yerli ve yabancı tekellere peşkeş çekiliyor. Bu yüzbinlerce işçi için işsizlik ve sendikasılaşma, geniş halk kitleleri için ise, ulaşım, iletişim, enerji, eğitim, sağlık vb. temel hizmet alanlarında tekellerin aşırı kâhır hırslarına terkedilmesi demektir. Buna rağmen sermaye büyük bir arsızlıkla bu uygulamayı her türlü kamu mülkiyetinin kötülenmesine ve tersinden ise, kapitalist piyasa ekonomisi ve özel mülkiyetin yüceltilmesine dayanak yapıyor. En önemli KİT'lerin emperyalist tekellere peşkeş çekilmesini, kritik hizmetlerin emperyalizmin dolaysız kontrolüne verilmesini "globalleşme" adına savunabiliyor ve bunun ideolojinin propagandasıyla elele yürütebiliyor. Dahası, bataкта bir borç ve rantıye ekonomisi olan Türkiye kapitalizminin geçmiş ve bugünkü krizlerinin gerçek nedeninin yalnızca "KİT kamburu" olduğu yalanını topluma her yolla pompalayabiliyor.

Özelleştirme bugün için en önemli saldırı uygulaması olsa bile, sermayenin çok yönlü iktisadi saldırısının yalnızca bir alanıdır. Bunu şimdilerde 700 bin kamu işçisine dayatılan sıfır sözleşme, "mezarda emeklilik" tasarısı, başka bazı sosyal hakların gaspı, sürmekte olan tensikatlar ve arkası kesilmeyen zamlar tamamlıyor.

5 Nisan Kararları'nı izleyen son bir yıl içinde sermaye, faturayı işçi sınıfına ve emekçilere ödettirmeye ummadığı bir kolaylıkla büyük bir başarı elde etti. Bu başarıda sendika bürokrasisinin her zamanki ihaneti ve bununla sıkı sıkıya bağlantılı olarak işçi sınıfının edilgenliği belirleyici bir rol oynadı. İşçiler 5 Nisan'ın hemen ardından ortaya koydukları eylemliliği sürdüremediler ve böylece sermayenin işi, kendisinin hiç ummadığı ölçüde kolaylaştı. Bugün ise, henüz işçileri gereğince kucaklamıyor olsa bile, günden güne büyüyen bir kitle hareketliliği var. Kapitalist sınıfın krizin etkilerini işçilere ve emekçilere fatura etmeye ve böylece krizin yıkıcı etkilerinden kendilerini koruma politikasını sürdürmede ne ölçüde başarılı olabilecekleri, işçilerin bugünkü geniş çaplı edilgenliği ne ölçüde kırabileceklerine, gelişen kitle eylemliliğinin ön saf larını tutmayı ne ölçüde başarabileceklerine sıkı sıkıya bağlıdır. Bu demektir ki, ekonomik krizin bundan sonraki seyri sınıf mücadelesinin seyriyle, daha somut olarak, işçi sınıfının ortaya koyacağı

direnme gücüyle yakından bağlantılıdır.

II- Siyasal cephe durumu

Bataкта bir borç ekonomisi üzerinde yükselen sermaye düzeninin siyasal cephedeki krizi de yıllardır sürüyor. 12 Eylül askeri faşist darbesi, '80 öncesinin siyasal cephedeki krizini halk hareketini durdurarak, kitleleri sistematik bir baskıyla ve ideolojik saldırıyla depolitizasyona iterek, devrimci hareketi ezerek ve nihayet düzen cephesindeki iç çelişki ve çatışmaları düzenin genel çıkarları adına bastırıp geri plana iterek çözmüştü. Fakat bu sonucun kendisinin olağanüstü yol ve yöntemlerle elde edilmesi, çıplak zora ve kaba bir otoriteye dayanması, bunun bir çözüm değil, fakat olsa olsa geçici bir soluklanma dönemi olacağının da bir göstergesiydi.

Nitekim sivil yönetime geçiş oyunu daha henüz tamamlanmamışken, siyasal kriz öğeleri kendilerini hızla yeniden göstermeye başladılar. İşçilerin ilk grev hareketlerinin başlaması, Kürt sorununun silahlı direnme eşliğinde toplum gündemine oturması, yeniden siyaset sahnesine çıkan düzen partilerinin kitleler nezdinde inandırıcılıktan ve umut olmaktan uzaklıkları, güdümlü ve kokuşmuş parlamentonun itibarsızlığı, bu ve benzeri faktörler peşpeşe ortaya çıktılar. Bu değişik kriz öğelerinin farklı cephelerden gelen ortak etkisiyle ki, daha 1987 yılından itibaren, yani 12 Eylül cuntası ekip halinde hala Çankaya'da otururken, sermaye cephesi yeni bir "siyasal istikrar" arayışına girdi. Bu siyasal istikrarsızlığın ya da krizin, en azından yeniden böyle bir döneme girilmekte olduğunun açık bir itirafıydı.

Süreç, korktukları doğrultuda işledi ve derinleşti. Siyasal istikrarsızlık yıldan yıla büyüdü. '80'li yılların sonunda ve '90 yılı içinde, işçi sınıfının grev hareketi ve iktisadi direnişi büyük bir kitlesellik ve yaygınlık kazandı. Bu mücadeleler sonuçta, sermayeyi ücretler konusunda belli tavizlere mecbur etti. Bu ise, aşırı ucuz emek sömürsü üzerine kurulu, kriz ortamında ancak böyle yürüyebilen ve ihracattaki kısmi başarısını da hemen tamamen buna borçlu olan Türkiye kapitalizminin sorunlarını şiddetlendirdi. İşçilerin yanı sıra, 1990 yazında kamu çalışanları da grevli-toplu sözleşmeli sendika talebiyle sahneye çıktılar ve yaygın eylemlilikler yaşadılar. "Devlet memuru"nun devletten haktalebiyle sık sık sokakları doldurması ve iş durdurması, devlet otoritesini ve itibarını yıpratıcı bir rol oynadı.

Öte yandan, Kürt hareketi, düzen için başlı başına bir istikrarsızlık kaynağı haline geldi. Kısa sürede gerilla hareketinden halk hareketine büyüyen Kürt özgürlük mücadelesi, devlet için yıllardır temel bir sorun oldu. Yalnızca politik planda da değil; her yıl milyarlarca dolar yutan kirli savaş aygıtı nedeniyle aynı zamanda ekonomik bir yük yarattı. Ve nihayet 70 yıllık inkarcılığa büyük bir darbe vurarak, resmi ideolojiyi de krize soktu. Bu sorunun etkileri kendini dış politikada da gösterdi. Sermaye devleti dış politikasını çok büyük ölçüde içteki Kürt sorununa endekslemek zorunda kaldı. Özetle, Kürt sorunu, düzenin tüm dengelerini altüst eden bir temel siyasal kriz ögesi haline geldi.

Siyasal krizin en temel alanı ve göstergesi ise, 12 Eylül'ün düzlediği zeminde yeniden siyaset sahnesine çıkan burjuva partilerinin ve parlamentonun, siyasal yönetim alanını göstermelik olarak bile gereğince dolduramaması oldu. '80 öncesinde halk kitlelerinin farklı kesimlerini belli bir inandırıcılıkla kendilerine bağlayan ve sürükleyen düzen partileri, bunu 12 Eylül dönemi sonrasında bir türlü başaramadılar. Düzen partileri arasındaki büyük oy parçalanması bu zaafı ayrıca tamamladı. (27 Mart yerel seçimlerinin de gösterdiği gibi, en büyük parti olmakla övünen partinin oyları %22'yi ancak bulabilmektedir. Toplam seçmen açısından bakıldığında ise, bu "en yüksek" oran gerçekte %20'nin hayli altında kalmaktadır.) Partilerin bu zayıflığı, doğal olarak parlamentonun ve hükümetin yapısına yansımaktadır. Burjuva siyaset sahnesi peşpeşe hükümetler eskitmektedir. Ya da, istikrarsız, güçsüz, her an yıkılması beklenen hükümetlerle işler ağır-aksak götürülmeye çalışılmaktadır.

İlginç olan, bu hükümet krizlerini aynı zamanda bir muhalefet krizinin de tamamlıyor olmasıdır. Bugün dinsel gericiğin temsilcisi RP dışında bur-

juva siyaset sahnesinin muhalefet partisi yoktur. Sıkışıklık içindeki düzen, normalde göstermelik muhalefet gücü olarak iş gören ve görmesi gereken sosyal-demokrasiyi yıllardır hükümet ortağı olarak kullanmaktadır. Bu sayede günü bir parça kurtarmakta, fakat geleceğin sosyal huzursuzluklarını ve kitle mücadelelerini dizginlemenin ve saptırmanın önemli bir olduğunu da böylece tutmaktadır.

Burjuva siyaset sahnesinin yıllardır değişmeyen bu manzarası, düzenin yaşadığı siyasal krizi en temel ögesi olan yönetememe krizinin açık bir göstergesi ve ifadesidir. Burjuva düzen partilerinin inandırıcılık krizinin gerisinde, belli bakımlardan RP hariç, tüm ötekilerin aynı politik platformda teklesmesi vardır. 12 Eylül'ün yarattığı siyasal hukuksal çerçeveye, artı Türkiye kapitalizminin aşırı sıkışmışlığı, artı Kürt sorununa ilişkin devlet politikası etrafında "milli mutabakat" ve nihayet, dış cephede "Yeni Dünya Düzeni" politikalarına ve IMF reçetelerine bağlılık, tüm düzen partilerini aynı çizgide tekleştirmiştir.

Tüm kritik sorunlar karşısında ve kritik anlardaki tutumunun da gösterdiği gibi, gerçekte RP'nin konumu da özünde farklı değildir. Ne var ki, 12 Eylül'ün, dini öne çıkararak yarattığı uygun ideolojik zemin ve 24 Ocak politikaları ile sosyal sorunlar devrimci hareketin de ezildiği ve geri plana itildiği koşullarda, bu partiye geniş bir demagojik manevra alanı açmıştır. Bir yandan sosyal ve kültürel çöküntüye ve kokuşmuşluğa karşı geleneksel değerler ile din afyonunu kullanması, öte yandan ise iç ve dış politikaya ilişkin etkili bir sosyal-siyasal demagojiye başvurusu, bu partinin kent yoksulları üzerinde belli bir etki kurmasını sağlamıştır. Sosyal-demokrasinin sol bir demagoji bile başaramaması ve yıllardır özel savaş hükümetinin bir ayağını oluşturması bunu ayrıca kolaylaştırmış, RP'ye geniş bir manevra ve etkinlik alanı açmıştır.

Siyasal kriz koşullarında, RP'nin düzen partilerinden kopan ve arayış içine giren yığınlar içinde, özellikle de (işçi sınıfının geri kesimleri de içinde) kent yoksulları üzerinde sağladığı siyasal etki, gerçekte düzen için büyük bir güvencedir. Burjuvazi bu olanağın bilincindedir ve RP'yi kendi ihtiyaçlarına uygun biçimde terbiye ederek, bu olanağı daha iyi bir biçimde kullanmaya çalışmaktadır. Bununla birlikte, RP'nin çaba ve başarısının genel şeriatçı ideolojiye ve harekete kazandırdığı kuvvet, düzeni belli bakımlardan sıkıntıya da sokmaktadır.

Gerçekte, din ideolojisi ve ortaçağ değerleri uzun zamandır bizzat devlet eliyle yığınların devrimcileşmesini engellemek için etkili bir silah olarak kullanılmaktadır ve buna gitgide yeni etkinlik alanları açılmaktadır. Bu politika, bizzat CIA uzmanlarınca ve kemalizmin bir resmi ideoloji olarak artık eskidiği gerekçesiyle Türkiye için düşünüldüğü üretilen "ılımlı islam" projesine uygun bir uygulamadır. Ne var ki, bu ortamdaki şeriatçılık biçimiyle kendini gösteren ve düzenterafından tam kontrol edilemeyen bir dinsel gericilik akımı, kapitalizmin modern ihtiyaçları, burjuva yaşam biçiminin gerekleri ve nihayet düzenin yerleşik resmi ideolojisi ve bazı dengeleri karşısında, belli bir siyasal ve ideolojik kriz etkenine dönüşebilmektedir.

Ekonomideki ağır sorunlara, Kürt sorununun ve özgürlük mücadelesinin yarattığı çok yönlü sarsıntıya, düzen partilerinin ve parlamentosunun tüm güçsüzlüğüne ve itibarsızlığına, kitlelerin iktisadi ve demokratik hak taleplerine ve bu doğrultudaki mücadelelerine rağmen, tüm bu siyasal istikrarsızlık öğelerine rağmen, sermaye yine de yıllardır toplumu

Kürt hareketi, düzen için başlı başına bir istikrarsızlık kaynağı haline geldi. Yalnızca politik planda da değil; her yıl milyarlarca dolar yutan kirli savaş aygıtı nedeniyle aynı zamanda ekonomik bir yük yarattı. Ve nihayet 70 yıllık inkarcılığa büyük bir darbe vurarak, resmi ideolojiyi de krize soktu. Bu sorunun etkileri kendini dış politikada da gösterdi. Sermaye devleti dış politikasını çok büyük ölçüde içteki Kürt sorununa endekslemek zorunda kaldı.

belli bir kolaylıkla yönetmeyi başarabilmektedir. Paradoks gibi görünen bu olgunun açıklanması birbiriyle bağlantılı üç temel faktörde saklıdır ve bunların üçü de, sermaye düzeninin 12 Eylül karşı-devrimiyle elde ettiği sonuçlardır.

İlkin, 12 Eylül, '80 öncesinde büyük bir güç kazanan ve kitlelerin geniş kesimlerini etkileyen örgütlü devrimci hareketi ezdi. Devrimci hareketin kolay yenilgisi geniş kapsamlı bir ideolojik ve örgütsel tasfiye ile sonuçlandı. Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'daki gelişmeler buna yeni boyutlar ekledi; dağılma ve yıkım sürecini özellikle ideolojik planda pekiştirdi. Bu sonuç, siyasal mücadele sahnesini devrimci bir alternatiften ve hareketlenen kitleleri her türlü devrimci önderlik olanağından yoksun bıraktı. Buna, 12 Mart sonrasında farklı olarak, devletin devrimci örgütlerin yeniden toparlanma çabalarını daha filiz halindeyken ezme, böylece yığın hareketini potansiyel devrimci önderlik öğelerinden yoksun bırakma bilinçli politikası eklenince, siyasal sahne neredeyse tümüyle düzen güçlerine kaldı.

Bunun tek istisnası Kürt devrimci hareketiydi. Fakat bu hareket de, ulusal sorun eksenli konumundan dolayı, ancak Kürt halk kitleleri üzerinde etkili olabildi. Dahası, düzen bu hareketin etkinliğini, Türk emekçi kitlelerini şoven bir milliyetçilikle sersemletme, böylece onları, sosyal sorunlardan ve devrimci sınıf mücadelesinden uzak tutma doğrultusunda kullandı. Dolayısıyla, Kürt sorununun ve Kürt özgürlük hareketinin, düzenin dengelerini bozarak, onun oturmuş politik-ideolojik üstyapısında büyük gedikler açarak, devletin ve ordunun kirli savaş içinde yıpranmasına neden olarak sağladığı olumlu etki ve avantajların yanı sıra, sınıf mücadelesini dizginlemeyi ve saptırmayı kolaylaştıran etkileri de son derece önemlidir.

İkinci temel faktör, yine 12 Eylül'le kitlelerin itildiği depolitizasyon durumudur. Toplumdaki devrimci odakları ezen ve uzun yıllar aşılaman bir güçsüzlüğe iten 12 Eylül, yığınları ise, sistematik baskı ve sindirme, yanı sıra bununla içiçe geçmiş çok yönlü bir ideolojik saldırı sayesinde, derin bir depolitizasyon içine sokmayı başardı. Bunun etkileri yakın döneme kadar güçlü bir biçimde devam etti. Öylesine ki, dayanılmaz yaşam koşullarının yıllar öncesinde bazı iktisadi ve demokratik haklar için mücadeleye ittiği geniş işçi kitleleri, politik mücadele alanına bir türlü çıkmayı başaramadılar. Mücadeleleri gelip böyle bir eşiğe dayandığında, çok nadir durumlarda bu sınırı kendiliğinden aşılar. Çoğu durumda ise, ileriye çıkamayıp geri çekildiler. Bunda devrimci önderlik boşluğu kadar, depolitizasyonun derin etkileri de rol oynadı. İşçilerin sendikal alanın dışından kendilerine yönelen devrimci politik çabalara karşı rahatsız edici ka-

yıtsızlıklarının gerisinde de bu aynı olgu yatmaktadır. Kuşkusuz depolitizasyonun bu denli uzun süreli olması, düzenin bunu bir politika olarak sürdürmesinden dolayıdır. Baskı aygıtının yanı sıra, ideoloji ve propaganda aygıtlarını, özellikle de medyayı başarılı bir biçimde kullanarak, bu etkiyi sistematik bir çabayla hergün yeniden üretmesinden dolayıdır. Sermaye düzeni, köşe dönme ci bireyci ideolojiden yoz kozmopolit kültüre, dinden Doğu Avrupa'daki olaylara, "bölücülük" olarak sunduğu Kürt özgürlük mücadelesinden "terör" olarak sunduğu devrimci siyasal çabalara kadar, her türlü araç ve konuyu bu doğrultuda kullandı.

Üçüncü temel faktör, ilk ikisine ilişkin açıklamalardan kendiliğinden çıkıyor. 12 Eylül toplumu adeta cendere içine alan bir siyasal-hukuksal çerçeveye yarattı. Bugüne kadar korunan bu çerçeveye içinde, düzen pratiklerinin ve par-

lamentonun yarattığı boşluğu, devletin baskı aygıtları ile medya doldurmaktadır. Devletin baskı aygıtı, 12 Eylül döneminde çok özel bir çabayla geliştirilip tahkim edilmişti. Kürt halkına karşı yıllardır sürdürülmekte olan kirli savaş içinde ise bu aygıt muazzam bir güç ve etkinlik kazandı. Gündelik toplum yaşamının bir çok alanına müdahale ve nüfuz eder hale getirildi. Bu aygıtın tepesinde, generallerin denetiminde bulunan, onlar aracılığıyla devletin "çelik çekirdeği" sayılan kontr-gerillaya bağlayan MGK var. Bir süredir MİT ve siyasal polis şeflerini de kapsayan MGK, gerçekte fiili yasama organıdır. Parlamento, onun emirleriyle formaliteleri yerine getiren göstermelik bir kurumdan başka bir şey değildir. Yasaması MGK olan bu aygıtı yürütmeye MİT, kontr-gerilla, ordu ve siyasi polis, yargıda ise DGM'ler tamamlamaktadır. Bu yalnızca Kürt özgürlük mücadelesine karşı değil, fakat aynı zamanda devrimci siyasal mücadeleye ve kitle hareketlerine karşı geliştirilmiş bir özel savaş aygıtıdır. Yapılan iş sistematik bir baskı ve terör sayesinde kitleleri politik yaşamın dışında ve hareketsiz tutmaktır. Bu aygıtın propaganda ve yönlendirme aracı ise bilindiği gibi medyadır. Medya, 12 Eylül'den başlayarak büyük bir tekelleşme yaşadı ve tekelleri holdinglerin tam denetimine girdi. Daha da önemlisi, devletle içiçe geçti, gerçek bir devlet kurumu haline geldi.

Devrimci hareketin güçsüzlüğü ve yığınların aktif politika dışına itildiği koşullarda, sermaye düzeni bu özel yönetim aygıtıyla işleri bugüne kadar belli bir kolaylıkla götürmeyi başarabildi. Burjuva siyaset sahnesinden yansıyan yönetememe krizinin olumsuz etkilerini bu araç ve yöntemlerle iyi kötü dengeledi.

Ne var ki artık, bu dönemin sonuna gelinmiştir. Gelişmekte olan devrimci kitle hareketi, bu dönemin sonunu işaretlemektedir.

1994 Eylül'ünden itibaren kendini gösteren yeni kitle hareketliliği, çeşitlenerek ve ivmelenerek günden güne büyüdü. Nihayet Gazi Mahallesi'nde patlak veren büyük halk direnişiyle, kitle hareketinde ve devrimci siyasal mücadelede yeni bir dönemin başladığı kesinleşti. Bu gelişme, güncel durumun siyasal cephedeki en önemli ve ayırt edici olgusudur. Türkiye artık yeni bir döneme girmiştir. Yıllardır kitle hareketinin politik bir sıçrama yapamamasında ifadesini bulan ve komünistlerin "siyasal süreçlerde tıkanma" olarak niteledikleri zafiyet, buzun kırılması anlamında artık aşılmıştır. Açılan yolda nasıl bir kuvvet ve etkinlikle yürüneceği ise, şimdi büyük ölçüde işçi sınıfı hareketi cephesindeki gelişmelere bağlı olacaktır. Yine de bir gerçeğin altı bugünden çizilebilir; burjuvazinin yönetememe krizi, gerçek boyutları ve sonuçlarıyla asıl şimdi kendini gösterecektir.

Şüphesiz yok ki, burjuvazi gelişmeleri bugün için

devrimcilerden çok daha başarılı bir biçimde izliyor ve kendisi için başlayan sıkıntılı dönemi yeni yol ve yöntemlerle karşılamaya hazırlanıyor. Kitleleri aldatmaya yönelik popüler propagandadaki demagogik argümanlar ne olursa olsun, burjuvazi, "Cumhuriyet tarihinin en büyük krizi" olarak tanımladığı çok yönlü sorunları kısa vadede aşamayacağını çok iyi biliyor. Nitekim TÜSİAD sözcüleri, açıkça krizi atlattıktan değil, fakat onu başarıyla "yönetmek"ten, hatta onu bir olanak olarak bile kullanmaktan söz ediyorlar. "Kriz yönetimi" dedikleri şey, elbette doğan yükleri sistematik bir biçimde işçi sınıfına ve öteki çalışan kesimlere fatura etmekten başka bir şey değildir. Krizi bir olanak olarak kullanmak ise, örneğin sistematik bir propaganda KİT'leri "krizin asıl kaynağı" olarak gösterip, böylece özelleştirme saldırısını ve KİT yağmasını meşrulaştırmak türünden uygulamalarda ifadesini buluyor.

Krizi siyasal cephede "yönetmek" ise, kuşku yok ki, her şeyden önce baskı ve terör aygıtlarını tahkim etmektir. Fakat burjuvazi işlerin kendi başına bununla yürümeyeceğini gayet iyi biliyor. Bu nedenle de, politizasyon yaşayan ve yavaş yavaş politik bir hareketlilik içine giren kitlelerin tepkilerini bölmek ve yozlaştırmak için, onlara sahte politik alternatifler hazırlamaya daha özel bir önem veriyorlar.

Burjuvazinin kitleleri bölmek ve tepkilerini sapırtıp yozlaştırmak için kullanageldiği yapay ayrımları, gitgide daha çok ve daha sistematik bir tarzda kışkırtacağı bir döneme girmiş bulunuyoruz. Türk-Kürt, Alevi-Sünni, laik-şeriatçı ayrımlarını kışkırtan sermaye düzeni, bu ayrımların farklı kutuplarını kucaklayacak politik alternatifler de devreye sokuyor.

Kürt düşmanlığı temelinde kışkırtılan şovenizm, daha çok orta katmanlar ile küçük-burjuvazinin geleneksel kesimleri içinde ve bu temel üzerinde destek bulabilen MHP ile kucaklanıyor. Bu arada, kent küçük-burjuvazisinin lümpenleşmiş kesimlerinden devşirdiği ve silahlandırdığı çetelerle kitle hareketlerine karşı bir faşist milis rolü oynamak da, MHP'nin geleneksel misyonu olarak yeniden ön plana çıkarılıyor.

RP'ye şimdiki misyonunu güçlendirmek, özellikle kentlerin Sünni yoksul kitlelerini kontrol etmek görevi düşüyor. Tersinden ise, bir "Alevi reformu" yemi eşliğinde, devlete ve düzene bağlı Alevi ağaları harekete geçiriliyor. Bunlar eliyle büyük kentlerin devrimci siyasal mücadeleye eğilimli Alevi halkı kontrol edilmek isteniyor. Gazi olayları devletin bu doğrultudaki politikasına yeni bir ivme kazandırdı.

DSP ile şoven milliyetçi bir sözde sol, SHP ile ise laiklik-şeriatçılık ikileminin laiklik ve Atatürkçülük kutbunu tutan bir sahte sol alternatif hazırlanıyor. Bu iki partinin hedef kitleleri, her zamanki gibi işçi sınıfı, şehir yoksulları ve geleneksel olarak sola eğilimli Alevi kitleleridir.

Muhafazakar liberalizm ANAP ve DYP ile sürdürülürken, "değişimci" ultra-liberalizmin temsilcisi olarak da "sivil toplum" ve "tam demokrasi" havariliği eşliğinde holding patronu Cem Boyner'in YDH'sı devreye sokuluyor.

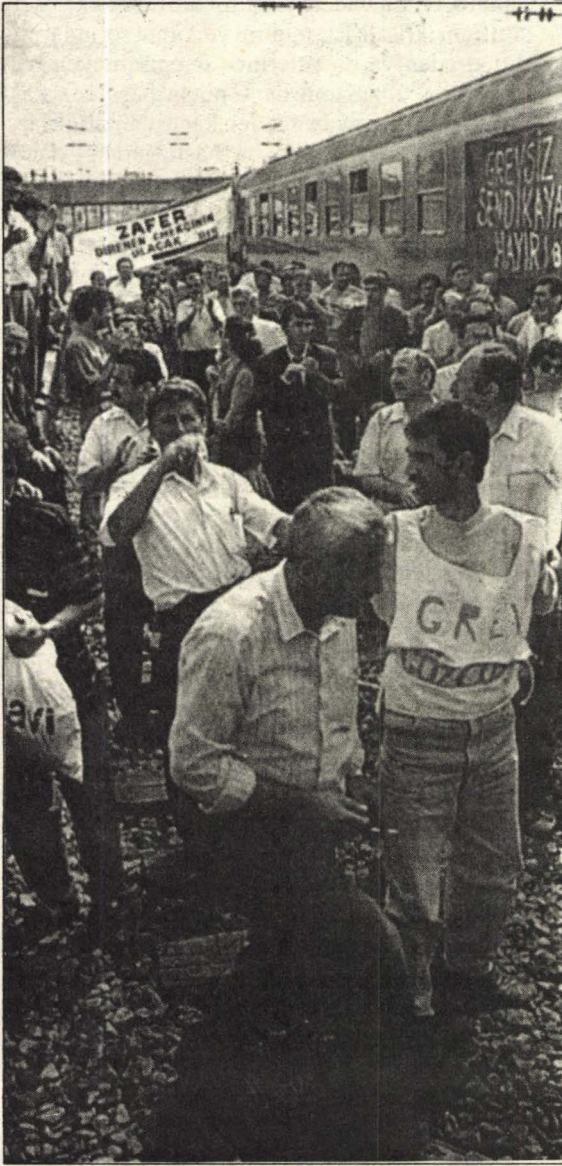
Bu arada, tüm olanaklar seferber edilerek Kürt özgürlük hareketi ezilmeye çalışılırken, oluşacak uygun zeminde, Kürt halkının sola eğilimli kesimlerini reformist PSK ile, geleneksel kesimlerini ise gerici bir Kürt partisi ile kucaklamak, krizin siyasal cephesini "yönetmek" planının bir parçasıdır.

Geriye işçi sınıfını ve sol emekçi kitleyi düzen içi bir "sosyalist" ya da "işçi" partisiyle kucaklamak kalıyorki, 15 yıllık tasfiyecilik süreci bu alanda şimdiden birden fazla oluşumu sahneye çıkarmış bulunuyor. Milliyetçi-kemalist söylemi ile İP ve liberal demokrat söylemi ile SBP ve Dev-Yol Partisi yerlerini almış durumdadır ya da almak üzereler. Sırada ise "açık işçi partisi" adı altında yenileri var.

Tüm bunlara ek olarak, her zamanki kritik rolüyle hain sendika bürokrasisi, "ılımlı islam" projesinin bir parçası olarak "sivil toplum örgütleri" payesi verilen tarikatlar vb. de var.

Elbette, bir kısmı böyle olsa bile bu siyasal ve sosyal oluşumların tümü bir merkezden planlanıp devreye sokuluyor değil. Bunlardan her biri, düzen

İşçiler 5 Nisan'ın hemen ardından
ortaya koydukları eylemliliği
sürdüremediler ve böylece sermayenin
iş, hiç ummadığı ölçüde kolaylaştı.
Bugün ise, henüz işçileri gereğince
kucaklamıyor olsa bile,
günden güne büyüyen bir kitle
hareketliliği var. Kapitalist sınıfın
krizin etkilerini işçilere ve emekçilere
fatura etmeyi sürdürmede ne ölçüde
başarılı olabileceği, işçilerin gelişen
kitle eylemliliğinin ön saflarını
tutmayı ne ölçüde başarabileceklerine
bağlıdır.

İçeride belli çıkarların ve hedeflerin temsilcisi olarak kendine özgü dinamikler temelinde, belli ideolojiler, programlar ve somut amaçlarla ortaya çıkıyorlar. Fakat burjuvazi doğrudan ya da dolaylı müdahale ve desteklemelerle, onları düzenin genel çıkarları ve ihtiyaçları doğrultusunda belli bir bilinçle denetleyip yönlendiriyor. Kriz ortamında ve kitlelerin politize olduğu koşullarda bu ayrı bir önem kazanıyor ve çok daha bilinçli çabalara neden oluyordu. Türk sermaye düzeninin bu konuda hayli deneyimli ve başarılı olduğu bir gerçektir. Fakat yine de aşamayacağı, ya da aşmakta zorlanacağı güçlükler var. Bugüne kadar aynı programda tekleşmiş ve birbirine çok benzemiş partileri politize olmuş kitlelere farklı programların ve politikaların temsilcisi olarak sunmak sanıldığı kadar kolay değil.

Dahası, gelişen kitle hareketi zemininde güç kazanmakta olan devrimci hareket de gitgide bir karşı alternatif olarak gücünü gösterecek ve etkisini yayacaktır.

Düzen için siyasal cephede daha zor bir dönem başlamıştır. Aynı anlama gelmek üzere, Türkiye'de sınıf mücadelesinin hızlanıp sertleşeceği bir yeni

döneme girmiş bulunuyoruz.

III-Sınıf hareketi cephesinde durum

İşçi sınıfı 5 Nisan saldırısının ilk haftalarında yaygın bir eylemlilik gösterdi. Fakat bu eylemlilikler daha çok özelleştirmeyi hedef alıyordu ve bu uygulamaya konu sektörlerden geliyordu. Hükümet, 5 Nisan paketi ile açıklanan özelleştirme programını daha sonraya erteleyince, bu eylemlilikler çok geçmeden kesildi. 1994 1 Mayıs'ına geniş çaplı işçi katılımı, işçi sınıfı saflarındaki hoşnutsuzluğun ve mücadele isteğinin bir göstergesiydi. Ne var ki sendika bürokrasisi işçileri bir genel eylem vaadiyle aylarca oyaladıktan sonra, onları 20 Temmuz'da hazırlıktan ve dolayısıyla inandırıcılıktan uzak bir genel eylemle yüzyüze bıraktı. 20 Temmuz bir günlük bir genel eylem olarak büyük ölçüde başarısız kaldı. Dolayısıyla işçi sınıfı saflarında güvensizlik, moral bozukluğu ve dağınıklık yarattı.

1994 Eylül'ünden beri gelişen politik kitle hareketliliği sürecinde, yerel bazı işçi direnişleri dışında, işçi sınıfı belirgin biçimde geri planda kaldı. Bu hoşnutsuzluğun yatışması ya da mücadele isteğinin kırılmasından değil, mevcut sendika bürokrasisine duyulan büyük güvensizlikten ve önderlik boşluğunun güven veren bir önderlik alternatifine doldurulamamasından gelmektedir. 20 Temmuz'un yanı sıra İstanbul İşçi Kurultayı çalışmaları, aynı güvensizliğin Şubeler Platformu şahsında alt kademe sendika bürokratlarına karşı da varolduğunu somut olarak gösterdi.

İşçi sınıfı saflarındaki hoşnutsuzluğun yatışması mümkün değildir. Zira 5 Nisan saldırısı, bir milyon işçiyi sokağa atmış olmanın ötesinde, ücretlerde yüksek oranlarda düşüşler yaratmış, işçilerin yaşam koşullarını iyice ağırlaştırmıştır. Dahası, bugün sıfır sözleşmeden sendikasıylaştırmaya ve taşeronlaştırmaya, "mezarda emeklilik"ten ardı arkası kesilmeyen tensikatlar kadar, işçi sınıfı kapsamlı bir saldırının hedefi olmaya devam etmektedir. Öte yandan, kirli savaş bütçesinden aşırı silahlanmaya, Gümrük Birliği koşullarında bir parça rekabet gücü bulabilmekten ihracatı artırmaya kadar bir dizi sorun, aşırı bir artı-değer sömürsünü, yani ucuz işgücünü gerektirmektedir. Bu, sermayenin işçi sınıfına taviz vermeyeceğini, taviz vermek bir yana, mevcut ücretlerde ve sosyal kazanımlarda yeni budamalara gideceğini gösteriyor.

Sürekli saldırıyla yüzyüze olan bir sınıfın saflarında büyük hoşnutsuzlukların birikmesi ve dolayısıyla direnme ve mücadele isteğinin yeniden güç kazanması kaçınılmazdır. 12 Eylül uygulamalarının işçi sınıfını geçmiş yıllarda nasıl bir geniş çaplı hareketliliğe ittiğini biliyoruz. Aralıklı eylem dalgaları halinde yaşanan bu hareketlilik, hareketin bir türlü politik bir sıçrama yapmayı başaramamasının ardından, belli bir süredir yerini daha çok tensikatlar karşı gelişen yerel direnişlere bırakmış bulunuyor.

Politik mücadele sahnesine bir türlü çıkamamak ile bunu kolaylaştıracak ve hızlandıracak bir devrimci önderlikten yoksunluk, bugün sınıf hareketinin birbirine yakından bağlı iki temel zaafı durumundadır. Önderlik boşluğu, işçi sınıfının yeni genel çıkışlar yapmasını güçleştiriyor. 20 Temmuz, işçi sınıfının sendika bürokrasisine duyduğu büyük güvensizliği tescil etmiştir. Dolayısıyla sınıf cephesindeki gelişmeler, (derinden derine yaşanan mayalanma ile gelişmekte olan yeni kitle hareketinin yaratacağı kaçınılmaz olumlu etkilerin kendiliğinden ne getireceği bir yana bırakılırsa) bundan böyle önderlik boşluğu ve arayışına ne ölçüde yanıt verilebileceğine sıkı sıkıya bağlı olacaktır.

IV-Güncel devrimci görevler

* Bugünün ayırt edici özelliklerinden biri, politik bir kitle hareketinin gelişmekte olduğu gerçeğidir. Bu kitle hareketi daha çok kent yoksullarına, kentlerin geleneksel olarak sola açık küçük-burjuva katmanlarına ve kendilerine özgü sorunları etrafında gerçekleştirdikleri geniş çaplı eylem birliği içindeki kamu çalışanlarına dayanıyor. Daha çok belediye ve tekstil işkolunda ve genellikle tensikatlarla karşı gelişen işçi eylemleri dışında tutulursa, bu genel hareketlilikte işçilerin henüz ağırlıklı bir yeri yoktur, ya da

ancak heterojen yapıdaki semt kitlelerinin bir parçası olarak vardır.

Dolayısıyla, Türkiye'nin politik kitle hareketleri açısından yıllardır durgun geçen ortamında, gelişmekte olan yeni kitle hareketinin taşıdığı büyük politik önem ne olursa olsun, işçi sınıfının bugün için bu hareketin odağında ve önünde bulunmaması, temel önemde bir zaaf göstergesidir. Bu, hareketin gücünde ve yapısında olduğu kadar, hedefleri ve istikrarında da ciddi zayıflıklara zemin olacak bir olgudur.

Bu iki olgu bir arada, komünistlerin döneme ilişkin devrimci siyasal görevlerine ışık tutmaktadır. Komünistler, çalışan sınıfların değişik kesimleri ve katmanları içinden düzene ya da devlete karşı fıskıran her mücadele ve eylemi desteklemeli, mümkün mertebe içinde yer almalı, önderlik etmeye çalışmalıdırlar. Fakat öte yandan, gündelik politik çalışmalarını gitgide daha planlı ve etkili bir biçimde fabrika işçilerine yönelmeli, sanayi işçileri içinden kitlesel çıkışların gerçekleşmesi için özel bir gayret göstermelidirler.

- * Gerek toplumun geniş emekçi katmanlarını sarsıp bir sosyal-siyasal uyanışa itmek bakımından olsun ve gerekse sermaye düzeniyle belirgin bir karşı karşıya geliş bakımından olsun, Türkiye'nin mevcut sınıf ilişkileri ve toplumsal ortamında, işçi sınıfı hareketinin yerini tutacak hiç bir sosyal-siyasal güç yoktur. '80 öncesinin anti-faşist halk hareketi kadar, yeni dönemin ulusal demokratik karakterli Kürt halk hareketi de bu açıdan yeterince öğreticidir. Gündelik çalışmalarını güncel duruma olduğu kadar stratejik hedeflere de doğru bir biçimde bağlamak, birinciyi bu ikincisinin ışığında ele almak zorunda olan komünistler, kendi toplumumuzun temel önemdeki bu deneyimlerinin kanıtladığı gerçekleri gözden kaçırmamalıdırlar. Sınıf hareketinin devrimci gelişimi, düne kadar daha çok Kürdistan'daki mücadelenin kaderi bakımından yakıcı önemdeydi. Bunun gerçekleşmemesinin Kürt ulusal hareketini ittiği olumsuz arayışlar gelinen yerde daha açık izlenebilmektedir. Bugün ise aynı gelişme, kent yoksullarıyla kamu çalışanlarının yaşamakta olduğu eylemliliğin kaderi bakımından yakıcı önemdedir.

- * Daha önce de ifade ettiğimiz gibi, bugün işçi sınıfı içindeki hareketlilik, daha çok belediyeler ile orta ve küçük çaplı tekstil işletmelerinde kendini göstermektedir. Komünistler bu hareketliliklere gerekli ilgiyi göstermeli, fakat bugünkü durgunluklarına aldırmayarak, temel önemdeki sanayi birimlerini hedef alan çalışmalarında ısrarlı olmalıdırlar. Bu birimlerdeki durgunluk kırılmadıkça sınıf hareketinde gerçek bir can-

lanmadan sözetmenin güç olacağını hep akılda tutmalıdırlar.

- * Değerlendirmelerimizde sık sık işçi sınıfı hareketinin dar bir iktisadi zemine sıkışıp kalmasından, politik sıçramayı bir türlü yapamamasından söz ediyoruz. Bunu doğru anlamak, bundan doğru sonuçlar çıkarmak zorundayız. İktisadi mücadeleler bir zaaf olmak bir yana, geniş çaplı bir politik işçi hareketinin gelişimi için özel bir önem taşıyan büyük bir olanaktır. Bütün sorun, bu olanağı, hareketin politikleştirilmesi ve devrimcileştirilmesi asıl amacına yönelik olarak doğru bir biçimde ele almak ve başarılı bir biçimde kullanabilmektir. Bunun başarılacağı bir durumdan dolayıdır ki, iktisadi hareket kısır ve sonuçsuz bir zemine dönüşerek sonuçta sınıf hareketini yormakta ve geriye itebilmektedir.

Sendika bürokrasisi kadar sosyal-reformist akımlar da bu zemini kendi içinde amaçlaştırıp süreklileştirmekte, böylece sınıf hareketinin devrimci gelişimini engellemekte ya da zora sokmaktadır. Komünistler buna karşı sistematik bir mücadele yürütmelidirler. Fakat işçi sınıfının iktisadi istemlerini ve somut sorunlarını ihmal eden ya da yeterince önemsemeyen bir devrimci çalışmanın da sonuçta başarısız kalacağını bir an olsun gözden kaçırmamalıdırlar. Günlük çalışmalarında bu basit gerçeği daha dikkatli bir biçimde gözetmelidirler. Sınıfın en sıradan istemlerine ve bu doğrultudaki hareketliliklerine sahip çıkmalı, bunları temel devrimci amaçlara uygun bir biçimde kullanmayı başarabilmelidirler.

- * Temel amaç ve hedeflere ilişkin olarak her zaman süreklilik taşıması gereken genel sosyalist propaganda ve ajitasyonun yanı sıra, sınıf çalışmasında bugünkü koşullarda öncelikle öne çıkarılması gereken güncel sorunlar dört başlık altında özetlenebilir. Bunlardan birincisi devletin sistematik baskı, terör ve işkence uygulamalarına karşı ve temel demokratik hak ve özgürlükler için mücadele; ikincisi IMF paketlerine, özelleştirme saldırısına ve işsizliğe karşı, daha iyi çalışma ve yaşama koşulları için mücadele; üçüncüsü, devletin Kürdistan'da yürüttüğü kirli savaşa ve toplum genelinde estirdiği şovenist rüzgara karşı ve Kürt halkının özgürlüğü ve meşru ulusal hakları için mücadele; ve nihayet, emperyalist köleliğin teşhiriyle de bağlı olarak, Türkiye'yi çevreleyen kriz bölgelerinde ABD emperyalizminin hizmetinde yürütülen saldırgan ve kışkırtıcı faaliyetlere karşı, halkların dostluğu ve kardeşliği için mücadeledir.

- * Gazi direnişi ile başlayan gelişmeler, büyük kentlerin yoksul tabakalarının hareketlendiği bir döneme girdiğimizi kesinleştirdi ve ilk belirtiler, geleneksel devrimci grupların bu hareketlilik içinde az ya da çok güç kazanma olanağı bulacağını gösteriyor. Bu, devrimci siyasal mücadele bakımından tümüyle olumlu olan bir gelişmedir. Fakat bunun doğuracağı bir olumsuz sonuç, bu güçlenmenin eski popülist önyargılara da yeniden güç kazandırması ihtimalidir. Bu nedenle de, devrimci örgütlerin kent yoksullarını devrimcileştirme ve örgütlenme çabalarını olumlu karşılayan ve destekleyen komünistler, öte yandan bunun, popülist önyargıların ve demokratizmin işçi sınıfı ve sosyalizm adına yeniden canlandırılmasına dayanak edilmesine fırsat vermemelidirler. Bunun için de demokratizme ve popülizme karşı ideolojik mücadeleyi bu yeni duruma uyarlayarak sürdürmelidirler.

Fakat ideolojik mücadele cephesinde asıl sorun ve hedef, işçi sınıfı içinde güçlenmeye çalışan sosyal-reformist liberal akımlar olmalıdır. Sınıf hareketini devrimci bir çizgide ilerletmek görevinin yakıcı bir önem kazandığı şu sıralar, bu mücadele çok daha güncel, çok daha önemli ve hatta yaşamsaldır.

Genel Gre

Genel grev sorunu işçi sınıfının uzunca bir süredir temel gündemlerinden biri durumunda. '80'li yılların suskunluğunun parçalanmaya başladığı ilk günlerde, bu dönemi izleyen ilk işçi kitle gösterilerinde genel grev sloganı en sık ve en gür sesle haykırılan şiarlar arasındaydı. Türk-İş bu basınç karşısında, daha henüz '84 Haziran'ında genel grev sorununu gündemine almak zorunda kalmıştı.

O günden bugüne değişen tek şey, genel grev talebinin işçiler arasında daha da kitlesel bir talebe dönüşmesidir. Üstelik de bu ara dönemde, 3 Ocak '91'de Türk-İş, bu talebi geçiştirmek amacıyla, (işçileri eve kapatmayı amaçladığı için "pijamalı genel grev" olarak anılan) bir sözde genel grev mizansenini düzenlemiştir.

Genel grev talebinin '80 sonrası işçi hareketinin en temel ve belirleyici özelliklerinden biri olması rastlantı değildir. Bunu koşullayan bir dizi etmen söz konusudur. 12 Eylül rejimi, işçi sınıfını ekonomik ve sosyal açıdan en geri noktalara doğru iteledi. Bu dönemde işçi sınıfının ücret ve yaşam koşulları yarı yarıya geriledi. Bununla beraber yeni haklar elde etmek doğrultusunda kullanabileceği tüm yasal haklar tırpanlandı. Fiiliyatta kullanılamaz hale getirildi. İşçi hareketi için yasal alan en son sınıra kadar daraltıldı. Mevzi direniş ve eylemlerle kalıcı ve kayda değer bir kazanım elde etmek neredeyse imkansızlaştırıldı. İşçi sınıfının ücret, çalışma ve yaşam koşullarının dayanılmaz hale gelmesi ve mevzi direnişlerle sonuç almanın hayli güçleştirilmiş olması, işte bu iki koşul, genel grevin de daha ilk günden işçi sınıfı içinde yaygın bir eğilime dönüşmesinin de temel etmenleri durumundaydılar.

'89-91 dönemi eylemlilikleriyle, geri alınan son derece sınırlı haklar bir yana, temelde işçi sınıfının içinde bulunduğu koşullarda, ileriye dönük ve kayda değer herhangi bir değişiklik söz konusu olmadığı için, genel grev talebi de gündemden hiç düşmedi. Tersine giderek daha da güçlendi.

Genel grev nasıl bir silah?

Genel grev, işçi sınıfının mücadele silahlarından sadece birisidir. Ancak, burjuvazi karşısında mevzi kazanmak, sınıf dayanışmasını ve siyasal eğitimini ilerletmek vb. açılardan, bir dizi mücadele silahı arasında en etkililerindendir.

Genel grev, işçi sınıfının bir ya da daha fazla işkolu veya ülke çapında uyguladığı yaygın iş bırakma eylemidir. Bu eylemin hedef ve talepleri genellikle doğrudan mevcut siyasal iktidarlara yönelik bir içeriktedir. (Burada genellikle terimini kullanıyoruz, zira gelişmiş kapitalist ülkelerde kısmi sorunlardan hareketle kısa süreli, örneğin bir kaç saatlik ya da bir günlük barışçıl genel grev uygulamalarına da rastlanmaktadır.) Bu yüzden genel grev, eylem amaçlarının içeriğine bağlı olarak dolaylı ya da dolaysız bir siyasi nitelik taşır. İşçilerin dikkatini tek tek patronlar üzerinden, bir bütün olarak sermaye sınıfına ve devletine çevirir. Devletle sermaye sınıfının ve tüm bunlar lakendisinin arasındaki ilişkiyi daha genelden ve daha dolaysız görmesine hizmet eder.

Genel grev, sınıfta genel eylem isteğini harekete geçiren, tüm sınıfı birden ilgilendiren ve belli bir aciliyet taşıyan bir sorunlar yumağının acilliğinin göstergesidir. Bu nedenle, genel olarak sınıf çatışmasının sertleşmeye başladığının işaretidir. Ve aynı zamanda tersinden, sınıf çatışmasının daha da yaygınlaşıp sertleşmesi sürecini hızlandırır.

İşçi sınıfının mücadele tarihi, sorunların birikip yumaklandığı, devrimci durumun olgunlaşmaya başladığı böylesi dönemlerde, genel grevin, hızla sokak gösterilerine ve giderek silahlı ayaklanmaya

Silahlı: Ne Zaman ve Nasıl?

dönüşebildiğinin örnekleriyle doludur. Rusya'da 1905 ve 1917 devrimleri öncesinde yaşanan süreç ve 1918 Alman devrimini önceleyen günler aynı zamanda bu ülkelerin genel grevlerle çalkalandığı süreçlerdir de. Yine İngiltere'de yaşanan 1926 genel grevi bu eylemin işçi hareketini hızla devrimci politik mücadele alanına kanallandırmak için rolü hakkında önemli fikirler vermektedir. Bu nedendir ki, genel grev hemen tüm kapitalist ülkelerde yasaklanmıştır. Burjuvazi bu eyleme genellikle çok büyük bir tahammülsüzlük göstermekte, sert bir biçimde saldırmaktadır.

Türk burjuvazisinin de genel greve yaklaşımı farklı değildir. Hatta daha zayıf bir temele sahip olduğu için bu tür eylemlerden daha büyük bir korku duyduğu söylenebilir. Bu nedenle bu eylem biçimi başından beri burjuva yasalar tarafından "suç" sayılıp yasaklanmıştır. İşçi sınıfının bu tür girişimleri karşısında ise burjuvazi olabildiğince sert karşılıklar vermeye çalışmıştır.

Katılım tabanı nispeten dar olsa da Türkiye işçi sınıfının geçmiş dönemlerde bir kaç önemli genel grev deneyimi söz konusudur. 15-16 Haziran politik niteliği, gerçekleştirilişi biçimi, kitlesel katılımdaki yoğunluğu, başlangıçtaki hedeflerini de aşan başarısı ve tüm bunlara bağlı olarak bıraktığı gelenek açısından bunlar arasında en önemlisidir. Diğer kayda değer iki genel grev deneyimi ise, Mart '78'de DİSK'e üye işçiler tarafından gerçekleştirilen 2 saatlik "faşizme ihtar eylemi" ile, Ocak '79'da gerçekleştirilen "Kahramanmaraş'ı protesto eylemi"dir. Son ikisi sınırlı bir katılım ve son derece sınırlı bir süre için uygulanmış olsa da, politik bir içeriğe de sahip olmalarına bağlı olarak toplum üzerinde önemli etkiler bırakmış eylemlerdir.

Genel grevin kazandırdıkları

Her genel grevin, en sıradan ekonomik taleplerle gerçekleşse bile, kendi taleplerini aşan politik sonuçları vardır demiştik. Böylesi bir eylemin işçi sınıfına son derece önemli deneyimler kazandıracağı açık. Bir kez, her şeyden önce bu tür bir eylem işçi sınıfına kendi gücü hakkında somut bir fikir verecektir. Bu, üretime hayat veren milyonların gücüdür. İşçi sınıfı örgütlü ve kolektif bir mücadeleyle neler başarabileceğinin farkına varacaktır. Burjuvazinin işçi sınıfını bölen yapay duvarları bir kez parçalanmış olacak, bundan sonraki süreçte bu tür duvarlar (işkolu, mezhep, milliyet vb.) eskisi kadar törpüleyici olamayacaktır. Buna paralel olarak, sınıf

içinde dayanışma fikrinin güçlü bir biçimde yerleşmesine imkan sağlayacaktır.

İşçi sınıfı ile diğer emekçilerin birbirine yakınlaşmasına hizmet edecektir. Emekçiler kendi çıkarlarının da savunucusu olan işçi sınıfının gücünü pratikte görecekler, işçi sınıfının mücadele bayrağı altında daha kolay biraraya geleceklerdir. İşçilerle emekçiler arasındaki çıkar birliği daha net görülecek, dolayısıyla da mücadele birliği kolaylaşacaktır. Kamu emekçilerinin yoğun bir eylemlilik yaşadığı bugünkü koşullar bu imkanın gözle görülebilir bir hale gelmesini sağlamıştır. Nitekim kamu emekçileri bugüne dek işçilerle birlikte sermayeye karşı mücadele etme isteğinde olduklarını çok çeşitli vesilelerle ortaya koymuşlardır.

Böylesi bir eylem aynı zamanda sınıf hareketi önündeki en önemli barikatlarından biri olan sendika bürokratları engelini parçalayıp aşma imkanlarını yaratacaktır. Tek tek mevzi direnişlerde etkin bir tarzda aşılamayan bir barikat, milyonların eylemli gücünün yarattığı olanakla etkisiz hale getirilebilecek, sendikalar devrimci mücadelenin aracı olarak kullanılabilirlerdir.

Ve sonuncu olarak böylesi bir eylem, parti ve devrim mücadelesi için sınıf hareketiyle sosyalizmin birliğini sağlamak için en elverişli koşulların ortaya çıkmasını sağlayacaktır. Sermayeye karşı eyleme geçmiş işçi sınıfı sosyalizm propagandasına, politik bir örgütlenmenin gerekliliği propagandasına normal dönemlere göre çok daha açık bir hale gelecektir. Sınıf mücadelesinin eğitici pratiği işçilerin bu gerçekleri kavramasını çok kolaylaştıracaktır.

Genel grev etkili bir silah, ama nasıl kullanılacak?

Genel grevin işçi sınıfı için çok önemli bir eylem silahı olduğu bu eylemin devrimci mücadelede bir kaldıraç rolü oynayabileceği açık. Burjuvazinin bu eylem biçiminden önemli bir korku duyduğu da... Ne var ki tüm bunlar önemli bir sorunu unutturmamalıdır. Genel grev de her eylem silahı gibi tersine dönebilir. Ve butakdirde sorunları da, bu kez tersinden, aynı ölçüde olumsuz olur. Genel grev silahını etkili bir tarzda kullanabilmek iki koşula bağlıdır: **birincisi**, bunu örgütleyip yürütebilecek bir önderlik; **ikincisi**, yeterli bir hazırlık düzeyi. Zira, etkin bir genel grev için her şeyden önce geniş ve etkili bir katılım ve taban insiyatifinin harekete geçirilebilmesi gerekir. Bunun için ise yukarıdaki şartların varlığı büyük bir önem taşır.

Türk-İş'in sınıf uzlaşmacı karakteri ve pratiği üzerine burada yeniden uzun uzadıya durmanın gereği yok. Konfederasyonlara bağlı sendika bürokratlarının bu tür bir eylemi örgütleyip önderlik edemeyeceği açıktır. Türk-İş bürokrasisi bu alanda iki türlü davranış gösterebilir. Ya boş demagogilerle işi savsaklayacak, bu yolla işçilerdeki eylem isteğini törpülemeye ya da göstermelik, herhangi bir hazırlığa dayanmayan sözde bir genel grev veya eylemle daha militan bir genel grev isteğinin önünü kesmeye çalışacak, sonra da hazırlıksızlık nedeniyle ortaya çıkabilecek başarısızlığı işçi sınıfı saflarında moral bozukluğu yaratmak için kullanmayı deneyecektir.

Nitekim, işçi sınıfında kaynamalar yoğunlaştığında, sendika bürokratları üzerindeki baskılar arttığında, 20 Temmuz'da ve 20 Aralık'ta olduğu gibi, yine sık sık genel grevden söz etmekten, genel greve gidileceğini açıklamaktan çekinmemektedirler. Ama bu doğrultuda hiçbir hazırlık ve ön çalışma söz konusu olmaz; böyle bir niyetleri de hiçbir zaman yoktur. Bu durumda Türk-İş bürokrasisinin sermayeyi geriletmek için bir genel grev örgütlemesi değildir söz konusu olan. Genel grev silahını boşa çıkarmak amacıyla, sınıf içinde moral bozucu bir atmosfer yaratmak amacıyla bir sözde genel grev örgütlemesidir.

Ne yapmalı?

Bugünkü şartlarda, genel grevi örgütleyebilecek bir başka örgütlenme de söz konusu değildir. Bu koşullarda, bu boşluğu kısa vadede doldurmak için yapılması gereken, ilk önce Türk-İş'in eylemin içeriğini boşaltma girişimlerini boşa çıkartmaya çalışmak ve giderek insiyatifi ele alabilmeye imkan sağlayacak taban örgütlülüklerini oluşturmaktır. Eğer bir iş bırakma eylemi olursa, bu eylem tek tek fabrikalarda ve bölgelerde daha militan bir karaktere dönüştürmek çabası gösterilmelidir. Sözde bir genel grev eylemi gerçekleşse bile, bu, kısa süreli olarak bir direniş havası yaratmanın dışında bir sonuç doğurmayacaktır. İşçi sınıfı açısından militan bir genel eylem ihtiyacı ortadan kalkmayacak, tersine giderek daha da artacaktır.

Bu nedenle militan bir genel direniş hattının örgütlenmesi çabasını hiç kesintiye uğratmadan sürdürmenin büyük bir önemi vardır. Taban örgütlülüklerinin oluşturulması, bunlar arasında koordinasyon kurulması. Bu komiteleri kararların alındığı, bu kararların sendika bürokrasisine dayatıldığı, giderek sendika bürokrasisine rağmen uygulanabildiği üsler haline getirebilmek, bu komiteler aracılığıyla işçi sınıfını düzenin şiddetli saldırılarına karşı her cephede hazırlıklı tutmak etkili bir mücadele hattı için bugünden sonra da önemini koruyacaktır.

İşçi ve emekçi temsilcilerin biraraya geldiği platformlar, bir genel grev genel direniş örgütlenmesi doğrultusunda daha işlevsel hale getirilebilmelidir. Bu platformları tek tek fabrika, hastane, okul vb. birimlerden temsilcilerin bir araya geldiği bir genel grev-genel direniş platformuna dönüştürmek, bunların içinden bir yürütme kurulu seçmek, genel grev-genel direniş hazırlığını esas alan bir bülten-yayın çıkarmak vb. mümkündür.

İleri işçiler sermayeye karşı etkili ve sonuç alıcı bir mücadele hattı izlemenin insiyatifini ele almaktan, sendika bürokrasisini etkisizleştirmekten, bu doğrultuda tüm ileri işçilerin grupsal ayrımları bir yana bırakarak biraraya gelebilmesinden geçtiğini unutmamalıdır. Bunları başarabilmenin ilk adımı ise, sınıf tabanından kuvvet alan bir genel grev-genel direniş platformu oluşturmaktan geçiyor.

Eğitimde Eşitsizliğe Bir Maske:

Eski Yunan ve Hindistan'daki örneklerini saymazsak, üniversitenin tarihte ortaya çıkışı 12. yüzyıl sonlarına rastlar. Gerek eski Yunan ve Hindistan'daki, gerekse de rönesans öncesi ilk üniversitelerin ortak özelliği, kendi içinde seçkin bir kast halinde organize olmaları ve saf bilgiler dağarcığının tartışmalar yoluyla ustadan talebeye aktarılmasıdır. Bu tarz bir üniversiteye tekabül eden medrese sisteminin Osmanlı'daki kurumsallaşması ise 1330'lara dayanır.

Esas amacı toplumsal işbölümünün ihtiyaç duyduğu meslek adamlarını yetiştirmek olan modern üniversite kavramına karşılık gelen ilk kurum Napolyon'un kurduğu Fransa üniversitesidir. Bu üniversitenin temel hedefi, kanunları uygulayacak ehil bürokratlar, orduyu çekip çevirecek askeri elemanlar yetiştirmek ve gençleri sıkı bir disiplinle itaata eğitmektir. Üniversiteyi "saf hakikat"ın tartışılabilceği yegane yer olarak tasarlayan eski düşünceyle bu girişimin hiç bir ortaklığı yoktu. Modern üniversite fikrinin diğer temel bir özelliği, üniversitelerin tüm diğer kurumsal mekanizmalar gibi devletin denetim ve tabiiyetine alınmasıdır.

Kapitalist ilişkilerin genişlemesiyle birlikte üniversiteler toplumsal düzenin sürdürülmesi için gerekli bilgiyi öğrenmek ya da öğretmekle yükümlü potansiyel işgücünün taşıyıcısı haline geldiler. Zaman zaman üniversitenin devletten görece bağımsız ve salt bilim üretilen eski statüsüne geri döndürülmesi yolunda teoriler üretilmiş ve çabalar sarfedilmiştir. Ancak bu görüşler, dayanacakları nesnel bir toplumsal zemin bulamadıklarından hayata geçme şansı da bulamamışlardır.

Süreç içinde üniversiteler gitgide burjuvazinin nitelikli bürokrat ve teknokrat ihtiyacını karşılayan bir kurum haline gelmiş/getirilmiştir.

Kapitalizmin gelişiminin henüz sınırlı olduğu dönemlerde üniversite eğitimi alanların bütünüyle burjuvazinin içinden çıktığı görülür. Ancak artan sermaye yoğunlaşmasıyla ve kapitalist sistemin gelişen ihtiyaçlarına paralel olarak burjuvazinin ihtiyaç duyduğu nitelikli bürokrat ve teknokrat sayısı da eskiye oranla hızla artmıştır.

İşçi ve emekçi katmanların çocuklarının da üniversite eğitimi almaya başlamaları bu gelişimin sonralarına rastlar. Ancak hem nitelik ve hem de nicelik olarak hiç bir zaman burjuvazinin çocuklarının üniversitelerdeki oranıyla kıyaslanabilecek bir yaygınlığa ulaşmamıştır. Öte yandan burjuvazi her zaman bilinçli bir tarzda, yüksek eğitim şansına erişebilen işçi ve emekçi katmanlardan gelen öğrencilere üniversiteyi, sınıf atlamada bir basamak tahtası olarak sunmuştur.

İşçi ve emekçi katmanlardan gençlerin üniversiteye daha kitlesel akışıyla birlikte ise ortaya yeni sorunlar

● Geline aşamada eğitim tümüyle özelleştirilmek ve paralı hale getirilmek istenmektedir. Böylece taşındıkları mücadele dinamikleriyle hem üniversitelerde ve hem de mezun olduktan sonraki konumlarıyla faşist sermaye düzeninin başağrısı olan işçi-emekçi gençliği daha işin başında eğitim kurumlarından ayıklanmak istenmektedir.

çıkıştır. Kapitalizmin nitelikli eleman ihtiyacı ve üniversitelerin kapasitesi, üniversite eğitime oluşan talebi karşılayamayacak hale gelmiştir. Kapitalizm teknokrat ve bürokrat olarak hizmetinde çalışanlara, kendini vasıflı ya da vasıfsız olarak üretime sunanlara oranla çok daha büyük maddi olanaklar sunmaktadır. Bu ise tüm sınıflardan gençleri üniversite kapılarına itelemektedir.

Burjuvazi bir yandan kendi çocuklarının dışındaki emekçi gençlere üniversite kapılarını giderek daha fazla kapatırken, diğer yandan öğrenciler arasındaki seçiminin adilce yapıldığı izlenimini vermek için çeşitli yollar geliştirmiştir. Örneğin ABD'de devlet üniversiteleri de dahil olmak üzere tüm üniversiteler paralıdır. Bununla birlikte yaygın bir burs sistemi de devreye sokulmuştur. Dersleri ya da sportif faaliyetleri bakımından üstün başarılı olan öğrenciler, bu üniversitelerde burs bulabilmektedir. Diğerlerinin önünde ise ya "parayı bastırıp" eğitime devam etmek, ya da öğrenimini kesmek gibi bir seçenek kalmaktadır. Elbette bu seçenek, sıradan Amerikalının yaşam standartına göre çok yüksek olan üniversite ücretlerini ödeyebilen burjuva çocuklarına ait sahte bir seçenektir. Sınırlı burs sistemi bu adaletsizliği ancak kısmen örttürebilen bir şal işlevi görmektedir.

Türkiye'de ise bu sorun seçme ve yerleştirme sınavı ile çözülmektedir. Her yıl Türkiye ve Kürdistan'ın değişik yörelerinden gelen ve orta öğretimdeki bozuklukların tüm ceremesini çeken, -kiminin en temel dersleri boş geçmiş, kimi gerici öğretim yuvalarınca beyinleri yıkanarak boş kafalarla mezun

edilmiş, kimi yetersiz eğitimin sancılarını çekmiş- yüzbinlerce genç, özel liselerden gelen ve her türlü bilgiyle ileri düzeyde donanmış, sınav tekniklerine vakıf bir azınlığın karşısına konur ve onlarla "eşitlik içinde" yarışılır. Kısacası bu sınavda kaybeden de, kazanan da önceden bellidir.

Kuşkusuz her yıl, bu eşitsiz yarışa rağmen kısıtlı sayıda yetenekli, işçi-emekçi kökenli genç sınavı kazanmaktadır. Ne var ki, üstün bir başarı sergileyerek sınavı kazanan bu gençler burjuvazi tarafından eğitim sisteminin adaletsizliğini örten bir maske olarak kullanılmaktadır.

Kapitalist eğitim sisteminde adalet terazisinin topuzu burjuvazinin elindedir. O istediğinde adaleti gereğinde azaltıp, gereğinde artırabilir. 12 Eylül faşist darbisi sonrasında her iki örnek de yaşanmıştır.

12 Eylül'ün hemen ertesinde, işçi ve emekçi katmanlardan gelen gençlerin öğrenci gençlik mücadelesinin esas dinamiklerini oluşturduğunu gören faşist sermaye diktatörlüğü, emekçi kökenli öğrencilerin giderek fazla-laşmasına net bir biçimde müdahale etmiştir.

İlkin, "şans eseri üniversiteyi kazananların oranını azaltmak" kisvesi altında, sınav 1981 yılından itibaren biri seçme, diğeri yerleştirme adı altında iki aşamaya ayrılmıştır.

Birinci sınavı daha çok ortaokul ve lisenin ilk iki yılında işlenen konular dahil edilirken, asıl tayin edici olan ikinci sınavı öncelikle lise son sınıflarda ve lise müfredatının son aylarında işlenen konular dahil edilmiştir. Böylece, müfredatını tamamlamış, "seçkin" liselerden yetişmiş yahut da

özel dershanelere devam etmiş burjuva gençlerin sınavı kazanması sağlanırken, derslerin büyük bölümü boş geçen düz liselerden gelen işçi ve emekçi çocuklar dezavantajlı konuma düşürülmüştür.

İkinci olarak da, eski sınav sisteminde özel bir yer tutan "Genel Yetenek" bölümü kaldırıldı. Bu bölümün özelliği, okullarda öğretilmeyen ve özel derslerle de ancak sınırlı olarak kazandırılabilen analitik düşünce ve kavrama yeteneğini görece de olsa ölçmesiydi. Böylece orta öğretim eğitimleri eksik ama görece zeki ve yetenekli işçi ve emekçi katmanlardan gelen gençlerin üniversite sınavlarında başarı sağlama şansı daha da sınırlandırılmış oldu.

Sınav sistemindeki bu değişiklikler sonraki yıllarda işçi ve emekçi sınıflardan gelen öğrencilerin üniversitedeki oranını iyice düşürdü. Öyle ki sınavın "adaleti" tartışılır bir duruma geldi. Bu sefer de tersinden bir adalet dağıtıldı. Anadolu'nun dört bir yanından gecekondulu üniversiteleri, lise düzeyinde eğitim veren yüksek okulları vb. açılarak üniversitelerin "kapasiteleri" artırıldı. Üniversite kapılarına girmeyi hak kazanan işçi ve emekçi kökenli gençler, lise benzeri bir okulda, yetersiz ve büyük ölçüde konununun gerektirdiği düzeyinin çok altında olan öğretim üyelerinin "eğitim"iyle ve gerici faşist bir müfredatla yüzyüze kaldılar. Söz konusu öğrencilerin mezun olduklarında taşındıkları etiketin gerektirdiği nitelikleri karşılayamadıkları açıktır. Kaldı ki kapitalist sistemin de nitelikli eleman ihtiyacı üniversitelerden mezun olan yüzbinlerce gençten çok daha azdır. Sınırlı istihdam açıklarını kapatanlar neredeyse tümüyle emekçi sınıflara mensup gençler değil, burjuvazinin iyi eğitim görmüş çocukları olmaktadır.

Tersinden işçi ve emekçi katmanlarından gelen gençlerin payına düşen ise, çığ gibi büyüyen işsizler ordusuna katılmaktır.

Geline aşamada eğitim tümüyle özelleştirilmek ve paralı hale getirilmek istenmektedir. Böylece taşındıkları mücadele dinamikleriyle hem üniversitelerde ve hem de mezun olduktan sonraki konumlarıyla faşist sermaye düzeninin başağrısı olan işçi-emekçi gençliği daha işin başında eğitim kurumlarından ayıklanmak istenmektedir.

Mevcut kapitalist sistem sürdükçe, yüksek eğitimde ÖSS ve ÖYS sınavlarında simgelenen fırsat eşitsizliği de ortadan kalkmayacaktır. Kapitalizm nihayetinde toplumsal eşitsizliğe dayanır. Bazı mesleklerin birbirlerinden farkı, aynı zamanda sınıfsal farklara tekabül eder. İşçi ve emekçi gençliğin hedefi iyi bir eğitim alıp sınıf atlamak değil, toplumsal eşitsizliğin kaynağı olan sermaye düzenini toplumsal bir devrimle yıkmak olmalıdır. Kapitalist toplumun her alanında süren sınıfsal eşitsizliği ortadan kaldırmanın ve toplumsal kurtuluşun tek yolu da budur.

Anadolu Liseleri tümüyle paralı hale getiriliyor Eğitim Değil, Ticaret!

Geçmişte sınırlı da olsa, başarılı ve yoksul öğrencilerin parasız-yatılı olarak okuyabildikleri Anadolu Liseleri, Milli Eğitim Bakanlığı'nın aldığı bir kararla tümüyle paralı hale getirilmektedir.

Toplumun iktisadi süreçlerine hakim olan sınıf, kendi hukukunu, ideolojisini, eğitim sistemlerini de topluma dayatır. Devleti ve onun tüm kurumlarını ellinde tutan sermaye sınıfı, her taraftan dökülen kapitalist sistemle birlikte çürüyen burjuva kültürüyle toplumu kuşatmanın tüm olanaklarına sahiptir. Burjuvazi için eğitim; kendi iktisadi ve siyasi geleceğini garanti altına almanın temel araç ve unsurlarından biridir. Var olan eğitim sistemi bir yandan kapitalist sistemin gerektirdiği yetişmiş eleman ihtiyacına karşılık vermek için düzenlenmiştir. Öte yandan ise düşünmeyen-duymayan-görmeyen üç maymun misali, itaatkar vatandaşlar yaratmak doğrultusunda sefeber edilmiştir. Fakat işlevi bununla sınırlı değildir. Eğitim bu düzendeki her kurum gibi, bir kâr alanıdır da.

Kapitalist devlet, üniversitelerde harç adı altında topladığı gelirlerle, bütçeden yüksek öğretim için ayırdığı payı en aza indirmektedir. Daha da ileri giderek kar elde etmektedir. Tüm eğitim kurumlarını özelleştirerek ticarethaneye dönüştürme çabasında olan sermaye devleti, daha bugünden kantini, yemekhaneyi, ulaşım hizmetlerini özel kapitalist işletmelere peşkeş çekmektedir. En ufak kültürel, sportif, sağlık ve sosyal hizmet kırıntılarını dahi "tasarruf" gerekçesiyle budayarak, gençliğin haklarına saldırılmaktadır.

Faşist eğitim sistemiyle, YÖK'üyle, idaresiyle, polisi-jandarmasıyla, sivil faşist beslemeleriyle ve diğer istihbarat-terör şebekeleriyle devlet, öğrenci gençliği ideolojik ve fiili bir terör kuşatması altında tutarak sindirmek ve yıldırım için ellinden geleni yapıyor. Saldırının bir diğer boyutu ise işçi-emekçi sınıflardan gelen öğrenci gençliği ekonomik cendere içinde öğütmektir. Katkı payı, bağış, harç vb. uygulamalarla bir yandan kapitalist devlete devasa paralar

● Eğitim alanında yapılan değişikliklerle, eğitim merkezleri, bilginin pazarlandığı ticarethanelere çevrilmiştir. Emekçi çocuklarının düşünsel araçlarla buluşmasının önüne geçmek için engeller devreye sokulmuştur. Her biri birbirinden daha bilim dışı olan eğitim politikalarıyla genç insanlar birer yarış atına dönüştürülmüştür.

akıtılırken, öte yandan geniş öğrenci yığınların eğitim ihtiyaçlarını karşılamaları her geçen gün daha da güçleşmekte, adeta imkansızlaştırılmaktadır. En son Anadolu Liselerinin de tümüyle paralı hale getirilmesiyle, işçi-emekçi çocuklarının yüzlerine bir "eğitim" kapısı daha çarpılmaktadır.

Sınırlı sayıda da olsa başarılı işçi-emekçi çocuklarının düne kadar okuma olanağı bulabildikleri Anadolu Liseleri paralı hale getirilirken, yoğunlukta işçi-emekçi sınıflardan gelen öğrencilerin eğitim gördüğü Meslek-Teknik liselerinde de yeni bir uygulamaya gidilmektedir. Yeni kontenjanların açılması demogjisiyle Meslek-Teknik lisesi öğrencileri, staj adı altında tam hafta ve tam gün bedava emekleri sömürülerek çalıştırılacaklardır. Bu öğrenciler kitaplar yerine, fabrikalarda sömürüyle tanıştırılmaktadır. Sermaye sınıfı bir yandan Meslek-Teknik Liseleri aracılığıyla yüzbinlerce genç insanın emegine el koyarken, diğer taraftan ihtiyaç duyduğu ara kademe kalifiye eleman sıkıntısını gidermektedir. Meslek-Teknik Liselerinde uygulanan gerici-faşist ders programlarıyla, yarının kalifiye işçileri daha bugünden kapitalist devletin sadık köleleri olarak yetiştirilmek isteniyor.

Günümüz kapitalist-emperyalist dünya ülkelerinde olduğu gibi Türkiye sermaye diktatörlüğünde de bilim, kapitalist devletin ve sermaye sınıfının çıkarlarının hizmetindedir. Onun ihtiyaçlarına göre üretil-

mekte ve kontrol altında tutulmaktadır. '80'li yıllardan itibaren yoğun bir tarzda açılmaya başlanan özel okullar, özel dersaneler, özel üniversiteler ve özel öğretmenler ile bilim üretimi ve bilimin üretimde kullanımı burjuva çocuklarına emanet edilmeye başlanmıştır. Eğitim alanında yapılan bir dizi değişikliklerle, eğitim merkezleri, bilginin pazarlandığı ticarethanelere çevrilmiştir. Emekçi çocuklarının düşünsel araçlarla buluşmasının önüne geçmek için çeşitli engeller devreye sokulmuştur. Her biri birbirinden daha bilim dışı olan eğitim politikalarıyla genç insanlar birer yarış atına dönüştürülmüştür. Eğitimin giderek özelleştirilmesi ve paralı hale getirilmesi, en çok para harcayan, en iyi temel eğitimi alan haline getirmiştir. "Yarış atı"na en çok para harcayan ailenin çocuğu daha iyi bir okulda okumaya hak kazandığı bu düzen, bireycilik, rekabet, benmerkezci ahlak anlayışı gibi pespaye burjuva değerlerinin gençliğe özümsetilmesi için sermayenin elinde pratik ve çok önemli bir araç olabilmektedir.

Sermaye devleti, gençleri kendisine bağlamanın, düzen içinde öğütmenin geleceği açısından kritik bir öneme sahip olduğunun bilincindedir. Ne var ki, bugün ince eleyip sık dokumak lüksüne de sahip değildir. İçerisinde bulunduğu ekonomik-politik çıkmaz nedeniyle gününbirlik hesaplar peşindedir. İktisadi saldırılarının önünü açmak için yaptığı politik açılımlar geline aşamada işçi ve emekçi yığınları denetim

altında tutmaya yetmemektedir. Ezilen yığınların tepkilerini "dindirmek" için başvurduğu türlü yalan ve demagojiyle filiz vermeyen boş umut tohumları olarak kalmaktadır.

Gelinen süreçte, Kürt gençliğinin devletten beklediği bir şey yoktur. Sermaye düzeninin, batı metropollerindeki işçi ve öğrenci gençliği denetim altında tutması da eskisi gibi kolay olmayacaktır. Zira, işçi sınıfının en dinamik parçası olan işçi gençliği, sermaye düzeninin potansiyel ama uzlaşmaz düşmanıdır. Diğer taraftan öğrenci gençliğe, özelde de işçi-emekçi kökenden gelen kesimine eğitim kapıları birer birer kapanmaktadır. Halen eğitim görenler ise, eğitimlerini ancak bin bir güçlüklerle devam edebilmektedirler. Sermaye düzeni ve devleti, temel eğitimden üniversiteye kadar sınıfsal ayrışmayı hızlandırmakta, diplomasız işsizlerin saflarını her geçen gün kalabalıklaştırmaktadır. Bu ise, gençliğin geniş kesimlerinin düzenden umudunu kesmesini hızlandırmaktadır.

İnsanın en temel ihtiyaçlarından biri olan ve ücretsiz karşılanması gereken eğitim, işçi sınıfının, emekçilerin ve onların evlatlarının en doğal hakkıdır. Kapitalist devlet ve sermaye sınıfı, bu hakkı gasp etmiştir. Nasıl ki, insan sağlığının bile ticaretini yapıyorsa, barınmayı toplumsal bir sorun haline getiriyorsa, insan eğitimini de toplumsal bir sorun haline getirmiştir.

Kapitalist düzenin benzer toplumsal sorunları gibi, eğitim sorunu da ancak, özel mülkiyete dayalı sınıflar arası eşitsizliği ve sömürüyü ortadan kaldıracak olan toplumsal bir devrimle çözülebilecektir. Eğitim sorunun köklü ve kalıcı tek çözüm yolu budur. İşçi, öğrenci gençlik, bilimsel sosyalizmin ışığında, hak ve özgürlükler için mücadeleyi yükseltmeli; kapitalist sistemi yıkmaya, sosyalizmi inşa etmeye kavgasında komünistlerle birlikte hareket etmelidir.

**Gençlik Gelecek, Gelecek Sosyalizmdir!
Kahrolsun Kapitalizm!
Yaşasın Özgürlük,
Devrim ve Sosyalizm!**

Eksen Yayıncılık'tan Kitap Listesi

1. Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm (TDKP Eleştirisi) 2. BASKI 120 000 TL
2. Modern Revizyonizmin Çöküşü SB ve Doğu Avrupa Üzerine 230 000 TL (Tükendi)
3. Yakın Geçmiş Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı 50 000 TL
4. Devrimci Hareket Reformist Eğilim 150 000 TL
5. Teori ve Program Sorunları 210 000 TL
6. Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu 50 000 TL (Tükendi)
7. Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi 180 000 TL
8. Bir Gün Bile Yaşamak, (Roman: Orhan İyiler) 350 000 TL
9. EKİM 1. Genel Konferansı, Değerlendirme ve Kararlar 200 000 TL
10. ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi 250 000 TL (Tükendi)
11. ekimler-2, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi 250 000 TL
12. Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi 135 000 TL (Tükendi)
13. İç Yazışmalar/İç Çatışmalar, Işık, Daha Çok Işık 160 000 TL
14. EKİM Olağanüstü Konferansı (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları 260 000 TL
15. Kürt Ulusal Sorunu Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler 240 000 TL (Tükendi)
16. Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar Kopanlar ve Kapılanlar 180 000 TL
17. Devrimci Gençlik Hareketi 50 000 TL (Tükendi)
18. Gebze Direnişinin Ardından 50 000 TL
19. 20 Temmuz Dersleri 50 000 TL
20. Dünya'da ve Türkiye'de Özelleştirme Saldırısı 50 000 TL
21. "İş-ekmek-özgürlük" sloganı üzerine Liberal Demokratizmin Politik Platformu 100 000 TL

Devrimci Gençlik Hareketi

Kitapçılarda

Çeçenistan Rus Emperyalizmine Direniyor!

Emperyalistler Arası İt Dalaşı

Geçen sene İtalya'nın Napoli kentinde yapılan G-7 zirve toplantısında emperyalist dünyanın şefleri bir araya gelmişlerdi. Gelişmiş ülkelerde hızla artan kitlesel işsizliğe karşı işbirliğini genişletmenin ve hızlandırmanın yollarını tartışıp, somut tedbirlere bağlayacaklarını iddia etmişlerdi. Gelenekseleştirilmiş G-7 zirve toplantısı bu yıl 15-16 Haziran günlerinde Kanada'nın Halifax kentinde yapıldı. Gündemini değişik ekonomik sorunlar oluşturdu. Geçen yıl en ivedi sorun olarak saptanan ve hakkında yığınla gevezelik yapılan işsizlikten bu yıl, sanki sorun çözülmüşcesine hiç bahsedilmedi.

Resmi gündem gereği, dikkatler, en canlı örneğini Meksika'nın oluşturduğu kapitalist ülkelerde periyodik olarak patlak veren mali krizler üzerinde yoğunlaştırılmaya çalışıldı. Buna rağmen, emperyalistler arası bir çok iç anlaşmazlığın pazarlık konusu olmasının önüne geçilemedi. Soğuk savaş ortamında ve daha bir kaç yıl öncesine kadar G-7'lere belli bir çıkar ortaklığı, belli bir homojenlik egemendi. Ancak Doğu Bloğunun dağılmasından sonra bu zirvelerin niteliği hızla değişmeye başladı. Bu gerçeklik kendisini Halifax'ta en açık bir tarzda, toplantının emperyalist güçler arası bir çekişme ve hesaplaşma zirvesi olmasıyla ifade etmiştir.

Halifax zirvesinin asıl gündemini Amerikan Doları'nın dünya piyasasını allak bullak eden düşüşünün nedenleri ve ABD emperyalizminin yürüttüğü mali politika oluşturdu. ABD dünya ekonomisine hükmetmek, pazarlarını genişletmek, birinci derecedeki rakiplerini dizginlemek ve gerekirse ezmek için doları silah olarak kullanmaktadır. ABD, bir yandan faiz oranlarını yüksek tutarak dünya piyasasındaki sermayeyi çekerken, öte yandan doların değerinin kaybetmesine seyirci kalarak, ya da göstermelik önlemler almakla yetinerek diğer dövizlerin değer artmasına yol açmaktadır. Bu yöntemle ABD,

astronomik boyutlardaki dış borçlanmasının yükünü hafifletmektedir. Buna ek olarak ise ihracat kapasitesini artırmakta, emperyalist rekabette konumunu sağlamlaştırmaktadır.

ABD'nin bu politikası diğer emperyalist güçlerin ekonomilerini olumsuz yönde etkilemekte, ticari ve mali politikalarını doların günü birlik değişen kuruna endekslemek zorunda bırakmaktadır. ABD'nin bu politikayla uzun vadede hedeflediği başlıca rakipler Almanya ve Japonya'dır. Ne var ki, bu ülkelerin ekonomileri şu ana kadar ciddi düzeyde bir sıkışma ile karşı karşıya kalmadılar. Ancak öte yandan, ABD'nin birinci derecedeki rakiplerine uyguladığı bu yaptırım onların yayılma hızını olumsuz yönde etkilemektedir.

Esas olarak ABD, Japonya ve Almanya arasında yaşanmakta olan ticari savaş öte tarafta Fransa, İtalya gibi bir dizi orta ölçekli devleti zor durumda bırakmaktadır. Bu ülkeler, dünya pazarındaki paylarını korumak amacıyla periyodik olarak devalüasyonlara gitmektedirler. Sermaye kaçışını engellemek için ise faiz oranlarını yüksek tutmak zorunda kalmakta ve bir kısır döngü içerisinde debelenmektedirler.

Halifax zirvesinde her ne kadar IMF'nin yetkilerini arttırma, para piyasasını daha iyi denetleme, mali krizlerin patlak vermesi durumunda ortaklaşa hareket etme doğrultusunda niyetler ve tahahhütler ifade edildiye de, sorunlar masa başında çözüleceğe benzemiyor. Zira, emperyalist güçler arasındaki rekabet gittikçe keskinleşmekte, çelişkiler dallanıp budaklanmakta, karşılıklı ilişkiler kör düğüme dönüşmektedir.

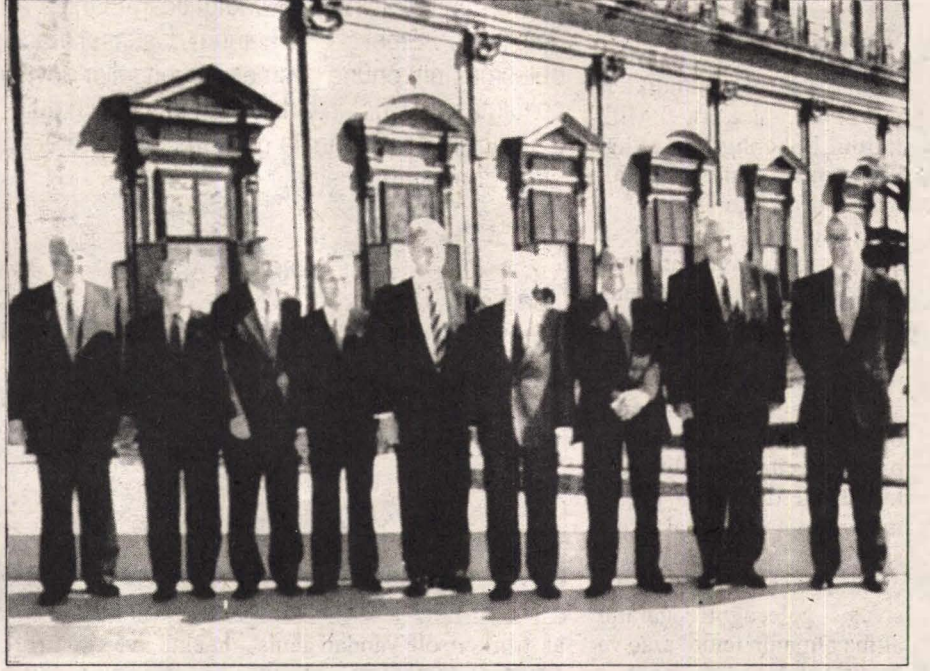
İlk bakışta, ABD, Almanya ve Japonya'nın kendilerini diğer ülkelere dayatmaya çalışması, onlara karşı bir blokun oluşumunu kolaylaştırabilir izlenimi doğurabilir. Ancak çelişkilerin dağılımı ve heterojenliği böyle bir kampaşmayı engellemektedir. Bu konuda sayısız örnek vermek mümkündür. Örneğin, ABD'nin, Uzak Asya'da etkinliğini yayan Japonya'nın, Avrupa'da ve hatta

Amerika kıtasındaki saldırgan tutumunu dizginlemek için AET ülkelerinin ve diğer güçlerin desteğine ihtiyacı vardır. Oysa AET üyesi devletlerin çıkarları kendi içinde çelişmekte, ortak tavır almalarını engellemektedir.

Başta Fransa olmak üzere bir çok Avrupa ülkesi müttefikleri Almanya'nın kıtada sürekli artan ağırlığını dengelemek için ABD'ye kurtarıcı gözüyle bakıyor, sıkıştıklarında hemen ona sığınmak zorunda kalıyorlar. Öte yandan, AET ülkeleri, özellikle otomobil ve elektronik eşya pazarında kendilerini zarara uğratan Japonya'nın ticari saldırganlığına karşı ABD ile birlikte hareket etmeye eğilimlidirler. Ancak, ABD ile birlikte Japonya'ya karşı alınacak ortak bir tavrın sonuç itibarıyla kendilerini de olumsuz yönde etkileyeceğinden çekiniyorlar. AET ülkelerinin kendi iç çelişkileri ve ABD karşısındaki mevcut zayıflık koşullarında böylesi bir ittifak, dizginlerin tamamen ABD'ye teslim edilmesi anlamına gelecektir.

Kısacası, emperyalistler dünyanın zenginliklerini talan etmek, emekçilerin, ezilen ve sömürülen halkların ürettiği değerleri gaspetmek, soygun düzenlerini sürdürmek için yerel savaşlar, katliamlar, soykırımları örgütlemek konusunda hemfikirler. Anlaşamadıkları tek konu elde edilen ganimetin paylaşılmasıdır.

Tam da bu nedenle, uluslararası planda emperyalist talanı örgütleyen ve paylaşımını koordine eden IMF'nin statüsünde yapılması önerilen değişiklikleri (IMF'nin yetkilerinin arttırılması, yeni uluslararası mekanizmaların oluşturulması vb.), emperyalistler arası güç dengesi belirleyecektir.

Boris Yeltsin, Halifax G-7 zirvesine gitmeye hazırlanırken başlıca düşüncesi; Çeçenistan'da yürüttüğü katliamlardan ötürü dünyanın emperyalist şefleri tarafından mükafatlandırılmak ve karşılığında bir avuç dolar dilenmekti. Ancak hiç beklenmedik bir gelişmeyle Budenovskyeylemi ile karşı karşıya kaldı. Bu olay, tarihin en büyük rehin alma olayı olmasından ve Çeçen militanlar tarafından başarı ile sonuçlandırılmasından öte bir anlam taşımaktadır. Zira yarattığı sonuçlar Rusya'da örtülme istenen bazı çelişkileri su yüzüne çıkarmıştır.

Kuşkusuz olay, burjuva medyanın iddialarının tersine sıradan bir terör eylemi değildir. Emperyalizmin ve dünya gericiğinin tezahüratı eşliğinde katledilen, yok edilen bir halkın cesur direnişinin ve kararlılığının bir göstergesidir. Bir avuç kararlı militanca emperyalist Rusya'ya ve aynı zamanda onu kayıtsız şartsız destekleyen güçlere vurulan bir tokattır.

Rusya, General Dudayev'in ihtiraslarını bahane ederek Çeçenistan'a saldırmakla bir taşla iki kuş vurmayı planlıyordu. Bir yandan Boris Yeltsin iktidarını sağlamlaştırmayı, öte yandan da Rusya Federasyonunun dağılmasını şiddet yolu ile engellemeyi hesaplıyordu. Böylece bugün için eski SSCB ile sınırlı kalan emperyalist ve sömürgeci gücünü dünyaya kanıtlama ve kabul ettirme olanağını da elde edecekti.

Altı ay aşkın bir süredir dev Rus ordusu tüm militarist gücüyle Çeçenistan'a saldırıyor. Başta başkent Grozny olmak

üzere bir dizi önemli kentlerle bir edildi. Emperyalist medya sözkonusu vahşeti "Rusya'nın iç sorunu" olarak ele alırken, bu savaşın bilançosunu onbinlerce ölü olarak vermektedir. İkinci emperyalist savaşa tanık olmuş yöre sakinleri, Rus ordusunun Çeçenistan'da yaptığı tahribatı, Hitler ordularının 50 yıl önce Sovyetler Birliği'ne saldırırken yaptıkları tahribata benzetmektedir. Buna rağmen Rus ordusu Çeçen halkını dize getirmiş olmaktan, onundirenme azmini kırmış olmaktan uzaktır. Kısacası Kafkaslar'da yeni bir Vietnam sendromunun doğması için epey mesafe katedilmiş bulunmaktadır.

Daha şimdiden Rus burjuvazisinin Çeçenistan savaşını başlatırken gözettiği, Rusya Federasyonunun bütünlüğünü koruma ve iktidarını sağlamlaştırma hedefi fiyasko ile sonuçlanmıştır. Kafkaslar'da Rus egemenliğine karşı bir direniş hareketi yeşermektedir. Çeçenler şahsında Rus ordusuna karşı silahlanan bir gerilla mücadelesi hızla yayılarak, Çeçenistan'a komşu cumhuriyetlere sıçrama eğilimi göstermektedir. Bu durum, Rusya Federasyonu'nun saldırganlığına ve sömürgeci politikasına tepki olarak bağrında mayalanan ayrılıkçı, merkezkaç kuvvetlerin çoğalmasının ve güçlenmesinin başlangıcını oluşturmaktadır. "Yeni Rus Çarları" Kafkaslar'da tuşturdıkları bu yangının acı meyvelerini önümüzdeki süreç içinde tadacaklardır.

Boris Yeltsin'in başını çektiği yeni Rus burjuvazisinin iktidarını sağlamlaştırmak doğrultusunda Çeçen halkının katledilmesi üzerine yapılan

hesaplar ise daha şimdiden suya düşmüş bulunuyor. İktidar, savaşla birlikte toplumdaki Rus sovenizminin hızla kö-rükleyeceğini ve bunun Boris Yeltsin etrafında kenetlenmiş bir sosyal taban yaratacağını hesaplıyordu. Ancak devletin tüm iletişim organları seferber edilerek yürütülen Çeçen 'terör'ist'lerin Rus halkının can ve mal varlığını tehdit ettiklerine ilişkin kampanya umulan sonucu vermedi. Her ne kadar Rus halkı ve işçi sınıfı bir bakıma savaşa seyirci kalıyorsa da iktidara aktif bir destek sunmamaktadır. Çeçenistan'da yaşayan Ruslar, saldırının başlamasından bu yana savaştan hep Rusya'yı sorumlu tutular. Son dönemde, özellikle de Budenovsk olayının yaşanmasının etkisiyle, Rusya'da da aynı düşüncüyü paylaşan kesim giderek artış gösteriyor.

Budenovsk olayının yarattığı sonuçlardan bir diğeri ise, Rus iktidarının saflarında yaşanan çelişki, çekişme, rekabet ve uyumsuzluğun su yüzüne çıkmasıdır. Bir taraftan Boris Yeltsin, başbakan Çernomyrdin ve esas ippleri elinde bulunduran Yeltsin'in yakın danışmanları arasındaki anlaşmazlıklar, peşi sıra birbirlerini tezlep etmeleriyle ortaya kondu. Diğer taraftan ise, onlar göstermelik de olsa yasama organı işlevi gören Duma ile karşı karşıya geldiler. İktidar safında yaşanan en ciddi çatlak ise, Çeçenistan'da savaşı yürüten generaller ile Kremlin'de emir verdiklerini iddia eden politik yöneticiler arasında yaşandı.

İktidar, Budenovsk olayını ilkin şiddet yoluyla çözmeye yeltenmişti. Ne var ki düzenlediği saldırılar fiyasko ile sonuçlandı. Hastahane etrafında toplanan ve orduyu katliam yapmakla suçlayan kitlenin baskısı sonucu, Çeçen militanların tüm talepleri kabul edilmek zorunda kaldı. Rus iktidarı Çeçenistan'da ateşkes ilan etmiş, hatta savaşı durdurmak için görüşme masasına oturmuştur. Ancak, Çeçenistan'daki birlikleri yö-

neten general Anatoli Koulikov, Başbakanın Çeçen eylemcilerinin önderi Şamil Basayev'le yaptığı pazarlıkları hiçe sayarak, "üç gün içinde Şamil Basayev ve adamlarının teslim edilmesini" talep etmiş ve Kremlin'den ilan edilen ateşkes uyuşmayacağını açıklamıştır.

Budenovsk eylemi yalnızca Rus iktidarının tüm iç çelişkilerini ortaya çıkarmakla kalmamış, Dudayev ve Çeçen halkı arasındaki ilişkiler hakkında da bazı ip uçları vermiştir. Çeçen militanları cesaret ve kararlılıklarıyla Rus iktidarına hem askeri hem de politik bakımdan ağır bir darbe indirirken, Çeçen halkı da Rus sömürgecilğine karşı direnişini destanlaştırmıştır. Fakat bu arada Dudayev'in maskesi de düşmüştür. Dudayev daha ilk fırsatta Rus subaylarıyla, Çeçen militanlarının kellesi üzerine pazarlığa oturmuştur. Onların yakalanarak cezalandırılmaları için Rus ordusuna teslim edileceği sözü vermiştir. Buna rağmen Çeçen halkı yiğit evlatlarını sahiplenerek, Dudayev'in hesaplarını bozmuştur.

Bu kirli savaşta Rusya'nın en sadık ve en tutarlı destekçilerinin diğer emperyalist güçler olduğunu Halifax G-7 zirvesi bir kez daha kanıtlamıştır. Zirvenin ardından yayınlanan politik bildirgede ne Çeçenistan'ın adı geçiyor, ne de bir kez dahi orada sürdürülen kitlesel katliam anılıyor. Zirveye evsahipliği ve başbakanlık yapan Kanada Başbakanı Chretien ise, Budenovsk'daki terörist saldırıyı knayarak, emperyalist güçlerinin gerçek düşüncelerini dile getirmekle gecikmedi. Fransa Cumhurbaşkanı Chirac daha da ileri giderek: "Bay Yeltsin Budenovsk eylemcilerinin tannının adını kullanan bir terörist ve mafya grubu olduğunu iddia etmektedir. G-7 üyeleri olarak bizler de zaten böyle düşünüyoruz" diyerek emperyalizmin suç ortaklığını bir kez daha kanıtlamış oldu.

Fransa'da Faşist Yükseliş

Kisa bir dönem önce Fransa'da

belediye seçimleri yapıldı. Seçimlerin sonuçlarından hareketle ele alınması gereken tek önemli sonuç, faşist Milli Cephe partisinin elde ettiği başarıdır.

Bazı önemli belediyelerde yönetim birbirinden hiç bir farkı olmayan ve hepsi de liberalizmin havariliğine soyunan düzen partileri (muhafazakar, merkez sağcı, sosyalist hatta FKP gibi komünist etiketliler) arasında el değiştirdi. Tüm bunlar ve özellikle de sosyalist partinin yerel idarelerde etkinliğini koruması, Nime gibi önemli bir kentte FKP'li adayının kazanması seçim sonuçları açısından ancak tali bir anlamı vardır.

'80'li yılların başlarında % 0 ile % 1 arasında bir oy oranına sahip olan faşist parti, 1984 yılından bu yana düzenli bir gelişme kaydetmektedir. Ülke çapında % 15'i aşan bir oy ortalaması ile bugün en zinde ve atak politik gücü konumundadır. Fransız belediye seçimlerinin sonuçlarıyla ortaya koyduğu ve yeni bir sıçramanın zemini olan bu faşist diriliş sadece Fransa'ya özgü ve onunla sınırlı bir olgu değildir. Şu veya bu oranda tüm Batı Avrupa ülkelerinde, özellikle de İtalya, Avusturya ve Belçika'da tamık olunan ortak bir eğilimdir.

Fransa, Batı Avrupa'nın gelir dağılımındaki farklılaşmayı en uç boyutlarda yaşayan ülkelerden birisidir. Birbirini yutan, özelleştirilen, el değiştiren şirketlerin toplu tensikatlara başvurusu günlük bir olgu haline gelmiştir. İşten atılan emekçiler işsizler ordusunu çığ gibi büyütülmektedir. Bir tarafta asalak bir azınlık borsada bir iki kalem oynatarak dev servetler edinirken, diğer tarafta işçi ve emekçi sınıfların yaşam koşulları devletin sistematik olarak dayattığı sert liberal önlemler ve kemer sıkma politikalarıyla giderek zorlaştırılmaktadır. Toplumun emekçi sınıf ve katmanları sefaletin kucağına itilmektedir.

Fransa'da toplumun, Mitterand'ın giderayak Berlin'de Nazi ordularının kahramanlığına övgüler dizmesini olağan karşılayacak kadar politik bilinci köreltilmiştir. Fransız burjuvazisi tarihsel gerçekleri bilinçli bir tarzda ters yüz ederek ve FKP'nin aktif suç ortaklığı ile, en ilkel bir anti-komünizmle eğitilmiş işçi

sınıfına ve emekçilere kapitalizmin alternatifsiz tek evrensel toplum biçimi olduğunu yıllardır önemli ölçüde kabul ettirmeyi başarmıştır.

FKP, çürümüş düzene tam entegre olmuş bir konumdadır. Bu olgu, gerek sistem teşhirini bir rica, nimmet ve uyarı derekesine indirgemesiyle, gerekse de emekçilerin taleplerini devrimci tarzda değil, reformist düzlemde savunmasıyla birleşince, bu partinin sosyalist söylemi tüm emekçiler nezdinde tüm itibarını yitirdi. Buna ek olarak, FKP'nin kendi örgütsel varlığını ve seçmen tabanını bir arada tutmak kaygısıyla, ülke tarihinde liberallerin bile denemeye cesaret edemedikleri en vahşi liberalizmi uygulanan sosyalist etiketli Sosyal Demokratlar hükümetini desteklemesi de işçi sınıfındaki prestijini kaybetmesine yol açmıştır. Bugün bu partinin % 8-9 oranında aldığı oy, seçeneksizlikten kerhen verilen bir destektir.

Kapitalist sisteme tepkileri çoğalmaya başlayan ama bir alternatif de göremeyen emekçi kitleler, burjuva düzenin yedekte tuttuğu ve gelişmesi için tüm olanaklarını sunduğu faşist Milli Cephe Partisini destekleyebiliyor. Onun demagogik propagandalara kulak verebiliyor. Faşist partinin politikası, her ne kadar esas olarak göçmen işçileri, mültecileri, Yahudileri ve homoseksüeller gibi toplumun marjinal kesimlerini hedefliyorsa da, gerektiğinde etkin bir tarzda devletin başına bir hırsız şebekesinin çöreklediği vb. gibi olguları teşhir edebilmektedir.

Faşist Partinin söylemini iki cephede; yabancılar ve devletin kimi yöneticileri üzerinde yoğunlaştırması ona geniş bir toplumsal kesime hitap etmesini sağlıyor. Sosyolojik araştırmalar Fransız toplumunun % 10'unun ırkçı olduğunu ve bilinçli bir tarzda faşist partilere oy verdiğini, desteklemeye hazır olduğunu göstermektedir. Yahudi düşmanı, monarşi yanlısı, gerici katolik olan bu toplumsal kesim faşist partinin

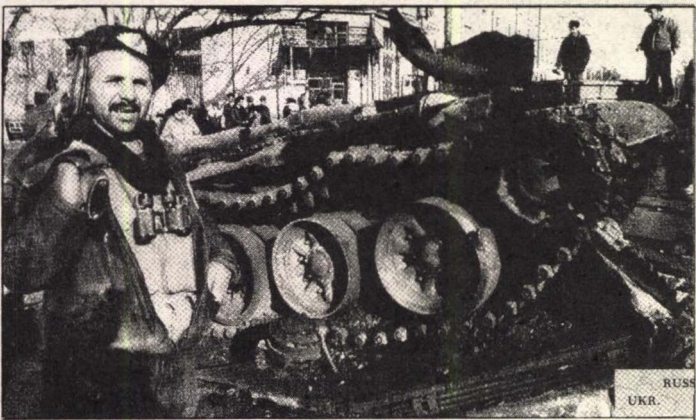
doğal oy deposunu oluşturmaktadır. Buna eklenen ikinci faktör ise ekonomik kriz üzerinde sürdürülen kampanyadır. Faşist partinin, "krizin bu kadar ağır seyretmesinin esas nedeni göçmen işçilerdir" şeklindeki propagandaları burjuva devletin organları aracılığıyla

resmi politika olarak kitlelere şırınga edilmektedir.

Bir taraftan faşist partinin programının bel kemiğini oluşturan ırkçılık ve yabancı düşmanlığı belli bir toplumsal kesimin kronik özlemlerine tekabül etmektedir. Diğer taraftan ise, burjuva düzenin resmi politikası ve propagandası ile onaylanarak pekiştirilmektedir. Faşist parti devlet yöneticilerinin buluştuğu kimi mali skandalları teşhir ederek, mevcut düzene muhalif ama faşist ideolojinin, ırkçılığın ve yabancı düşmanlığının meşrulaştırıldığı bugünkü koşullarda bilinçsiz geri emekçi kitlelerin de nabzına şerbet dökülebilmektedir. Söylemlerine düzen teşhiri süsü vererek onların sempatisini kazanabilmektedir. FKP tabanından faşist partiye kitle kayması, önemli oranda emekçinin Le Pen'e oy vermesinin açıklaması burada yatmaktadır.

Nice, Toulon, Marignane, Oranges gibi önemli kentlerde faşistlerin seçimleri kazanmış olmaları, Vitrolles'de Le Pen'in sağ kolunun ilk turda % 42,5 bir oy oranına ulaşması Fransa'daki bunalımın tırmadığının işaretleridir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, sorun Fransa ile sınırlı değil, tüm Batı Avrupa ülkelerinde yaşanan genel bir eğilimdir. Kapitalizmin krizinin tahribatlarının artmasına paralel olarak, tıpkı Balkanlar'da, eski SSCB Cumhuriyetlerinde gerici milliyetçi dalga yükseliyorsa, islam dünyasında kökten dincilik güçleniyorsa, Batı Avrupa'nın ileri sanayileşmiş ülkelerinde de yarım asrı aşkın bir aradan sonra faşizm yeniden şahlanıyor.

Oysa yaşanan bunalımın iç dinamikleri gerici dalgayı tersine döndürme olanaklarını da barındırmaktadır. Kapitalist düzenin zayıf halkalarından kırılmaya başlanmasıyla esecek devrimci bir rüzgar, bugün kapitalist sisteme bir alternatif göremediği için faşist harekete eğilim duyan Batı Avrupa işçi ve emekçi sınıflarını da sarsacak kendine getirecektir.

Altı ayı aşkın bir süredir dev Rus ordusu tüm militarist gücüyle Çeçenistan'a saldırıyor. Başta başkent Grozny olmak üzere bir dizi önemli kent yerle yer edildi. Emperyalist medya sözkonusu vahşeti "Rusya'nın iç sorunu" olarak ele alırken, bu savaşın bilançosunu onbinlerce ölü olarak vermektedir. İkinci emperyalist savaşa tanık olmuş yöre sakinleri, Rus ordusunun Çeçenistan'da yaptığı tahribatı, Hitler ordularının 50 yıl önce Sovyetler Birliği'ne saldırırken yaptıkları tahribata benzetmektedir. Buna rağmen Rus ordusu Çeçen halkını dize getirmiş olmanın, onun direnme azmini kırmış olmanın uzaktır. Kısacası Kafkaslar'da yeni bir Vietnam sendromunun doğması için epey mesafe katedilmiş bulunmaktadır.

İllegal örgüt ve legal çalışma

Bu metin EKİM 3. Genel Konferansı'nın bir değerlendirmesidir.

Konunun genel ilkesel ve politik öneminin yanı sıra, komünistlerin içinde bulunduğumuz dönemdeki faaliyetleri çerçevesinde ayrıca güncel bir önem taşıdığından dolayı, metni, bu sayımızın başyazısı olarak yayınlamayı anlamlı buluyoruz.

İllegal örgüt ve legal çalışma ilişkisi sorunu, bugüne kadar üzerinde döne döne durduğumuz temel sorunlardan biridir. Hareketimiz ortaya çıktığı andan itibaren, illegal temellere sahip gerçek bir ihtilalci örgüt inşa etme görevini temel bir ilkesel ve pratik sorun olarak ele aldı. Bunu tasfiyeci legalizme karşı kesintisiz bir ideolojik-politik mücadeleyle birleştirdi. Geleneksel devrimci hareketin bu alandaki geçmiş deneyimini bu mücadele içinde irdeledi, bundan sonuçlar çıkardı.

Ne var ki, biz yeni şekillenmekte olan ve bunu önemli güçlükler ve büyük olanaksızlıklar içinde yapmaya çalışan bir örgüttük. Bu nedenle de, illegal örgütlenme ve çalışmayı, doğru bir biçimde ele alınan legal bir çalışmayla birleştirmenin pratik alanında, kendi örnek tutumumuzu ortaya koymakta, bunu pratik çalışma içinde göstermekte geciktik.

İllegal çalışma ile legal çalışma, her koşulda, başarıyla birleştirilebilmek durumundadır. İllegal örgütsel temeli geliştirmenin, güvenceye almanın, ona yeni ve daha geniş etkinlik alanları yaratmanın, bunun dışında bir yolu yoktur, olamaz. İllegal örgütlenmeyi ve faaliyeti, legal araç, biçim ve yöntemlerin doğru, etkin ve zengin kullanımıyla birleştiremeyen, tam da bu sayede yeni alanlara ve geniş kitlelere uzanabilme olanağını yeterince değerlendiremeyen bir örgüt, kaçınılmaz bir biçimde darlığı mahkum olur. Uzun vadede, böyle bir örgütün, politik hedeflerinde ilerlemesi ve kendi illegal temelini geliştirmesi bir yana, mevcut durumunu koruyup ayakta tutması da olanaksızlaşır.

Bununla birlikte, bu temel sorunda ideolojik ve ilkesel bir açıklığa sahip olmak ile, yeni bir örgüt için bunu pratikte doğru bir biçimde gerçekleştirmek arasında her zaman kaçınılmazı güç bir mesafe vardır. Biz başlangıçta, illegal bir temel üzerinde, yeni örgütsel oluşumumuzun ilk taşlarını döşemek zorundaydık. İllegal biçim ve yöntemleri kullanmada belli bir mesafe almak ve deneyim biriktirmek durumundaydık. Bunu henüz başaramadan ve özellikle (genel eğilime uyarak) yayın faaliyeti üzerinden gündeme gelecek bir legal çalışma, bizim örgütsel şekillenmemizi daha işin başında kaçınılmaz olarak zaafa uğrattır, tehlikeye sokardı.

Örgüt olarak hep bu kritik gerçeği göz önünde tuttuk, bunun bilinciyle hareket ettik. Yeni bir hareket olmanın dezavantajları ne olursa olsun, illegalite çizgisini temel almakta ısrar ettik. Karşı-devrim sonrasının yaygın bir moda eğilimi olan tasfiyeci legalizme karşı her adımda mücadele ettik. Bunu aynı eğilimin saflarımızdaki en zayıf unsurlar üzerindeki yankısına karşı mücadeleyle birleştirdik.

Bu ısrarlı mücadelenin ideolojik ve örgütsel açıdan hareketimize sağladığı kazanımları biliyoruz. Bunları değişik

vesilelerle ortaya koyduk. Ne var ki, benzer her durumda olduğu gibi, bu başarının bazı "yan sonuçları" da oldu. Dönemin güçlü bir eğilimi olan tasfiyeci legalizme karşı illegalite vurgusu temelinde bir tür "çubuk bükme" olan bu mücadele, hem legalitenin etkin kullanımında belli gecikmelere yol açtı ve hem de, sorunun ele alınışında saflarımızda bazı tek yanlı eğilimlerin yeşermesine neden oldu.

Gelinen aşamada, politik-örgütsel faaliyetimizin toplamı üzerinden, illegal örgüt ile legal çalışma arasında doğru devrimci bütünlüğü kuracak koşullara sahibiz. Başka bir ifadeyle, bugün artık, illegal bir temel üzerinde legaliteyi en etkin biçimde "istismar" edebileceğimiz bir gelişme aşaması içindeyiz. 2. Genel Konferansımızı izleyen ilk bir yıldaki hızlı örgütsel toparlanma ve pratik faaliyetlerimizdeki gelişme, bize bu olanağı daha o zamandan sağlamış bulunmaktaydı. Bu alanda halihazırda atılmış bulunduğumuz adımlar, daha şimdiden harekete yeni bir soluk kazandırmış, örgütsel çalışmamız için önemli kolaylıklar sağlamıştır. Fakat yine de, bu alanda henüz işin başındayız. Deneyimimiz henüz çok sınırlı ve hala geçmişteki "çubuk bükme"lerin getirdiği çarpık kavrayışların sınırlayıcı etkileriyle yüzyüzeyiz.

Politik yayın faaliyeti üzerinden yürütülmekte olan çalışmaların, bu alanda önümüze yeni alanlar ve olanaklar çıkaracağı, somutta çıkarmakta olduğu bir gerçektir. Bu deneyimden en iyi biçimde yararlanmak ve legal çalışmayı geliştirmek durumundayız. Hareketimizin bugün ulaştığı bulunduğu gelişme aşamasında, bu gelişimi hızlandırmada, yeni alanlara yaymada ve en önemlisi, yaratılan illegal örgütsel temeli güvenceye almada, bu bir tercih değil, fakat hem olanaklı hem de bir zorunlu yönelimdir.

Fakat bunun beraberinde belli sorunlar getireceği, somutta getirmekte olduğu da bir gerçektir. Bugün bu, daha çok illegal temele geçmişten beri yapılan vurgu nedeniyle oluşmuş bulunan ve legal çalışmaya karşı soğuk, temkinli ve tek yanlı tutumlarda kendini gösteren bir zayıflık olarak karşımıza çıkmaktadır. Fakat eğer doğru ve bütünsel bir ideolojik kavrayış içinde düzeltilemezse, bugünkü bu tek yanlılığın, uygun ortamı oluştuğunda, kolayca tersinden bir eğilime dönüşebileceğinden de kuşku duymamak gerekir. Bu tür bir tek yanlılığın taşıyıcıları, bu kez tersinden legalizme eğilim duyabilirler. Ya da, kendilerinin bugünkü zaaflarına yöneltilecek eleştiriler, bizzat tersinden bir eğilimin, başka bazı zayıf unsurlar şahsında yeşermesine zemin olabilir. Belli bir yöndeki zayıflığa ya da sapmaya karşı yöneltilmiş doğru ve haklı eleştirilerin, aynı özden kaynaklanan ters yönde zayıflıklara ya da sapmalara "meşru" bir dayanak olarak istismar edil-

mesinin, devrimci siyasal yaşamda hiç de az rastlanır olaylardan olmadığını biliyoruz.

Dolayısıyla, sorunun sağlıklı çözümü, tüm taktik yönelimlerde olduğu gibi, bu alanda da sorunu bütünsel bir ideolojik ve ilkesel çerçeve içinde ortaya koymak ve kavratmaktan geçmektedir. Legal biçim ve araçların etkin kullanımının bugünkü önemi ne olursa olsun, önümüzde daha işçi sınıfının öncü partisini illegal temeller üzerinde sağlam bir biçimde inşa etmek temel görevi durduğunu, her adım da ve döne döne işlemek durumundayız. Kaldı ki legal çalışma da ancak bu temel amaç çerçevesinde doğru bir biçimde kavranabilir; ancak ona bağlı olarak ele alındığında, devrimci bir anlam taşır; ve nihayet, illegal çalışmayı kolaylaştıracak ve illegal örgütlenmeyi güçlendirecek bir tarzda yürütüldüğünde doğru ve devrimci bir işlev görebilir. Hareketimizin bu temel konudaki bütünsel perspektifinin ilkesel çerçevesi, 1.Genel Konferansımızda yeterli kuvvet ve açıklıkla yeniden formüle edilmişti. Legal çalışmayı geliştirdiğimiz, etkin bir legal alan çalışması yürütmeye hazırlandığımız şu sırada, bu perspektif özellikle günceldir:

"İllegal örgütlenmeye karşı güçlü bir legalist tasfiyeci akımın var olduğu günümüz koşullarında, parti örgütlenmesini illegal temeller üzerinde hazırlama pratik çabası sağlam ve sarsılmaz bir inatla sürdürülmeli ve bu çaba tasfiyeciliğe karşı sürekli bir mücadeleyle birleştirilebilmelidir. Fakat öte yandan, partinin bu zorunlu varoluş biçiminin tamamlayıcı ögesi, onun legal biçim, araç ve yöntemleri en iyi şekilde ve sonuna kadar kullanabilmesidir. Düzen karşısında partinin ihtilalci varoluş biçimini ilkesel önemde gören komünistler için, sorun, legal araç ve olanakları küçümsemek ya da bunları illegal örgütlenmenin karşısına koymak değil, illegal bir parti örgütlenmesi ve faaliyeti temeli üzerinde, bu temel koşulla uyum içinde, tüm legal biçim, yöntem ve araçlardan sonuna kadar ve ustalıkla yararlanabilmektir. Legal olanakları illegal örgütlenme ve faaliyete tabi bir biçimde, onun hizmetinde kullanabilmektir. Zira bu yapılmaksızın, partinin illegal örgütlenmesini koruyup geliştirmek kadar, onun kitleler içindeki etkinliğini ve gücünü geliştirip güçlendirmek de, son derece güç, hatta olanaksız olacaktır." (Değerlendirme ve Kararlar, s. 131)

Gelişmemizin bugünkü aşamasında ve kitle mücadelelerinin gelişme eğilimi gösterdiği bugünkü koşullarda, legal araç, biçim ve yöntemleri daha etkin kullanımın bizim için zorunlu olduğu, sorunun yalnızca bir yönüdür. Önemi bundan aşağı kalmayan bir öteki yönü ise, tasfiyeci legalizme karşı başarılı ve sonuç alıcı bir ideolojik-politik mücadelenin gerekleriyle

ilgilidir. Kendini legalizm alanında en kaba ve berbat biçimiyle ortaya koyan tasfiyeci oportünizme karşı ideolojik mücadele, onu alt etmek için kendi başına yeterli olamayacaktır. Bu mücadelenin tam başarısı, yalnızca illegalitenin temel alınmasındaki kararlılığa değil, fakat aynı zamanda ve belki de daha önemli olarak, bu temel üzerinde legalitenin devrimci ve etkin bir tarzda kullanımında sergilenen örnek pratiğe sıkı sıkıya bağlı olacaktır. Devrimci bir açık alan çalışmasının farkını hareketin toplam çalışması üzerinden göstermek, şimdilerde legalizme boylu boyunca gömülen tasfiyeci oportünizmin iç yüzünü sergilemeyi kolaylaştıracaktır.

Bu konuda, temel önemde bir başka sorun ise, legalitenin devrimci kullanımının, daha çok legal yayın eksenli bir çalışma olarak ele alınması şeklindeki dar ve çarpık kavrayışla ilgilidir. Oysa, illegal çalışma ile legal çalışma, tümüyle gizli olmak zorunda olan çok özel görevler dışında, gerçek yaşamda ve her çalışma biriminde, hergünkü faaliyetin birbirinden koparılamaz iki yönüdür, öyle olmak zorundadır. Her çalışma alanı ya da biriminde, gündelik faaliyeti legal biçimlerden yararlanarak geliştirmek, illegal çekirdekler ve çalışmayı tam da bununla, hem gizlemek ve hem de kolaylaştırmak için, sayısız fırsat ve olanaklar vardır. Bu, doğru bakış açısı yanında, bir pratik ustalık sorunudur da. Ve bunu başaramadığımız, bu iki yönlü faaliyeti gündelik çalışmada canlı ve yaratıcı bir biçimde bütünleştiremediğimiz sürece, legalitenin etkin bir biçimde kullanılmasından söz edemeyiz.

Oysa bu zorunlu ve temel faaliyetin gerekliliğinden söz edildiği çoğu durumlarda, bunu daha çok yayın faaliyeti ekseninde düşünen ve açık çalışmada yer alan örgüt birimlerinin sorunu olarak ele alan sığ ve mekanik kavrayışın saflarımızdaki etkileri, hiç de küçümsenir düzeyde değildir. Legal çalışmayı, sendikalardan kitle örgütlerine, işçi platformlarından kültür derneklerine kadar, açık siyasal yaşamın tüm alanlarında düşünmek ve gündelik çalışmanın organik bir uzantısı olarak ele almak zorundayız. İllegal temelimizi geliştirmenin, güçlendirmenin, onu saldırılara karşı koruyabilmenin, bunun en güvenli ortamı olarak kitle bağlarımızı geliştirmenin, bir siyasal hareket olarak kitlelere, özellikle de proleter kitlelere mal olmanın, onlar arasında politik etki ve şiarlarımızı yaymanın zorunlu kıldığı bir çalışmadır bu.

Dağıtım tekelleri Kızıl Bayrak'ı dağıtmıyor

**Gazetene sahip çık!
Abone Ol! Abone Bul!**

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :
6 Aylık ☐ 1 Yıllık ☐
Yurt içi 250.000 TL. Yurt dışı 500.000 TL.
Yurt dışı 50 DM. Yurt dışı 100 DM.

Fatma ÜNSAL adına,
Y. Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb.
TL için: 0079219-2, DM için: 3002891-8
No'lu hesaba yatırdım.
Makbuzun fotokopisi ektedir.

**Kızıl Bayrak devrimci ve yurtsever
tutsaklara ücretsiz gönderilir.**

Boyun Eğdiremezsiniz!

Kızıl Bayrak 15-16 Haziran özel sayısını dağıttıkları için 3 çalışanımız 13 Haziran '95 tarihinde, silah çekilerek gözaltına alındı. Aşağıdaki yazı, bu gözaltı sırasında, 14 saat süreyle, işkenceli sorgulardan geçirildikten sonra serbest bırakılan genç bir Kızıl Bayrak çalışanının, Beyoğlu Emniyeti İşkencehanesi'ndeki deneyimini anlatmaktadır.

"Doğru Tavır Düşmanın İstedğini Yapmamaktır!"

Karakoldan Terörle Mücadele Şubesi'ne götürülürken tedirgin ve heyecanlıydım. İlk kez düşmanla kendi ininde karşılaşacaktım. Bir komünist olarak kararım sonuna kadar direnmektir. Bizi bir duvara dayayıp gözlerimizi bağladılar. Heyecanım, düşmanın eline bir koz olarak geçmişti. Hedef olarak beni seçti. Papaz numarası yaparak isim ve adresimi sormaya başladılar. Tavrımı net. İsmimi, adresimi vermedim. Çünkü düşmanın gerçek yüzünü biliyordum. O da bana göstermekte gecikmedi. Hayvanlaşarak üzerime saldırdı. Tavrımın net olduğunu görünce arkadaşlarımın yanına götürdüler. İlk raundu kazanmış, sakınlaşmışım. Kendime güvenim gelmişti. Moral üstünlüğü bendeydi. Hiç bir kavgı imzalamayacağımı ve ifademi savcılıkta vereceğimi söyledim. Bu onları kızdırdı. Tekrar üzerime saldırdılar. Daha sonra da nezarete attılar. Gece bir kez daha ifademi almaya çalıştılar. İyi niyetli papaz numarasıyla, ifade vermesem bile özgeçmişimin gerekli olduğunu söylediler. Adresimi vermem ve özgeçmişimle ilgili sorulara cevap vermeye başlamam büyük bir hata oldu. Düşman adresimi önceden tespit etmiş olsa da, benim ağzımdan almaması gerekirdi. Polis, düştüğüm bu hatadan hemen faydalanmaya kalkıştı. Özgeçmişimin dışına çıkarak, ailemle ilgili sorular sormaya başladı. Bunu farkettiğim an devrimci tavrımı koydum. Bundan sonraki sorulara cevap vermeyeceğimi söyledim. Tekrar üzerime saldırdılar. Kaba dayaktan sonra soyunmamı söylediler. İlk fasılda onlardan korkmadığımı göstermek için kendim so-

yunmuştum. Şimdi ise tam tersini yaptım. Soyunmayacağımı söyledim ve soyunmadım. Bu hareketim onları çok kızdırdı. Dayanın şiddetini artırarak beni zorla soydular. Bu fasıl da bittikten sonra onlara tavrımı sürdürdüğümü, konuşmayacağımı ve hiçbir şey imzalamayacağımı söyledim. İkinci raundu kazanmıştım.

Düşman çileden çıkmış, sermayenin uşakları iyice azmıştı. Beni genç ve deneyimsiz görmüşlerdi ve konuşturacaklarını sanıyorlardı. Evet ben genç ve deneyimsizim. Ama bir komünistim ve komünistlerin kolay yutulur lokma olmadığını onlara gösterdim. Sermayenin uşakları beni gecenin ilerleyen saatlerinde tekrar işkenceye aldılar. Özgeçmişle ilgili bir kaç soruyu yanıtlamamı ve adresimi vermemi taviz olarak algılamışlardı. Bu yüzden, beni sindireceklerini hala daha umut ediyorlardı. Bir polis ismimi sordu. Cevabım netti: "Kimlikte yazıyor". "Tamam öyleyse başlayalım", diyerek tokat atmaya başladılar. Sorulara cevap alamayınca dışarı çıktılar. Tekrar birisi geldi. Yumuşak bir insan olduğumu ve beni zorla da olsa çözeceğini söyledi. Ben ise, düşmana taviz vermeyeceğimi devrimci tavrımla gösterdim. Ayakkabılarımı çıkartıp ayaklarımı yukarı kaldırdılar. Falakaya başladılar. Acı hissi duymuyordum ve bağırıyordum. Bunun üzerine bu metoddan vazgeçtiler. Zorla soyarak cinsel organıma saldırdılar. Biri sıkarken, diğeri ellerimi bastırıyor, boğazımı sıkıyor, ayağıyla boğazıma basıyordu. Ben ba-

ğırıyordum, kendimi sıkıyordum. Mücadeleyi, yoldaşları, devrimi ve sosyalizmi düşünüyordum. Direnmem gerektiğini biliyordum. Konuşmama kararımı sonuna kadar götürecektim. İşkenceci: "Ya erkekliğini kaybedersen, ya da konuşursun!" diye tehdit ediyordu. Yanıtımı hiç beklemiyordu: "Erkekliğimi kaybederim, ama asla konuşmam". Bu onları çileden çıkardı. Şiddetin dozu artırıldı. Bana önceleri, sürekli olarak bağırmanın söylerken, sonradan "Sen de diğer devrimciler gibi slogan at, rahatla!" demeye başladılar. Şunu biliyordum ki; bağırarak da, slogan atmak da acıyı azaltmayacaktı. Slogan atmadım, çünkü doğru tavır düşmanın istediği hiç bir şeyi yapmamaktı. Acıyı, insanın üstün iradesiyle yenebileceğini onlara gösterdim.

Sonunda pes ettiler ve beni kapıya götürerek çıkıp gitmemi istediler. Bense çıkmayacağımı söyledim. "Sen serbestsin çık git! Seni istemiyoruz." diye üstlediler. Zorla çıkarmaya çalıştılar, fakat direnerek çıkmadım. Neden çıkmadığımı sor-duklarında, "Siz bana kimliğimi vermediniz, öldürmeyeceğiniz ne malum?" dedim. "Hani işkencede ölümünden korkmadığınızı söylemiştin." karşılığını verdiler. İşkencede ölümünden korkmadığımı, ama pisi pisine ölmenin de aptallık olduğunu söyledim. Bunun üzerine bana, sözde çözülen devrimcilerden söz ettiler. "Önemli olan kimin çözüldüğü değil, benim çözülmemem." şeklinde düşündüm ve ilgisiz davrandım. Muhabirlerin bildiklerinin

%70'ni saklayıp %30'nu konuştüğünü, devrimcilerin ise %90'ını saklayıp %10'nu konuştuklarını öne sürerek, benim niye hiç konuşmadığımı sordular. "Biz senden özel değil genel şeyler istiyoruz, onları neden söylemiyorsun?" diyerek üstlediler.

Orada da onlara komünist iradeyi gösterdim ve kendi inlerinden zaferle çıktım. Üçüncü raundu da kazanmıştım. Beni nezarete götürdüler. Sabahleyin bir odaya aldılar, sigara ve çay "ikram" ettiler. Kabul etmedim. Konuşmayacağımı, ifademi savcılıkta vereceğimi söyledim. Sürekli olarak beni konuşma ortamına çekmeye çalıştılar.

Bana niye konuşmadığımı sorduklarında, zorbalığın ege-men olduğu bir ortamda konuşmayacağımı söyledim. Bunun üzerine dışarda buluşup konuşmayı teklif ettiler. Sanki inlerinin dışında olurlarsa zorbalıktan uzak olacaktı gibiydi. Ben de hiç bir ortamda, asla onlarla beraber olmayacağımı söyledim. "Senin dostunuz, dost gibi ayrılıp konuşalım." dediler. Açıkça ajanlık ve muhabirlik teklif ediyorlardı. Konuşmalarını dinlemeyeceğimi söyleyip, odayı terk ettim. Onlar dost değildi, düşmandan hiçbir zaman dost olmayacağını kendi yüzleriyle gösterdiler.

Devrimci Onur İşkenceyi Yenecek!

Fransa Haziran Ayaklanmaları 147. yılında: 23 Haziran'la İlgili Ayrıntılar

"Ayaklanma bütünüyle bir işçi ayaklanmasıydı. İşçilerin öfkesi hükümete ve umutlarını kıran, hergün burjuvaların istekleri doğrultusunda kendilerine karşı kararlar alan Meclis'e yönelmişti. Meclis, Luxembourg Komisyonu'nu dağıtmış, Ulusal Atölyeleri sınırlamış ve toplantı yapmayı yasaklamıştı. Proletaryanın ayaklanması için zorunlu bütün koşullar ortaya çıkmıştı..."

"Ayaklanma önce çoğunlukla işçilerin oturduğu Doğu kesiminde, Saint Jacques, Saint Marceau, Saint Antoine, Rue du Temple, Saint Martin ve Saint Denis sokaklarında başladı. Barikatların kurulmasını saldırlar izledi. Hemen hemen her devrimci ayaklanmada ele geçirilmesi adet olan Bonne Nouvelle'deki muhafız karakolu seyyar muhafızlarca işgal edilmişti.

Kısa bir süre sonra, düzen yanlısı muhafızlar şehrin batısından bölgeye gelerek ka-

rakolu tekrar ele geçirdiler. İkinci bir birlik, bulvarın büyük bir kısmına hakim olan Theatre du Gymase'in önündeki geniş yolu işgal etti. Henüz silah kullanılmamıştı.

Sonunda, Porte Saint-Denis Bulvarı'nın karşısındaki barikatları ele geçirmek için polis müfettişinden emir geldi. Anlaşmak için görüşmeler yapılırken, nereden geldiği pek belli olmayan bir iki el silah duyuldu. Bunun üzerine Bonne Nouvelle'deki muhafız karakolu ateşe başladı. Ulusal Muhafızlar mevzi üstünlüklerini korumak ve durumlarını sağlamlaştırmak için, işçileri yoğun çapraz ateş altında tutuyorlardı. İşçiler kendilerini yarım saate yakın savundular. Sonunda Bonne Nouvelle ve Porte Saint-Martin'deki barikatlar düştü. Saat 12 civarında ise, Temple yönünden gelen Ulusal Muhafızlar bulvar çıkışlarını denetim altına aldılar."

(Friedrich Engels,

Kızıl Bayrak'tan

Merhaba! Gecikmiş fakat dolu dolu bir yayınlara bir kez daha karşınızdayız.

Kızıl Bayrak olarak elinizdeki 25. sayımızı sizlere ulaştırmak için devrimci bir coşkuyla çalışırken, sınıf düşmanımız da faaliyetimizi sekteye uğratmak için boş durmadı. 24. sayımız tüm öncekilerde olduğu gibi geleneksel toplantı saldırısıyla karşı karşıya kaldı. Bu kez de, iki ayrı mahkeme tarafından, bir çok yazımız gerekçe gösterilerek toplatıldı. Şişli direnişçileriyle birlikte kolluk güçlerinin vahşi terörüne maruz kalarak gözaltına alınan iki çalışanımız ve bir

Kızıl Bayrak Dalgalanacak!

arkadaşımız tutuklandı. Gözaltı ve cezaevi sürecinde Şişli direnişçileriyle geliştirdikleri bağları pekiştirme fırsatı bulan arkadaşlarımız kefaletle serbest bırakıldılar. Şimdiden sıcak mücadelede faaliyetlerine bıraktıkları yerden devam ediyorlar. Adana büromuz 24. kez basıldı ve talan edildi.

Sivas şehitlerini anma törenlerinin devrimci atmosferinde Kızıl Bayrak da yerini aldı. Sloganlarımız ve pankartlarımızla alanlardaydık. Miting sonrasında, Eminönü/Kadıköy vapur iskelesinin

önünde iki çalışanımız ve bir arkadaşımız gözaltına alındı. Polis ve savcılık mitingten dönen insanların pankart açarak yürüyüşe geçtiğini iddia etti. Eminönü karakolunda dayağa maruz kaldıktan sonra da yine tutuklama talebiyle mahkemeye sevk edildiler. Ancak, bu kez iddialara düzenin mahkemesi bile inanmadı. Arkadaşlarımız serbest bırakıldı.

Bir çok kez ayağımıza dolanan düzen güçlerinin çelmelerine rağmen daha büyük bir güçle yürümeye ve büyümeye devam

ediyoruz. Yeni kavga alanlarında da işçi sınıfımızın politikasını daha büyük bir azimle yükseltiyoruz.

İlan ediyoruz! Komünist bir dünya kurma davasının, Ekim davasının sözcülerini ne teslim alabilir ne de boyun eğdirebilirsiniz! Tüm çabalarınız boşuna!

Kızıl Bayrak Yükselecek! Sosyalizm Kazanacak!

Kızıl Bayrak Yükselecek! Sosyalizm Kazanacak!

Kızıl Bayrak • 15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete

• ISSN 1300-3585 • Sayı:25 • Sahibi ve Yazı İşl. Md: Kadri TEYMUR • EKSEN Basım Yayın Ltd.Şti. • Baskı: SERLER Matbaacılık/İSTANBUL

BÜROLAR

• İstanbul Merkez: Mesihpaşa Mah. Laleli Cd. Çim Apt. No: 52, Kat: 5, Aksaray Tel-Fax: 0 (212) 638 28 83 • Gebze: Hacı Halil Mah. 1219. Sok. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No:33 Gebze/KOCAELİ • İzmir: 853. Sok. Bilen İşhanı No:27/604 Konak Tel-Fax:0 (232) 445 21 50 • Ankara: İlkiz Sk. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5 Sıhhiye Tel: 0 (312) 229 40 19 • Adana: Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı, Vakıf İşhanı Kat:3 No:306 Tel-Fax: 0 (322) 351 36 84

**Sermayenin topyekün
saldırılarına karşı;**

**Kavgayı!
Yükselt!**

GÜCÜNÜ BİRLEŞTİR!

Kızıl Bayrak

15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete